

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

ADALET KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

1'inci Toplantı
15 Kasım 2018 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER

A)KANUN TEKLİFLERİ

1.- Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin
Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286)

ADALET KOMİSYONU

1'inci Toplantı
15 Kasım 2018 Perşembe

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Adalet Komisyonu saat 16.07'de açılarak iki oturum yaptı.

Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286) görüşmeleri tamamlanarak kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından saat 23.15'te toplantıya son verildi.

15 Kasım 2018 Perşembe**BİRİNCİ OTURUM****Açılma Saati: 16.07****BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)**

BAŞKAN – Çok değerli arkadaşlarım, Komisyonumuzun değerli üyeleri ve değerli konuklar; toplantı yeter sayımız vardır toplantımızı açıyoruz.

Bu dönem herhâlde ikinci toplantımız oluyor bu. Biraz seyrek gidiyoruz ama önümüzdeki günlerde herhâlde biraz daha hızlanırsınız gibi geliyor. İnşallah, bu toplantımızın da hepimize, memleketimize, milletimize hayırlı olmasını diliyorum.

II.- KANUN TEKLİFLERİ VE DİĞER İŞLER**A)KANUN TEKLİFLERİ**

1.- Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi (2/1286)

BAŞKAN – Abonelik Sözleşmelerinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Bir Kanun Teklifi'miz var, gündemimizde bu var, bunu görüşeceğiz bugün.

Teklif sahibi Sayın Ali Özkaya bakan yerine geçmiş, Allah yardımcın olsun ne diyeyim çünkü bakanın yerine geçtiğin zaman o sorulacak sorulara da cevap vereceksin, onu da söyleyeyim peşin peşin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok zor soru sormayın ama.

BAŞKAN – Soru zor olsun da cevabı kolay olsun.

Teklif sahibi arkadaşımızdan teklifi bize bir açıklamasını isteyelim, ondan sonra görüşmelerimize devam edelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, iki dönem Komisyon üyeliğini yapmaktan onur duyduğum Adalet Komisyonumuzun çok Saygıdeğer Başkan ve üyeleri, değerli bakan yardımcımız, genel müdürlerimiz, hocalarımız, basın mensupları, değerli uzmanlar; bugün yeni sistemimiz Cumhurbaşkanlığı hükûmet sistemi çerçevesinde yasama ve yürütmenin daha keskin çizgilerle ayrılması sonucu arkadaşlarımızla birlikte vermiş olduğumuz Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nin görüşülmesiyle başlıyoruz ve bu kanunumuzla ilgili çok saygıdeğer üyelerimize bilgi vermek ve bilgi arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, tabii her kanunun bir amacı var, bir getiriliş sebebi var. Neyi, niçin düzenlemek istiyoruz? Buradan neyi murat ediyoruz? Bu hususu kanunun amacı olarak bilgilendirmek ve beraberce bu konuyu müzakere edip en doğru şekilde çıkması için Adalet Komisyonumuzun siz saygıdeğer üyelerine bilgi arz etmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bu kanunda üç ana başlık çerçevesinde bir de yardımcı bölüm diyelim dört bölümden oluşan düzenlemeleri esas alıyoruz.

Birinci bölüm: Abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan alacaklardaki ilamsız takip usulüyle ilgili UYAP içinde bir entegre merkezi takip sistemi kurulması var, birinci bölüm bu.

İkinci bölüm: İcra İflas Kanunu'nda düzenlemiş olduğumuz konkordatoyla ilgili kısmi bir değişiklik.

Üçüncü bölüm: Zorunlu arabuluculuğun genişletilmesi.

Dördüncü alt bölüm diyebileceğimiz: İcra İflas Kanunu'ndaki bir kısım işlemlerin hızlandırılmasıyla ilgili hususlar.

Malumlarınız olduğu üzere ülkemizdeki nüfusun 81 milyonu aşması, ithalat ihracat rakamlarımızın 350 milyar doları geçmesi, gayrisafı milli hasılamızın 800 milyar doları geçmesi, büyük bir potansiyele ulaşmasından sonra tabii ki icralar ve buna bağlı takip hukukuna ilişkin işlemler de artmaktadır. Bugün itibarıyla 8 milyon icra takibi var, bunun 3,5 milyonu abonelik sözleşmelerinden kaynaklanmakta. Yani bilhassa telefon şirketleri, elektrik, su, gaz gibi şirketlerin abonelerinden aldıkları alacakların tahsil edilememesi nedeniyle oluşan bir takip.

Büyük şehirlerde avukatlık yapan arkadaşlarımız çok iyi bilmektedir ki icra müdürlüklerinin önemli bir kısmında dosyaları hatta koridorlardaki dolapları dahi bu özel şirketler getirmekte, kendi dosyalarını orada o dolaplarda saklamakta. İcra müdür, müdür yardımcısı ve icra kâtiplerinin işlemlerinin çok önemli bir kısmını da bu şirketlerin elemanları yapmaktadır. İşte, bugün bizim burada getirmeye çalıştığımız müessese dijital dönüşüm çerçevesinde âdeta bir dijital icra müdürlüğüdür. UYAP'ın içinde bir sistem kuruyoruz. Bu sistem PTT ve bankalarla da entegre olacak. Eğer Tüketici Kanunu'ndan veya diğer mevzuatlardaki abonelik sözleşmelerinden doğan bir alacak varsa ve bu alacak mutlak suretle avukat eliyle de takibe girecekse bu sisteme tabi olmak durumunda. Avukat takip talebini elektronik imzayla dolduracak, merkezi takip sistemine gönderecek, merkezi takip sisteminden oluşturulan bu icra takip talebi oradaki yapay zekâyla ödeme emrine dönüştürülecek, borçlunun en yakınındaki PTT şubesine takip elektronik olarak gidecek. Eğer bir önceki çıkarttığımız kanunla alıcı da elektronik takip almakla yükümlü bir kişiye ona otomatik olarak elektronik ortamda tebliğ edilecek. Değilse PTT memuru çıktıyı alacak, zarfı katlayıp bizzat götürüp ödeme emrinin tebligatını yapacak. Ödeme emrini alan borçlu Türkiye'de istediği her icra müdürlüğünden istiyorsa borcunu ödeyebilecek. Burada yüzde 2 oranında MTS takip harcı getiriyoruz. Tahsil harcını da kaldırıyoruz, bugün 35,90 liralık başvuru harcını da kaldırıyoruz. 35,90 liralık başvuru harcından daha aşağı olmamak üzere alacağın yüzde 2'si. Vatandaşa faydası ne? Bugün 4.55 olan tahsil harcı, haczin olmadığı süreçte, 2.55'lik kısmından vatandaş kurtulmuş olacak. Bankayla alacaklı veya avukatının ilişkilendirilmiş hesabına borcu elektronik olarak ödendiği an takip bitmiş ve MTS sisteminden düşmüş olacak. Bunun sonucu olarak 3,5 milyon takibe yönelik işlemler; takip talebinin açılması, harcın yatırılması, kaşelenme, esas numarası verilmesi, zarflama, PTT listesi, PTT tebligatı bütün süreçleri çıkarmış olacağız ve buradaki insan gücüyle yapılan işlemlerin tamamı dijital ortamda yapay zekâyla yapılmış olacak. Bu, icraların çok daha rahatlamasına, vatandaşımız açısından tahsil harcının 2,55 oranında daha az ödenmesine ve sistemin daha hızlı yürütmesine vesile olacak. Eğer itiraz edilmiş ise icra veya takip sırasında alacaklı, yetkili bir icra müdürünü göstermiş olacak. Yetkili icra müdürlüğüne gönderilmek üzere ilgili kişi itiraz ettiğinde icra müdürlüğü bunu taratıp itirazı gönderecek ve aslını da o icra müdürlüğüne gönderecek. Eğer yetkiye itiraz varsa burada icra iflastan kısmen ayrılıyor, yetki itirazında alacaklının iki hakkı var. İstiyorsa “Evet, ben sizin borçlunun itiraz ettiği yetkili icra dairesini kabul ediyorum.” deyip hacze geçmek, “Hayır, yetkiyi kaldırıyorum.” diye yetkili mahkemeye müracaat edip kesin karar aldıktan sonra ikinci kere ödeme emri tebliğ edilmeksizin haciz işlemine devam etmek. Dolayısıyla burada borçlu eğer yetkiye de itiraz ediyorsa o kısmını, icra hâkimindeki süreci takip edecek.

Bu hususla ilgili kısaca söylemek istediğim bu ancak arkadaşlarımızın sorusu olursa memnuniyetle bunları cevaplarız. Bu süreç, haczin kesinleşmesine kadarki süreç. İtiraz olmadı, haciz işlemine geçecekse başta bildirdiği yetkili icra dairesine dosyasını talepte bulunacak, o müdürlük esas numarası verip, dosyasını açıp hacze devam edilecek. Bundan sonraki bütün süreçler İcra ve İflas Kanunu'na göre yürütülecek. Mevcut takiplere bu sistem uygulanmayacak, ilk defa yeni başlayacak sistemlere uygulanacak 1 Nisan 2019 tarihinden sonra. Yürürlük tarihi olarak da 1 Nisan 2019'u esas alıyoruz.

Bu konuyla ilgili benim kısmen söyleyeceklerim bu ancak arkadaşlarımızın, çok saygıdeğer üyelerimizin görüş, düşünce, öneri, eleştirileri varsa bildiklerimizi cevaplamak, bilmediklerimizi de müştereken bulmak durumundayız diyorum.

Saygıdeğer Başkanım, değerli arkadaşlar; ikinci konu, konkordatoyla ilgili revize. Malum, 15 Martta Adalet Komisyonunda benim de Alt Komisyon Başkanı olduğum süreçte bir kanun değişikliği yaptık, iflas ertelemesini kaldırdık, konkordatoya geçtik. O süreçte de hep beraber konuşmuştuk bu sistemi kurgulamaya yönelik. Bugün ülkemizdeki döviz dalgalanmasından kaynaklı ve basına yansıyan “Çok fazla şirketler konkordatoya gidiyor, alacaklılar mağdur oluyor.” gibi eleştiriler ve bunların bir kısmında, davalardaki yaşanan süreçleri dikkate alarak kısmen bir revize ihtiyacı doğdu. Buradaki sistemin hiçbir ana unsurunda revize değil. Önceki husus da malum, ön projede biz bir finansal rapor sunuyorduk. Mahkemelerin konkordatoyla ilgili karar, geçici konkordato ilan etmesi, yetki vermesi için, komiser tayin etmesi için bir rapor geliyordu. Bu raporu sunduktan sonra mahkeme karar veriyor ve süreç yürüyor. İşte, burada bir kısım sorunlarla karşı karşıya kaldığımızı görüyoruz. Raporlarda yeterli gerçeği yansıtmadığı, bir kısım borçluların alacaklılardan mal kaçırma girişimlerinde bulunduğu ve hileli işlemler yapıldığı gibi iddiaları dikkate aldık. Bugün itibarıyla Türkiye’de yaklaşık 1.028 konkordato müracaatı olmuş. Aslında 900 bin civarındaki şirketimizi dikkate aldığımızda 1.028 civarındaki müracaatın ne kadar makul bir sistem ve müracaat olduğunu görebiliriz. Yapılan müracaatların da sekiz aylık süreçte 257 tanesi karara çıkmış yani üçte 1’i, dörtte 1’i karara çıkmış. Bunların önemli bir kısmı da ret olarak çıkmış. Yani belki üç aylık geçici süreyi almış ama çok önemli bir kısmının da kısa sürede konkordato talebi reddedilmiş, iflasa tabiyse iflas kararı verilmiş, değilse iflastan çıkartılmış ve süreç yürümüş.

Bizim burada yaptığımız husus, malum 660 sayılı... Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumumuz var ve bunun kurulu var. Bu kurulun kanunu gereğince “kamu yararına iş yapan kuruluşlar” dediğimiz bankalar, sigortalar, reasürans şirketleri, varlık fonları gibi şirketlerin denetimiyle yetkilendirilmiş şirketler ve bunların sorumlu bağımsız denetçilerinin hazırlayacağı ve Türkiye muhasebe standartlarına uygun raporlarla ve güvence veren bir raporla... Yani üç tane yeni kriter getirmiş olduk. Birinci kriter: Kamu yararına iş yapan kuruluşları denetlemekle yetkili kuruluşlar. İki: Bunların vereceği bir güvence raporu. Üç: Türkiye muhasebe standartlarına uygun raporun yapılmış olması. Bunu sağladığımızda mahkemeler konkordatoyla ilgili kararını verebilecekler. Komiser atandığında ve komiser eğer 3 kişi atanacaksa bunların 1’inin bu kuruluşlara tabi bağımsız denetçilerden olması kuralı. Bu, oturduğu ilde var ise, yok ise genel listeden yapılacak. Komiserlere bilirkişi kurullarına yazılma kuralını getirdik. Önceden 5’ten fazla dosya verilip verilmediğini belirlemek için kaydediyorduk, şimdi bilirkişi gibi komiserlerin de bir listesi olacak, bu listeden atanacak, bunlara Adalet Bakanlığımız eğitim verecek. Tabii, burada, biraz sonra, tahmin ediyorum ki bir kısım eleştiriler gelecektir “Efendim, şirketler daha az sayıda şirket denetleyecek.” gibi. Bu hususları müştereken konuşacağımızı söylüyorum.

Üçüncü husus ise ara buluculukla ilgili mevzuatımıza yeni bir düzenleme. Malum, 2013 yılında 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu geldi ihtiyari olarak. Geçen yıl da 7036

sayılı İş Mahkemeleri Kanunu'nda 1 Ocaktan geçerli olmak üzere zorunlu ara buluculuğu getirdik yani dava açmadan önceki ön müracaatta iş hukukunda zorunlu ara buluculuğu. Şimdi bunu bir adım ileriye götürüyoruz, Türk Ticaret Kanunu'nun 4'üncü maddesindeki ticari uyuşmazlıkların alacak ve tazminatla ilgili kısımlarında ara buluculuğa müracaatı zorunlu hâle getiriyoruz. Hukuk uyuşmazlıklarına ilişkin temel kanundaki ara buluculukta bir değişiklik yapmıyoruz. Oradaki aynı sistem devam ediyor. Ticaret Kanunu'ndaki uyuşmazlıkları bunun içine alıyoruz.

Çok saygıdeğer üyelerimiz, son zamanlarda -Meclisimizin bastığı- “Osmanlı Tarihi”ni okuyorum Yılmaz Öztuna'nın. Orada bir bölüm çok dikkatimi çekti, diyor ki: Koskoca büyük imparatorluğun içinde yaklaşık 2 bin ila 3 bin -tam rakam söylemiyor- hâkim var, kadı var. Bu kadar büyük alanda, bu kadar büyük nüfustaki ihtilafın yüzde 90'ını 3 bin hâkim üç gün içinde çözüyor. Biz bugün devasa bir sistemle yıllarca çözüyoruz.

Ben yirmi beş yıl Ankara'da avukatlık yaptım. Yargılamayı genel olarak bir dosyayı bitirmek olarak görüyorum. Bence hukuk felsefemizde, yargılama felsefemizde yeni bir mantığa gitmemiz gerekiyor. Yargılamayı sona erdirmenin, ihtilafı sona erdirmenin, sulhla bitirmenin ve kökünden çözmenin, artık yeni yeni ihtilaf lar yaratmamak müessesesi üzerine bir değişiklikle yürütmenin ve bu büyük sistemi adım adım alternatif çözüm uyuşmazlıkları, dostane çözüm yöntemleri, sulh yöntemleriyle çözmenin milletimize, ihtilafın taraflarına çok daha fazla katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Bakın, iş mahkemelerinde yürürlüğe girdi, 1 Ocaktan bugüne kadar 192 bin davanın -125 binin üzerinde- yüzde 67'si sulhla çözüldü, ara buluculukla çözüldü. Bu, muhteşem bir şey. Dostlukla çözüldü, daha az masrafla çözüldü, bir haftada çözüldü, on günde çözüldü, bir günde çözüldü ve ihtilaf kökten çözüldü. Daha önce konuştuk, işe iade davası, buraya Yargıtay 22. Hukuk Daire Başkanımız geldi. Bir davanın içinden 7 dava çıktı, dava üzerine dava. Artık, işin içinden çıkamaz noktaya geldik. Şimdi, bir sistem getirdik, iyice azaldı. Bence bugün ticaret mahkemesi olmalı, yarı tüketici hukuku olmalı, bir sonraki gün aile hukukuyla ilgili alanları da almalıyız ve dostane çözüm yolu ve yöntemlerini geliştirmeliyiz. Biz mevcut kanundaki üç hafta artı bir aylık süreyi esas alarak teklifimizde bulunduk. Ancak arkadaşlarımız dediler ki: “İş mahkemesi gibi değil ticari uyuşmazlıklar, bu daha zor, daha çetrefilli. Üç hafta yerine altı hafta artı iki hafta yapabilir miyiz? Bu uygun olur mu?” Bu tabii ki yüksek Adalet Komisyonunun takdirine bağlı. Bizim önerimiz, mevcut sistemle yürümekten yana. Farklı bir sistemle yürümekten yana. Farklı bir düşünce olursa Komisyon, yüce Meclis takdir ederse ona da saygı duyarız ama benim arzum, bu sistemi geliştirmek. Ara buluculuğu sonuç itibarıyla yine hukukçularımız yapıyor, yine avukat olan ara bulucularımız yapıyor. Bugün Türkiye'nin en büyük ara buluculuk şirketinin sahibi arkadaşlarla konuştum, “Belki yüzde 99 hem davacı hem davalı, hem alacaklı hem borçlu avukatla temsil ediliyor.” diyor. Dolayısıyla avukatların yine oradaki işle temsili mümkün hâle geliyor. Bu hususu da yüksek heyetin bilgilerine sunmuş olayım.

Son iki kısım. İcra hukukumuzda, takip hukukumuzda, malum, UYAP'tan borçlu sorgulamasını biz yapamıyoruz, icra müdürlükleri yapıyor. Takip hukuku kesinleştiğinde borçlunun malı var mı, yok mu? Kişisel verileri ihlal etmeden “Var.” “Yok.” şeklinde bir sorgu getirelim arzu ettik. Yani takip hukuku kesinleşti, alacaklının avukatı borçlu Ahmet'in taşınmazı var mı, aracı var mı, bankada parası var mı, bu kadarını sormalı. “Var.” “Yok.” Var ise o zaman haciz yazdığında detayları ortaya çıksın. Bu da bir düzenleme olarak getirildi.

Bir diğer husus: 89'uncu maddedeki üçüncü şahıstaki alacakla ilgili beyanların elektronik ortamda iletilmesi ve icraya elektronik olarak gelmesinin süreçlere daha fazla katkı sağlayacağı gibi bir değerlendirme oluştu.

Benim kısaca kanunla ilgili söyleyeceklerim şimdilik bu. Eğer yüksek Komisyonumuzun

üyelerinin sormak istediği bir husus varsa cevaplandırabiliriz.

Hepinize saygılar sunuyorum.

Ülkemize inşallah hayırlı bir müessese kurmuş oluruz, dostane çözüm yöntemlerini geliştirmiş oluruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sırayla söz veriyorum.

Buyurun Sayın Emre.

ZEYNELE MRE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli hazırun; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle kanun teklifinin isminde bir eksiklik, hata yapıldığını düşünüyorum. “Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi” diyor. Sadece para alacaklılarına ilişkin bir mesele değil, içinde konkordatoyla ilgili, ara buluculukla ilgili de düzenleme var. Dolayısıyla “para alacaklarına ilişkin ve bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin kanun teklifi” olması lazımdı.

İkinci usulü eksiklik ya da yanlış uygulama diyebileceğimiz: Şimdi, bir defa, AK PARTİ’li 6 milletvekilinin imzasıyla hazırlanan bir teklif var. 13 Kasım 2018 Salı günü Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına veriliyor. Teklif, Başkanlığa verildiği gün de esas Komisyon olarak belirlenen Adalet Komisyonuna sevk ediliyor.

Şimdi, bu noktada bir konunun altını özellikle çizmekte fayda var. Teklifin Komisyona havale edilmesi tam da olması gerektiği gibi aynı gün yapıldı. Teklif de kırk sekiz saat içerisinde görüşülmek üzere sunuldu. Tabii, bu kırk sekiz saati de bu tip meselelerde şöyle ele almak lazım yani özellikle Adalet Komisyonunun gündemine gelen ve kamuoyunda sonuçları itibarıyla çok önemli, çok dikkat gerektiren konularla ilgili en azından böyle bir hafta kadar bir süre verilse ve Komisyon üyeleri de hem ilgili kurumlardan, barolardan, STK’lardan bu konuda çalışma yapıp görüş istese daha faydalı bir toplantı başlangıcı olur. Birincisi bunu dile getirelim.

İkincisi de, iktidar partisi milletvekilleriyle... Yani aslında sistem itibarıyla artık Mecliste 1’inci, 2’nci, 3’üncü parti diye bahsediyoruz, dolayısıyla -hep Anayasa görüşmeleri esnasında “Güçlü Meclis, kuvvetler ayrılığı daha bağımsız olacak.” dediniz- eğer ki buradaki bu düşüncenizin arkasındaysanız milletvekilleri arasında da bir ayırım yapılmaması lazım. Yani muhalefet milletvekilleri olarak bizim sunduğumuz hiçbir teklifin, bırakın bu hızı, hiçbir şekilde neredeyse hiçbir komisyonun gündemine gelip de görüşülmesi falan söz konusu olmuyor. Aylar öncesinden verilip kamuoyunda ciddi tartışma yaratan teklifler hâlihazırda duruyor. Bunun bir altını çizmekte fayda var. Yani, bu şunu gösteriyor: Yasama ile yürütmenin iç içe olduğunun ispatı çünkü teklif geldiği gibi elden direkt takip ediliyor, diğer partiler arasında ciddi bir farklılık var. Bu, tamamen antidemokratik bir uygulama.

Getirilen düzenlemeye gelince de, icra-iflas dâhil olmak üzere ticari ilişkileri kapsıyor. Şimdi, genel gerekçede ifade edilen icra dairelerinin iş yükünü azaltmaya yönelik yani bu amaçla abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan para alacaklarına ilişkin takiplerin UYAP bünyesinde oluşturulacak merkezî takip sistemi üzerinden yapılması amaçlanıyor. Şimdi, UYAP istatistik verilerine baktığımızda, tabii, bu dosya yükü neden kaynaklanıyor? Yani meselenin özüne inilmeden yapılacak tüm düzenlemeler geçici düzenlemeler, geçici olarak belki bir rahatlama sağlanacak, uygulamada nasıl olacak göreceğiz bunu. Ama sorunun merkezi nereden çıkıyor ona odaklanmak lazım. Yani neden 2004 yılında 9 milyon olan icralık dosya sayısı 2018 yılının ilk 9 ayında 20 milyona ulaştı yani yüzde 110’luk bir artış burada gösterildi? Ki biriken icra dosyalarının sayısının da artık 50 milyonun üzerinde olduğu söyleniyor. Şimdi, bu açıdan bakıldığında, bir defa yıllık enflasyon açıklanan yüzde 25’lik rakam ki

özellikle gıda enflasyonuna yansımayan, oradaki rakamlara baktığımızda işte ne bileyim yumurtada yüzde 62, tavukta yüzde 36, sütte 33, patatest 60, toplamda gıda enflasyonuna bakıyorsunuz yüzde 45; doğal gaza bakıyorsunuz yüzde 31, elektriğe bakıyorsunuz yüzde 45 yani toplumun büyük bir çoğunluğunun ağırlıklı öncelik verdiği gıda ve buralarda ciddi bir enflasyon artışı var. Şimdi, icra dosyaları nasıl çıkıyor? Bakın, 4 kişilik bir aile için yoksulluk sınırına TÜRK-İŞ 6 bin lira diyor. Bunun gıda harcamasına giden kısmının asgari 2 bin lira olması öngörülüyor. Şimdi, Türkiye’de şöyle bir şey var: Çalışma Bakanlığının tespitlerine göre, Türkiye’de çalışanların yüzde 40,3’ü yani 6 milyonluk bir kesimi asgari ücretle geçiniyor. Yine yüzde 42,7’si asgari ücretin 2 katına kadar bir maaşla geçiniyor yani toplumun yüzde 82’si 3 bin liranın altında bir gelirle geçinmek zorunda kalıyor. Bunun sonucu olarak da... Bakın, rakamlar gerçekten içler açısı. Nüfusun yüzde 37’si konutunda sızdıran çatı, çürümüş pencere çerçevesiyle yaşamını sürdürüyor. Yani bunları TÜİK söylüyor, bizim oralardan aldığımız rakamlar. Şimdi, hâl böyleyken bu sorunun nasıl giderileceğine eğilmeden, hele hele de toplum bu denli yoksullaşıp ırcalık hâle gelmişken herkesin gözünün içine soka soka Cumhurbaşkanının maaşının yüzde 26 zam alması, 59 bin liradan 74 bin liraya çıkması gerçekten kabul edilebilir bir şey değil. Yani burada vatandaş nasıl bakar? Siyasetçiye de, siyaset kurumuna da, Meclise de, yürütmeye de hiçbir güveni kalmaz. Bugün toplamda 30 milyon üzerinde kişinin kredi kartı borcu var, bunun 3 milyonu yasal takipte. Vatandaş bu az evvel saydığımız rakamlar nedeniyle yaşamını sürdüremiyor, borçlanıyor ve bu borcu ödeyemez hâle geliyor ve icra dairelerindeki iş yükü de bu şekilde artıyor. Yani, esas itibarıyla buraya müdahale etmeden sorunu çözmeye imkân yok. Vatandaşın toplam borcu 575 milyar TL yani çok yüksek rakam. Önce yasama olarak bunu nasıl azaltabiliriz bunun üzerine eğilmemiz gerektiğini düşünüyorum. Burada işin kırtasiye kısmının azaltılması... Yani, bulunan çözüm buysa bu arızı bir çözüm, sonuçları nasıl olacak bilemiyoruz. Tebligatların PTT tarafından hazırlanıp gönderilmesine ilişkin düzenleme sıkıntı da yaratabilir çünkü hâlihazırda PTT’nin yeterli personeli var mı, altyapıya sahip mi bunları bilmiyoruz yine. İcra dairelerinin iş yükünü azaltmaya yönelik yapıldığı söylenen merkezî takip sistemi uygulamada ciddi sorunlar da çıkartabilir yani hızlı olsun derken daha büyük problemlere de sevk edebilir. Yani bu denenip görülecek şeyler bir emsalde olmadığında kati bir kanaatte bulunmak da gerçekten çok zor.

Şimdi, diğer bir şey avukatların bu takibi yaptıktan sonra, mesela toplu dosyalarda en çok karşılaşılan problemlerden biri de tebligatın yapıp yapılmaması. Şimdi, bu sistemde deniyor ki tebligat yapılmamışsa... İlanen tebligat imkânı yok, normal icra takibine geçmek lazım. Zaten dosyalardaki en büyük meselelerden biri tebligatın geri dönüşü olup olmadığı yani icrada bu işle uğraşanlar bunu bilir. Dolayısıyla, bu olmadığında tekrar icra dosyasında normal takip işlemine, İcra-İflas Kanunu’ndaki hükümlere göre gidiliyor demesi o zaman aslında meseleyi fazla çözmeyecek yani tekrardan ikinci bir iş çıkmış olacak burada. Açıkçası çok mantıklı gelmiyor bu. Bunu tabii Komisyon üyeleri de değerlendirecek, bence bunda acele etmemek lazım yani sonuçlarını iyi hesaplamak gerektiğini düşünüyorum.

Bir başka mesele, bu işçi-işveren arasındaki uyumsuzluklarda dava şartı olarak uygulanan arabuluculuk kurumu. Bu asliye ticaret mahkemelerinde dava şartı olarak getiriliyor. Şimdi, dünya genelinde de arabuluculuk oldukça yaygın, tahkim, bunları da biliyoruz. Yani uyumsuzlukların hızlı bir şekilde çözülmesi hususunda etkin bir yol olduğu söyleniyor. Burada tabii yeni bir kurum, yeni bir düzenleme, asliye ticaret mahkemelerinde zorunlu dava şartı olarak getirilmesi demek çok geniş bir alanda bunun uygulamaya sokulması demek. Mevcut uygulamadan ötürü yaşanan bazı sıkıntılar var. Bence bu kadar geniş çerçevede uygulamaya alınması yine kaotik bir ortam da yaratabilir. Çünkü biz bu çatı altında çıkartılan yasalardan görüyoruz ki belli bir süre sonra yasanın çıkartılmasından dolayı tekrardan yeni bir düzenleme ihtiyacı yapılması gerekiyor, uygulamadan kaynaklı görülüyor.

Yani bu ne demek, uygulamadan kaynaklı? Doğru hesaplanmadığı için, doğru yazılmadığı için, doğru çıkartılmadığı için, öngörülmediği için oluyor. Yani, bu ikinci işlere tekrar sebebiyet verilebilir.

Konkordato meselesine gelince. Şimdi burası da tek başına bir ticari konu olmanın ötesinde bir siyasi konuya dönüştü, iflas erteleme kaldırılıp konkordato olması. Tabii, ekonominin yaşadığı temel sıkıntıların çözülmemesinden ötürü. Sıcak paraya çok ciddi bağlı bir ekonomimiz var ve bu bağımlılık ilişkisinden ötürü kurda yaşanan istikrarsızlık Türk lirasının aşırı değer kaybetmesi ve onun peşine şirketlerin hepsinin yaşadığı sıkıntılar var. Burada iflas ertelemeyi kaldırdık, konkordato istemini güçleştirelim dediğimizde de bu piyasadaki sıkıntılar düzelmiş olmayacak. Plan ve Bütçe Komisyonunda Ticaret Bakanının açıklaması “Bu yıl için 356 civarında konkordato ilan eden firma var.” demişti ancak çıkan haberlere baktığımızda bunun daha yüksek olduğu, 750 civarında olduğu söyleniyor. Yani burada da yani gerçek anlamda ihtiyacı olan, bu düzenlemeye ihtiyacı olan, olmayan, bunun ayrımı tabii ki yapılabilir ama en nihayetinde ekonomideki problemler nedeniyle ortaya çıkacak sorunları halının altına süpürerek bir sonuca erdirmek de gerçekten çok zor.

Maddelere geçildiğinde değerlendirmede bulunacağız. Bizim değişiklik önergesi tekliflerimiz var, bunları da sunduk. Takdirlerinize arz ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Halil Bey, buyurun.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Sayın Başkan, çok kıymetli Komisyon üyeleri; Adalet Komisyonu olarak icra dairelerinin iş yükünü hafifletmek ve işlemlerine hız kazandıracak düzenlemeler ile kamuoyunda konkordato olarak ifade edilen çok fazla yer alan sistemin aksayan yönlerini düzenleyen 27 maddelik bir kanun teklifini görüşmek üzere toplanmış bulunmaktayız. Milliyetçi Hareket Partisi olarak teklifin geneli üzerinde kısa bir değerlendirmede bulunacağız. Bu vesileyle Komisyonu saygıyla selamlıyorum.

Değerli üyeler, abonelik sözleşmesinden kaynaklanan para alacaklarına ilişkin takibin başlatılması usulü hakkındaki kanun taslağı esasen Aralık 2017’de Adalet Bakanı tarafından hazırlanmıştır. Bu tasarı taslağına konkordatoyla ilgili bazı düzenlemelerin eklenmesiyle yeni bir torba teklif olarak Komisyonun gündemine girmiştir. Ancak, teklifte ilk bakışta göze çarpan temel sorun yeni bir kod kanun metnine çerçeve kanun maddeleri yerleştirilerek torba hâline dönüştürülmesidir. Bilindiği üzere siyaset terimi, “kod kanun” belirli bir alanda yeni baştan bir düzenleme yapan kanunu ifade etmektedir, çerçeve kanun ise kod kanunda yapılan değişikliği ifade etmektedir.

Teklif metnine baktığımızda, 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu, 492 sayılı Harçlar Kanunu, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu, 6754 sayılı Bilirkişi Kanunu’nda düzenlemeler içeren bir teklif bulunmaktadır. Teklif bu hâliyle 1’inci maddesinde açıklanan amacını ve 2’nci maddesinde yer verilen kapsamını orantısız bir biçimde aşmaktadır. Bu bakımdan, teklifin kanun yazım tekniğine aykırılığı daha en başından sakıncalı bulunmaktadır. Bu yüzden teklif adının “abonelik sözleşmesinden kaynaklanan para alacaklarına ilişkin takibin başlatılması usulü hakkında kanun ve bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi” olarak değiştirilmesi gerektiğini düşünüyoruz.

Kıymetli Komisyon üyeleri, teklifin geneline ilişkin olarak ise belirtmek isteriz ki hukukumuzda takip yöntemlerinden biri olan ilamsız icra takibi dürüst bir alacaklı açısından bir kolaylık sağlasa da kötü niyetli kişilerin elinde bir dolandırıcılık vasıtası hâline gelmektedir. İlamsız takipte hiçbir belge ibraz etme zorunluluğu olmadığından bu tür kötü niyetli kişiler gerçekte borçlu olmayan vatandaşlara

ödeme emri göndererek yedi günlük itiraz süresinin kaçırılması sonucunda kesinleşen şekli bir alacağa da sahip olabilmektedir. Hâl böyleyken ilamsız takiplerin tüketici aleyhine olacak şekilde bir otomasyon sistemine bağlanması ve üstüne üstük tüketicinin tüm mal varlığının bu süreçte incelemeye açılması kanımızca kabul edilemez bir yaklaşımdır.

Değerli üyeler, teklifin gerekçesinde de belirtildiği üzere, bugün çok sayıda vatandaşımız icra iflas işlemleriyle boğuşmaktadır. Bir yandan, bu işlemlere hız kazandıracak teklifler hazırlanıyorsa, esas önemli olan, vatandaşlarımızın icra dairesine düşmesini engellemek olmalıdır yani Çin atasözünde belirtildiği gibi “Bir kimseye iyilik yapılmak isteniyorsa, ona balık vermek değil, balık tutmayı öğretmek gerekmektedir.” 2018 yılının son aylarına girdiğimiz şu dönemlerde icra ve iflas dosya sayısı 20 milyona yaklaşmıştır. Bu bağlamda, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi UYAP’ta günlük tutulan verilere göre icra dairelerindeki icra iflas dosya sayısı 19 milyon 901 bin 807’dir. Bu rakam 2008 yılında 8 milyon civarında olup son on yılda artış yüzde 100’ü geçmiş durumdadır. Bunların arasında da çoğunlukla bankaların ve telefon şirketlerinin vatandaşa açmış olduğu icra takipleri söz konusudur.

Kıymetli milletvekilleri, teklifin “ödeme emri” başlıklı 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasında “Takip talebinin sisteme kaydedilmesinden sonra sistem tarafından ödeme emri düzenlenir.” denilmektedir. Türk hukukunda “sistem” adında bir makam, mevki, bir otorite bulunmamaktadır. Elektronik sistemlerde sistemi kullanan bir makam ve o makamı işgal eden bir yetkili bulunmakta ve gerekli hukuki işlemleri güvenli elektronik imzasını kullanarak başlatmakta, sürdürmekte ve de sonlandırmaktadır. Bu nedenle, ödeme emirlerinin sistem adında anılan, tamamen otomatik algoritmalarla çalışan yapay bir zekâ tarafından düzenlenmesi mümkün olsa da bu emirlerin İcra İflas Kanunu’nun 60’ncı maddesindeki gibi mutlaka yetkili icra müdürünün ya da kanunda yetkilendirilecek bir icra müdür yardımcısının elektronik imzasına ve dolayısıyla bir hukukilik denetimine tabi olması gerektiği kanaatini taşıyoruz. Aksi hâlde tüketicilerin hiçbir kontrolden geçmeden şeklen kesinleşen haksız icra takipleri karşısında da savunmasız kalacağını düşünüyoruz. Nitekim, Avrupa Ödeme Emri’ne ilişkin 1896/2006 sayılı Tüzük’te ilamsız ödeme emrinin yetkili mahkeme tarafından kontrol edilerek gönderilmesi öngörülmektedir.

Yine “Ödeme emrine itiraz edilmemesi veya itirazın hükümden düşürülmesi” başlığıyla teklifin 8’inci maddesi de, Kişisel Verilerin Korunması Kanunu’na aykırıdır. Şöyle ki: İcra İflas Kanunu’nun 8/A ve 78’inci maddelerini değiştiren teklifin 10 ve 11’inci maddelerinde alacaklının, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi üzerinden bu sisteme entegre diğer bilişim sistemleri vasıtasıyla borçlunun mal, hak veya alacakları sorgulayabileceği düzenlenmiştir.

Belirtmek gerekir ki, alacak hakkından doğan kişisel menfaatlerin tatmininin kolaylaştırılması hedefinin kitlesel çapta kişisel verilerin doğrudan doğruya ilamsız takip yapan herkese açılmasını gerektirmeyeceği açıktır. Alacaklının hakkı ile kişisel verilerin gizliliği ve güvenliğinin orantılı bir biçimde korunması gerektiği hususunu vurgulamakta yarar görüyoruz. Bunun için, bunun daha sıkı, daha sert koşullara bağlanması gerektiğine inanıyoruz. Nitekim, 50 kuruş vererek takip konusu borçlu dışında dahi bütün herkesin mal varlığının bölünecek olması...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok öyle bir sistem.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Öyle diyor Başkanım. Yani orada “borçlunun” diyor sadece “takip konusu borçlu” demiyor. Onunla ilgili önerge vereceğim ben. Sadece “borçlunun” diyor. Şimdi, “takip konusu borçlu” olarak şey yapmak lazım. Diğer türlü 50 kuruş veren herkes, hepimizin, bizler dâhil, mal varlığını görebilmekte. Bu da şeyin olağan akışına...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aman ha, yok öyle bir şey.

BAŞKAN – Neyse, açığa kavuştururuz, varsa öyle bir tereddüt bakarız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kesinlikle yok. Öyle bir şey olamaz, çok tartıştık biz onu. Eğer varsa değerlendiririz onu.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – Ama kanun yazım dilinde “takip konusu borçlu” olarak denilirse. Şimdi, borçlu kim?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Takibin borçlusu.

HALİL ÖZTÜRK (Kırıkkale) – İşte onu “takip borçlusu” olarak da ilave etmek gerektiğini düşünüyorum bir hukuk yazım tekniği bakımından Başkanım.

Kıymetli milletvekilleri, teklif içinde yer alan önemli gördüğümüz bir başka husus ise konkordatoya ilişkin mevcut yasal hükümleri revize eden düzenlemelerdir. İcra İflas Kanunu’nun 285 ile 309’uncu maddeleri arasında düzenlenmiş olan konkordato 28 Şubat 2018 tarihinde Mecliste kabul edilip 15 Mart 2018 tarihinde Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. 7101 sayılı İcra İflas Kanunu ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’la yeni bir yapıya dönüştürülmüştür.

O dönem konkordato düzenlemeleri hakkında Meclis komisyon ve Genel Kurul görüşmelerinde partimiz Milliyetçi Hareket Partisi bugünkü düzenlemelere benzer ihtiyaçların hasıl olabileceğini dile getirmiş ve tedbir alınmasını vurgulamıştı. Aradan sekiz ay geçmiş ve o gün gerekli olduğunu söylediğimiz düzenlemeler üç aşağı beş yukarı bugün gündemimize gelmiştir.

Son yapılan açıklamalardan da anlaşılmaktadır ki, 15 Mart 2018 tarihinden bugüne kadar 356 köklü firma konkordato talep etmiştir. Tabii konkordato talep eden bu firmalarla alışveriş yapan işletmelerin sayısı şu an için net değildir. Konkordato talep eden firmadan alacaklarını tahsil edemeyip iflasa sürüklenen binlerce firmadan söz edilmektedir.

İşletmelerimizle ilgili ekonomik olarak rakamlara baktığımızda, yine Merkez Bankası verilerine göre, özel sektörün uzun vadeli borcu 111 milyar dolar ve ticari krediler dâhil kısa vadeli borcu 50 milyar dolar olmak üzere toplam 161 milyar dolar dış borcu görülmektedir. Karşılıksız çek 16,7 milyar TL, protestolu senet 12,8 milyar TL, yılın ilk dokuz ayında 30 milyar TL’ye yaklaşmıştır.

Döviz kurundaki sert yükseliş, enflasyonun zirveye ulaşmasıyla birlikte yüksek faiz oranları karşısında ayakta kalmaya çalışan girişimcilerimiz, artık her sabah ilk iş olarak Ticaret Sicili Gazetesi’nde konkordato ilan eden firmalara bakarak güne başlamaktadırlar. Konu hakikaten önemlidir. Zira mevcut konkordato işleyişiyle ardı ardına seri iflasları tetikleyebilecek istenmeyen durumlar da söz konusu olabilecektir.

Kanun teklifinin öngördüğü düzenlemelere baktığımızda, işlemlerin biraz daha sıkı denetime tabi tutularak konkordato taleplerinde gerekli bağımsız denetim raporlarının esasları değiştirilmektedir. Bu düzenlemelerle konkordato talepleri mevcut hâlden daha disiplinli ve teknik raporlarla desteklenen sıkı bir yapıya kavuşacaktır. Ancak teklifin 13’üncü maddesiyle İcra İflas Kanunu’nun 286’ncı maddesi değiştirilerek Sermaye Piyasası Kurulunun sermaye piyasasında faaliyet gösteren kuruluşlara ilişkin bağımsız denetim kuruluşu belirleme yetkisi kaldırılmakta, tüm yetki Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna verilmektedir. Oysa, SPK, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu uyarınca sermaye piyasalarının güvenilir, şeffaf, adil ve rekabetçi bir ortamda işlemesi ve gelişmesinden, bu bağlamda yatırımcıların hak ve menfaatlerinin korunmasından sorumludur.

Bu kapsamda, Sermaye Piyasası Kanunu’nun 35’inci maddesi uyarınca sermaye piyasasında faaliyet göstermeleri hâlinde sermaye piyasası kurumlarından sayılacak olan bağımsız denetim kuruluşlarına ilişkin olarak aynı kanunun 62’nci maddesi çerçevesinde SPK’nun, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca yetkilendirilen denetim kuruluşları için özel koşullar

belirleme yetkisi bulunmaktadır. Nitekim, Danıştay 13. Dairesinin de 2013/2666 esas sayılı Kararı'nda da bu husus açıkça kabul edilmiştir. Yüksek yargının da benimsediği bu sistematiğin ayrılarak konkordato sürecinde karara dayanak oluşturacak finansal raporları hazırlamakla görevlendirilecek bağımsız denetim kuruluşlarının yalnızca Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca belirlenmesi yönünde bir düzenlemeye gidilmesi doğru bir yaklaşım olmamıştır.

Diğer yandan, konkordato kararı için istenecek belgelerle ilgili maddenin uygulanması bakımından ise Adalet Bakanlığına yönetmelik çıkarma yetkisi verilmesinin de, yargının takdir yetkisine müdahale anlamı taşıyacağı endişesini de taşımaktayız.

Sayın üyeler, teklifin 14 ve 15'inci maddeleriyle konkordato komiserliğine yapılacak atamalarda Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumuna liste hazırlama yetkisi verilmektedir. Hatırlatmak gerekir ki anılan kurumun misyonu, finansal raporların uluslararası standartlarla uyumlu olarak düzenlenmesini ve denetlenmesini sağlamaktır. Konkordato komiserliği ise, Türk milleti adına yargı yetkisini kullanan bağımsız mahkemelerce ödeme güclüğü içinde bulunan ancak düze çıkması mümkün görülen borçluların faaliyetlerini gözeterek planın işleyişiyle ilgili olarak yetkili mahkemeyi bilgilendirmek üzere atanan kimseleri ifade etmektedir.

Bu anlamda, mali raporlama bakımından bir kesişme söz konusu ise de mahkemeleri aslen hukuki bir görev olan komiserliğe atanacak kimselerin idari bir kurumca oluşturulan özel bir listeden seçilmesine zorlamanın yargı yetkisine müdahale olarak algılanması kaçınılmazdır.

Burada yapılması gereken, komiserlerin bilirkişi listesinden seçilmesini sağlarken teklifin geçici 15'inci maddesinin öngördüğü gibi bu listeyi idari bir organın hazırlamasına imkân tanımak değil, komiserlerde aranacak objektif unsurları ve nitelikleri ortaya koyan bir düzenleme yapılmasını sağlayarak mahkemelere bu konuda takdir hakkı verilmesidir. Nitekim, mevcut düzenleme de bu konuda Adalet Bakanlığını görevlendirmektedir.

Teklifin 20 ila 23'üncü maddeleriyle, aslında özü itibarıyla tamamen irade serbestisine dayalı bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemi olan arabuluculuk bütün ticari davalar için dava şartı niteliğine sokularak kanunen zorunlu hâle getirilmektedir. Hatırlatmak gerekir ki, 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu'nun "İradi olma ve eşitlik" başlıklı 3'üncü maddesinde "Taraflar, arabulucuya başvurmak, süreci devam ettirmek, sonuçlandırmak veya bu süreçten vazgeçmek konusunda serbesttirler." denilerek arabuluculuk kavramının özüne ilişkin çok isabetli bir düzenleme yapılmıştır.

Şimdi, bu teklifle iradi olma yani "gönüllülük" ilkesinden ayrılmak suretiyle tüm ticari davalar için arabuluculuğun zorunlu hâle getirilmesi, arabuluculuk kavramından beklenen usul ekonomisi faydasını kat kat aşacak sakıncaları beraberinde getirmektedir. Özellikle gecikmesinde sakınca bulunan hâller nedeniyle bir tarafın ciddi ticari zararlara uğraması muhtemel bulunan uyuşmazlıklar bakımından zorunlu arabuluculuk aşamasının ek mali külfet ve zaman kaybına neden olması kuvvetle muhtemeldir. Nitekim, işçi-işveren arasında zorunlu arabuluculuk işçi aleyhine işlemektedir.

Zorunlu arabuluculuk kavramı bazı ülkelerde aile uyuşmazlıkları ya da basit alacak türleriyle ilgili olarak kabul edilmekte ise de, kategorik biçimde tüm ticari uyuşmazlıkların zorunlu arabuluculuğa yönltilmesi öncelikle Anayasa'mızdaki doğal hâkim ilkesine aykırı ve adalete erişim hakkını zedeleyici niteliktedir. Bu nedenle, ülkemizdeki ticari hayatın işleyişine ve hak arama özgürlüğüne ciddi anlamda olumsuz etki edebilecek bu düzenlemeden vazgeçilmesi kanaatimizce elzemdir.

Saygıdeğer milletvekilleri, teklifin 24'üncü maddesinde 6754 sayılı Bilirkişilik Kanunu'nun 7'nci maddesinde değişiklik yapılarak bilirkişilik bölge kurullarının yazı işlerini yürütecek müdürlerin ilgili

Adalet Komisyonu tarafından değil Bakanlıkça görevlendirilmesi öngörülmektedir.

Bölge adliye mahkemeleri istinaf olarak adlandırılan görevi yerine getiren yüksek mahkemelerdir. Bilirkişilik bölge kurulları, bölge adliye mahkemelerinden seçilen üyenin başkanlığında toplanacağından, bölge adliye mahkemesinin idari yönetimini gerçekleştiren bölge adliye mahkemesi Adalet Komisyonu tarafından anılan kurulların sekreteryaya hizmetlerini sürdürecektir bir müdür görevlendirilmesi son derece doğaldır. Bu nedenle, bölge adliye mahkemesi Adalet Komisyonu tarafından görevlendirme yapılmasının ne gibi bir mahsuru olduğu, bu yetkinin neden Bakanlığa devredilmek istendiği tarafımızca anlaşılamamıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konkordato konusunda ayakları sağlam yere basan tedbirler gecikirse ekonomi sayfalarında okuduğumuz, konkordatonun bazı firmalarca kötüye kullanımının daha da artabileceği, söz konusu bu durumun da firmalar arasındaki karşılıklı güveni de zedeleyeceği aşikârdır.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, teklifte ilgili ilk görüşlerimizi aktarmaya çalıştım. Maddelere geçildiğinde, teklifte yer alan dile getirdiğimiz dikkat çeken eksikliklerin önergelerle giderileceğini düşünüyorum.

Ayrıca, bu tüm ticari davaları da kapsamasını biz işin esası Sayın Başkanım, değerli üyeler; doğru bulmuyoruz. Nitekim “ticari dava” dediğimiz zaman, işte 50 bin liralık bir dava da bazen ticari dava oluyor, ne bileyim, 50 milyon liralık, 300 milyon liralık, 1 milyon liralık bir dava da zaman zaman ticari dava oluyor.

O bakımdan, iki ay eğitim görmüş bir arabulucuya 100 milyon liralık, 500 milyon liralık bir davanın teslim edilmesini işin esası biz doğru bulmuyoruz. Burada belki 100 bin lira gibi bir meblağ sınırı getirilerek bu iş aşılabılır diye düşünüyoruz.

Şimdilik diyebileceklerimiz bunlar. Eksiklikleri önergelerimizle gidermeye çalışacağız. Komisyonumuza kolaylıklar diliyor, saygılarımı sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum ben de, sağ olsun.

Sırayla söz vermeye devam ediyoruz.

Buyurun.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün Komisyonumuz Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi’ni görüşmek üzere toplandı.

Tabii, Sayın Ali Özkaya’nın da ifade ettiği gibi, görüşme boyunca maddelere geçtiğimizde kanun teklifi üzerinde hem bizim hem de diğer milletvekili arkadaşlarımızın menfi ya da müspet eleştirileri ve tenkitleri olacak. Biz de bunları dile getireceğiz. Sayın Ali Özkaya’ya kanun teklifinin geneliyle ilgili birkaç sorum olacak ama bu sorulara geçmeden önce Sayın Komisyon Başkanımızdan -belki tenkit kabul edebilirsiniz, belki eleştiri kabul edebilirsiniz ama- bir hususu aydınlatmasını rica ediyorum.

Şimdi, özellikle son yirmi yıllık süreç içerisinde -ben de yaklaşık on altı yıl avukatlık yaptım- Türkiye’nin genelinde icra müdürlüklerinin sayısının arttığı, icra takiplerinin, neredeyse her bir müdürlüğün, özellikle büyük şehirlerde 25 bin, 30 bin esasları gördüğü bir dönemdeyiz ve bugün huzurdaki bu kanun teklifiyle getirilen çözüm önerisini, evet, toplumsal bir sorunu çözmeye dönük, pratikleştirmeye dönük, icra daireleri ve müdürlükleri üzerindeki yoğunluğu ve baskıyı kaldırmaya dönük yapıcı bir girişim olarak kabul ediyoruz fakat Milliyetçi Hareket Partisinin aylardır gündemde tuttuğu, gündeme getirdiği ve en az huzurdaki kanun teklifi kadar önemli ve ehemmiyetli bir başka

husus, bir başka kanun teklifi Komisyonunuza intikal etmiş olmasına rağmen, aylardır Türkiye tüm yönleriyle, hemen hemen her vilayette, her ilçede, her beldede dört gözle bu kanun teklifinin nihayete ermesini yahut da bu tartışmaların son bulmasını beklerken, Milliyetçi Hareket Partisinin Bazı Suçlarla İlgili Ceza Sürelerinden Şartlı İndirim ile Tutuklu ve Hükümlülerin Salıverilmesine Dair Kanun Teklifi Sayın Komisyonunuza 12 Ekim 2018 tarihinde intikal etmiş olmasına rağmen, kanun teklifimizden yaklaşık bir ay sonra, 13/11/2018 tarihinde Komisyonunuza havale edilmiş bir kanun teklifini Milliyetçi Hareket Partisinin tüm Türkiye gündemini yakından ilgilendiren bir kanun teklifinden daha evvel ve daha ivedi bir şekilde görüşmeye değer bulmanızı biz anlamlı kabul ediyoruz. Sayın Komisyonunuzun kanun tekliflerinin Komisyonda görüşülmesine ilişkin –bunları çok halisane soruyorum, lütfen yanlış anlamayın- gerçekten Komisyonunuzun çalışma sistemi içerisinde gündemi belirlerken kriteriniz tam olarak nedir? Burada almış olduğu esas numarası mı, toplumdaki etkisi ve önemi mi, yahut da tüm Komisyonumuzun dışında başkaları için bu yasa teklifinin daha fazla ehemmiyet ifade etmesi mi? Şimdi, dolayısıyla biz hazırlamış olduğumuz şartlı salıverilme hakkındaki kanun teklifini tartışılmaz, kutsal bir metin olarak görmüyoruz. “Bir an önce yasalaşması lazım, bir an önce hayata geçmesi lazım. Herkesin de bu kanun teklifinin altına mutlaka, tartışmaksızın imza atması lazım.” gibi bir bakış açımız da yok. Bu kanun teklifi Milliyetçi Hareket Partisinin çok kıymetli Genel Başkan Yardımcısı, şu an huzurda bulunan değerli büyüğümüz Sayın Feti Yıldız ve kıymetli komisyonumuz tarafından hazırlandı ve kamuoyuna sunuldu. Bu kanun teklifi sunulurken kamuoyuna şunu da nazara aldık, zaman zaman bunu da muhterem Genel Başkanımız ifade ettiler: Bu tartışılın diye, yapıcı ve katılımcı fikirlerle beslensin diye huzura getirilmiş bir kanun teklifi. Tartışılmasından endişe etmiyoruz. Buradaki arkadaşlarımızın, Komisyon üyelerimizin bu konuda yapıcı katkı ve eleştirilerini dile getirmesinden hiçbir şekilde endişe etmiyoruz ve hepinizin gözleri önünde yaşanan bu toplumsal beklenti karşısında bir an önce de burada görüşülmesi ve nihayete erdirilmesinin kaçınılmaz bir zorunluluk olduğunu düşünüyoruz ama buna rağmen Sayın Komisyonunuz icra iflas dairelerindeki bazı uygulamalara daha pratik çözümler getiren, bu arada bizim de birçok yönüyle iştirak ettiğimiz bir teklifi Milliyetçi Hareket Partisinin kanun teklifinin önüne almıştır, daha hızlı bir şekilde Komisyona getirmiştir. Evet, bunu eleştiriyoruz, evet bunu tenkit ediyoruz ve bunun arkasındaki gerekçelerin de Sayın Komisyon Başkanımız tarafından açıklanmasını bekliyoruz.

Huzurdaki kanun teklifine gelince. Burada, tabii, maddelere geçtiğimizde önergelerle birtakım değişiklik taleplerimiz olacak ama yasanın geneline baktığımızda -ben bunu gerçekten merakımdan soruyorum ve yapıcı bir eleştiri olarak söylüyorum- evet, doğru, Türkiye’de icra iflas sistemi uzun yıllardır çökmüş durumda. Bunun arkasında yatan bazı sosyolojik gerçekler ve gerekçeler de var. Bunların bir kısmını burada dile getireceğiz, bir kısmını kanun teklifi Meclis huzuruna geldiğinde orada dile getireceğiz ama günden güne, ticari hayatın karmaşık hâle gelmesiyle ya da ticari hacmimizin büyümesiyle açıklanamayacak bir iş yükü altında icra daireleri ezilmeye başladılar. Sanıyorum 1925 tarihliydi ilk İcra İflas Kanunu’muz. Çağın gereklerini ve gerçeklerini karşılayamayacak, hantal bir yapısı mevcut. Şahsi kanaatim, Türkiye’nin yeniden oluşturulacak, baştan sona, çağın gereklerine uygun bir İcra İflas Kanunu’na ihtiyaç duyduğu yönünde fakat burada Sayın Ali Özkaya ve arkadaşları hızlı bir çözüm üretebilmek adına anladığım kadarıyla birtakım pratik çözümleri bir yasa teklifi hâline getirmişler ve Komisyonumuzun huzuruna sunmuşlar.

Şimdi, benim sormak istediğim bir nokta var. Bunu müphem gördüğüm için soruyorum gerçekten. Belki de biz görmemiş olabiliriz. Birincisi, ilamsız takiplerle ilgili bazı alacak türlerini hiçbir yasal dayanağı olmaksızın, mantıklı bir dayanağı da olduğunu düşünmüyorum, diğer takip türlerinden ayırmak suretiyle bazı ilamsız takip türlerine diğerlerinden farklı bir rejim uygulanmaya başlıyor. Bu rejimin uygulanması bir tarafa, getirilen bu yeni rejimle beraber aynı türdeki alacaklar için farklı harç

rejimi getiriliyor. Ben bu durumun son tahlilde eşitlik ilkesini zedeleyecek bir kanuni düzenlemeye sebebiyet vereceği kanısındayım. Birbirinden hiçbir farkı olmayan alacak türlerini -sadece adına biz teknik olarak “abonelik sözleşmesinden kaynaklanan alacak” diyoruz oysaki bu bir kira sözleşmesinden kaynaklanan alacaktan teknik olarak çok farklı da bir şey değil, ikisi de ilamsız takip konusu alacak-farklı harç rejimlerine tabi tutuyoruz. Ben bunu sakıncalı buluyorum, bu bir.

İkincisi, kanun teklifinin genelinde şunu görüyoruz: Bu kanun teklifiyle getirilen takip türünü mutlaka ama mutlaka bir avukatın yapması gerektiği konusunda sanki yasa bize örtülü bir telkinde bulunuyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yok, açık.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Açık bir telkinde bulunuyor, tabii.

Dolayısıyla Türk mevzuatına göre hiçbir konuda avukat tutma zorunluluğu bulunmuyorken biz aslında burada getirmiş olduğumuz düzenlemeyle bu takiplerin yalnızca avukatlar tarafından yapılabileceğini söylüyoruz.

Şimdi, alacak türlerini birbirinden ayırmak bir tarafa, aynı alacak türünde yani abonelik sözleşmesinden kaynaklanan alacaklarda da yine bir ayrıma gidiyoruz, diyoruz ki: “Şayet vatandaş bu abonelik sözleşmesinden kaynaklı takibi bir avukat aracılığıyla takibe koyarsa farklı bir harç rejimine tabi.” ve yine o alacağa özel bir imtiyaz tanıyoruz. İcra İflas Kanunu’nun prosedürleriyle hiç bu olmadan, eğer bir avukatınız varsa çok ivedi bir şekilde Merkezî Takip Sistemi üzerinden pratik bir şekilde takip yapıyorsunuz. Avukat tutmak istemiyorsanız -ama yine çeşitli konularda abonelik hizmeti veren yereldeki bir özel kuruluşunuz- herhangi bir avukat tutmaksızın bu takipleri başlatmak isterseniz devlet size örtülü bir engel çıkarıyor ve bu imtiyazı size vermiyor. Vermediği gibi, harç rejimi itibarıyla da farklı bir rejime tabi tutuyor. Dolayısıyla şayet Merkezî Takip Sistemi pratik bir çözüm olarak sunulacaksa burada şunun cevabının verilmesi gerekiyor: Neden Merkezî Takip Sistemi’nin getirmiş olduğu bu kolaylık sadece abonelik sözleşmesinden kaynaklanan alacaklar için sunuluyor? Diğer alacak türlerini de bunun içerisine katıp haciz aşamasına geldiği tarihe kadar Merkezî Takip Sistemi üzerinden bir çözüm üretmek icra dairelerinin yükünün yarıya yakınına kaldıracakken yüzde 20’lik bir dilimi bunun içine alacak ve pratik çözüm getirecek bir öneriyi niye kanun teklifi hâline getirdik, neden genelleştirmedik?

Bir diğer nokta şu yine yasada görmüş olduğum, maddelere geçtiğimizde bunlara daha farklı eleştirilerimiz de olacak, dile getireceğim: İcra dairelerinde çok sık karşılaşılan bir durum, o da nedir? Kısmi ödeme gibi bir durum. Şimdi, huzurdaki sistematığe göre şöyle bir mantık içerisindeyiz: Merkezî Takip Sistemi’nden bir ödeme emri gönderiliyor, bu ödeme emri borçluya ulaşıyor. Ali Bey de bu mesleği icra etti, ben de bu mesleği icra ettim, burada da birçok meslektaşımızın hayatında en az bir kere icra takibi yaptığı kanısındayım. Türkiye’de borcun tamamını tek seferde ödeyen borçlu sayısı yüzde 5’lik dilimin altındadır. Genelde borçlular kısmi ödeme yaparak zaman kazanmak isterler yahut da bazen hesap hatasından kaynaklanır bu ödemeler. Şöyle bir varsayımda bulunalım: Bin liralık bir icra takibinden dolayı Merkezî Takip Sistemi’nden bir borçlumuza ödeme emri gitti, hesap tablosu da çıkarılmış, bin lira. Bu arkadaşımız sisteme yasal süresi içinde 900 liralık bir bedel yatırdı, 100 lira borcu kaldı. Şimdi kanunun getirdiği sistematik ve boşluğa göre bu 100 liralık alacak için Merkezî Takip Sistemi devre dışı kalacak, normal icra takibine geçilecek ve o 100 liralık bakiye için ne yapılacak? Yeniden İcra İflas Kanunu’nun öngörmüş olduğu sistem dâhilinde uygulamaya başlayacak, aynı kırtasiye bir daha devreye girecek, bu bir.

İkincisi, İcra İflas Kanunu’na göre sürdürülen bir takipte -bugün bu yasanın gelmediği hâliyle düşünelim- borçluya tanınmış birtakım imtiyazlar var. İcra İflas Kanunu’nun sanıyorum 111’inci

maddesiydi, borçlu icra dairesine başvurur ve borcunu dört eşit taksit içinde ödemek isterse tüm icra takip işlemleri durur. Böylece borçlu hem borcunu taksitlendirecek hem de dört aylık bir zaman dilimi kazanacak ama Merkezî Takip Sistemi'nde bu husus biraz boşlukta kalmış gibi. Dolayısıyla bence bunu bir önergeyle de düzeltebiliriz.

İcra daireleri uygulamada ne yaparlar? Bunun İcra İflas Kanunu'nda bir karşılığı yok. Fiilen icra müdürlüğü uygulamasıyla çıktığını düşünüyorum ben. Nedir? “Bakiye borç muhtırası” dediğimiz bir muhtıra gönderilmek suretiyle genelde borçlu bir bakiyesi kaldığı konusunda, avam bir tabir olacak ama, uyandırılır yani hatırlatılır ona. Böylece borçluya -yani hukukunu korumakla mükellef olduğumuz aynı zamanda burada- borçlu Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının üzerine ek bir külfet çıkması engellenir bu muhtırayla çünkü borçluya öbür türlü eğer telefonu varsa telefonla hatırlatırsınız, telefonu genelde olmaz borçlunun, haciz işlemi yapmak suretiyle tekrar o bakiye borcu ödemeye zorlarsınız, 100 liralık masrafı 2 katına çıkar. Dolayısıyla burada hazır bu teklif gelmişken şahsi kanaatim Merkezî Takip Sistemi içerisinde bakiye borç muhtırasına da bir yasal zemin oluşturmanın faydalı olacağı kanısındayım.

Yine bir başka husus var. Bir yıl içerisinde işlem görmeyen dosyanın işlemden kalkması durumu var. Uygulamada genelde şöyle olur İcra İflas Kanunu'na göre: Dosya mahzene gider, daha sonra mahzenden çıkarılır, borç yenilediği zaman bir yenileme muhtırası gönderilir. Burada Merkezî Takip Sistemi içerisindeki bir dosya henüz İcra İflas Kanunu hükümlerine göre normal haciz aşamasına geçmeksizin işlemden kaldırılmış olursa dosya yenilediği zaman borçluya karşı ne gibi bir işlem yapılacağı müphem bırakılmış. Yani doğrudan haciz aşamasına mı geçilecek, yoksa “Merkezî Takip Sistemi içerisinde işlemden kaldırılmış dosyanız yenilenmiştir. Yeni esas numarası budur.” gibi bir muhtırayla borçlu haberdar mı edilecek? Bu hususun da bence izaha kavuşturulması gerekir pratik uygulamada kolaylık sağlaması açısından, bir boşluk bırakmaması açısından.

Burada şunu da tekrar baştan ifade etmek isterim, yeri geldikçe elbette ki söz alacağız: Diğer takip türleriyle ilgili sadece abonelik sözleşmesinden kaynaklananlar değil, diğer adı alacak kalemleriyle ilgili de Merkezî Takip Sistemi'nin devreye gireceği, bu usulün öngörülebileceği ve sağlıklı bir zemine oturtulacağı bir formülün geliştirilmesi gerektiği kanısındayım. Burada sizlerle, takdir ederseniz, müşterek bir önergeyle yahut da bizim önergemizle de ortak bir akılla ortak bir çözüme kavuşturabiliriz.

Şimdilik çok teşekkür ediyorum Sayın Başkanım. Zatualinizden de bir cevap beklediğimi bilmenizi isterim.

BAŞKAN – Yeri geldiğinde cevaplayacağım inşallah.

Teşekkür ediyorum, sağ olasın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, özür dilerim, ben kısa bir...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, eğer takdir ederseniz kısa kısa cevap verelim, belki diğer arkadaşlarımızın sorularının bir kısmını da böylece karşılanmış olabilir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bence soru-cevap olmasın.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bitince de olabilir, takdir nasılsa.

BAŞKAN – Bence şöyle yapalım: Diğer arkadaşlar da belki bir şeyler sorarlar. O zaman sonunda bir cevap verisin, tamam mı?

Buyurun.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli komisyon üyeleri; Abonelik

Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi tarafımıza geldi. 6 milletvekili arkadaşımız kanun teklifini hazırlamış; 4'ü hukukçu, 1'i ekonomist, diğeri de yine iş adamı. Bu teklif geldi.

Tabii, ilk eleştirim şuradan başlayacak: Yani bu teklif gelirken alıştık artık, AKP, kanun tekliflerini hep torba yasayla getirmeye başladı, torbayla getirmeye başladı. Hiç birbiriyle ilişkisi olmayan, birbiriyle bağlantısı olmayan, farklı noktalarda kanun teklifleri bir araya getiriliyor. Tabii burası hukuk devleti, hukuk uygulamasının istikrarı açısından, hukuk güvenliği açısından sıkıntı ortaya koyuyor. Bu nedenle bu teklifin adı bile sıkıntılı, içeriği adını karşılamıyor. Aynı zamanda bu konuda meslek kuruluşlarının, baroların, diğer kuruluşların görüşleri alınmadan, bu konuda uzmanların görüşleri alınmadan bir çalışma yapılmış. Bunu nasıl tamamlıyoruz biz? Bize bu teklif gelince biz baroları arıyoruz, hukuk kurumlarını arıyoruz, diğer çalışmalarımızı yapıyoruz, daha sonra bu kısa zamanda gelip sizlerle birlikte bu teklifle ilgili görüşlerimizi açıklıyoruz. O nedenle bir çok sıkıntı oluyor bu konuda.

Bir de bilgilenme açısından da sıkıntılar var. Geçen hafta Ticaret Bakanlığı bütçesinin görüşmelerine katıldım. Orada Pekcan Bakanımız konkordato ilan eden 356 şirketten bahsetmişti. Yalnız bakan yardımcım ise 258 diye...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bende ki 257.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet, 257 dediniz. Yani geçen haftaki, Ticaret Bakanımızın açıklaması ile sizin açıklamanız çok farklı. Yani bilgilenme açısından, bilgi açısından bir farklılık da var bu konuda. Bu çerçevede sorularımız oluyor Mecliste, sorularımız zaten karşılık almıyor, bütçe görüşmelerinde bakanları görünce artık onlara fazla soru soruyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Ali Bey, bakan yardımcısı değil yalnız. Ali Bey düzeltelim de milletvekilimiz, kanun teklifinin sahibi.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Evet, bakan yardımcısı değil, teklif veren arkadaşımız. Yani bir sıkıntı var konuda, rakam belli değil. Bu rakamın ne olduğu konusunun da bir açıklığa kavuşturulması gerekir diye düşünüyorum Ali Bey.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Geçen haftadan itibaren 257.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Yani Ticaret Bakanı mı acaba bu konuda yanlış bilgilendirildi ya da siz mi yanlış bilgilendirildiniz, bunun açıklığa kavuşturulması gerekiyor.

Bu çerçevede kanun teklifiyle ilgili bazı açıklamalarımız olacak. Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nde. "Teklifin ödeme emrinin tebliği ve borcun ödenmesi" başlıklı 6'ncı maddesi var. Bu 6'ncı maddesinde "Takip konusu borç, takip harç ve masraflarıyla birlikte, ödeme emrinde belirtilen hesap numarasına ödendiğinde takip sona erer." denilmekte. Her ne kadar gerek kanun gerekse avukatlık ücret tarifesinde vekâlet ücretinin takip giderlerinden, masraflarından olduğu konusu tartışmasız ise de daha önce tüketici hakem heyetinde görülen uyuşmazlıklarda vekâlet ücretine hükmedilmeyeceği yönündeki yargı kararı, yorumları düşünüldüğünde benzer bir olumsuz yorumla, kararla bu hususta da benzer bir sıkıntı yaşanılacağından endişe duymaktayız. Bu durumda teklifin 6'ncı maddesinin düzeltilmesi gerekir diye düşünüyoruz. Bu çerçevede şu cümle eklenirse "Takip konusu borç, takip harç, masraf ve vekâlet ücretleriyle birlikte, ödeme emrinde belirtilen hesap numarasına ödendiğinde takip sona erer." cümlesinin daha uygun olacağı düşüncesindeyim. Yani bunun da tartışılması gerekir diye düşünüyorum.

Ara buluculuk konusu geçen yıl fiiliyatta önümüze gelen bir kurum. Bilindiği gibi beş yıllık hukuk fakültesinden mezun olmuş avukat arkadaşlar ara bulucu olabiliyor. Bu konuda eğitim alıyoruz,

eğitimden sonra sınava giriyoruz. Yeni bir sistem daha getirildi, bir de uzman ara buluculuk sistemi getirildi, o da bir eğitimden sonra geliyor. Tabii, beş yıllık bir şart var, bu şart önemli bir şart. Bu konuda bazı sıkıntılar yaşanabilir diye düşünüyorum ben. 6102 sayılı Kanun'un 4'üncü maddesinde sayılan dava ve takiplerin tamamında ara buluculara başvurulmuş olmasının dava şartı hâline getirilmesi konusunda bazı itirazlarım var. Barolara kayıtlı, hepimizin bildiği gibi şu anda 140 bin avukat var ve avukat stajyeri var ve her yıl 7.500 stajyer avukat barolara başlıyor, stajını bitiriyor. Bu konuda bugün vermiş olduğum kanun teklifinde avukatların baro stajından sonra, avukatlık stajından sonra sınav getirilmesi konusunda -boralar birliğiyle ÖSYM ve Adalet Bakanlığının oluşturduğu bir kurulla- bir kanun teklifi verdim. Bu kanun teklifinin de ayrıca arkadaşlarımız tarafından düşünülmesi, tartışılması gerekir diye bir ayrıç koyuyorum. 140 bin avukatın bulunduğu yerde yalnızca 10 bin civarında ara bulucu var. Bu ara bulucunun faaliyet gösterdiği düşünülürken yüzbinlerce kambiyo senetlerine ilişkin icra takibi ve alacak davasının ciddi anlamda gecikeceği, ticari uyumsuzlukta bir yığılma yaşanacağı düşünülebilir. İhtilafın çözülmesinde bir ihtisas mahkemesini gerektirir ticari uyumsuzluklarda her iki tarafın da vekille temsil zorunluluğu olmadan ara bulucu önüne getirilmesinin, ihtilafı çözmekten çok daha da karmaşık hâle getireceği muhtemel diye görüyorum. Doğrusu, burada mutlaka alternatif çözüm yollarından birisinin dava şartı olması isteniyorsa Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesinde düzenlenen ve taraf vekillerinin yürüteceği uzlaştırma ara buluculuk kurumunun öne çıkartılması daha doğru olacağı kanaatindeyim. Zira hukuk uyumsuzluklarında Arabuluculuk Kanunu'nda düzenlenen ara buluculuğun, ticari uyumsuzluklarda denenmesi, istenilen çözümün sağlanmasına elverişli değildir. Oysa 1136 sayılı Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesinde düzenlenen alternatif çözüm yolu, her iki tarafın da avukatının içinde bulunduğu daha doğru, adil ve elverişli bir yöntem olacağını düşünüyorum. Ayrıca, Avukatlık Kanunu ve hukuku üzerinde kapsamlı bir çalışma yapılmadan, avukatlık mesleğinin çalışma alanını genişletmeden ve koşulları düzeltilmeden söz konusu düzenlemenin yasalaşması durumunda avukatların iş imkânlarının iyice daralacağı ve mesleğe yeni başlayan avukatlar başta olmak üzere meslektaşlarımızın ciddi bir geçim sorunuyla yüz yüze geleceği açıktır. Bu nedenle 20'nci madde ve devamının teklif metninden çıkartılması ve ileride daha kapsamlı bir düzenlemeyle birlikte ele alınmasının daha doğru ve daha uygun olacağını düşünüyorum.

Ayrıca, teklifte değişiklik yapılarak ticari uyumsuzluklarda ara buluculuğun ihtiyari olarak kalması ve ara buluculuğa gidilen ihtiyari ve zorunlu hâllerin tamamında tarafların avukatla temsilinin zorunlu hâle getirilmesinin de uygun olacağı kanısındayım.

Aksi hâlde yıllar öncesinde hayalimize giren AVM'ler şehirlerimizde hangi problemlere yol açmışsa mevcut hâliyle ara buluculuk kurumu da benzeri problemleri getirecektir. Geleneksel ticari hayatımızı sona erdiren ve yerine global dünya düzeninin hâkim olduğu, yabancı para birimleriyle çalışan, kural ve işleyiş düzenini gayri millî çevrelerin belirlediği AVM sisteminin hukuktaki izdüşümü olan alternatif çözüm yollarının giderek millî hukuk sistemimizin alternatifine dönüşeceği gözden kaçmamalıdır diyorum.

Tabii, bunları derken ben bu bilgileri kendi bilgilerimle birleştirdim. Barolardan aldığım, hukukçu arkadaşlarımdan aldığım bilgileri yoğunlaşarak söyledim bu teklifleri. Bu çerçevede ara buluculuk kurumunun düzenlenmesi gerekiyor.

Diğer maddeyse konkordato sistemiyle ilgili. Konkordato sistemiyle ilgili diyeceklerim, Türkiye'de büyük bir kriz var, ekonomik kriz var. Biz bunu söyleyince "Siyasette bunlar muhalif, Türkiye güzel bir şekilde yürüyor, ekonomisi güzel, dış kaynaklı müdahaleler var. Bu kaynaklı müdahalelere karşı kriz demek bile suç teşkil edici." diye hep karşımıza, önümüze birçok şey getirildi. "Ekonomik kriz var." diyenlerin hakkında bile birçok sorunlar çıkarıldı, haklarında suç duyurunda bulunanlar da oldu

Türkiye’imizde ama var, gerçekten var. Şu anda 3 bine yakın konkordato talebinde bulunma aşamasında olan şirket olduğu iddia ediliyor. Bu konuda -biraz önce dediğim gibi- farklı bakanlıkların açıklamaları var, sayı açısından farklı açıklamaları var. Türkiye’de kriz var. Bu krizi karşılayacak düzenlemeler yapılmalı; doğrudur, yapılmalı ama yapılırken önceliği örneğin abonelik sözleşmelerinde alacakların tahsili konusunda güçlü organizasyonlarla kuruluşlara eşitlik kuralına aykırı öncelik verilmemeli, veriyoruz. Onlar güçlü organizasyonlar. Telefon, elektrik dağıtım şirketlerine, bu konuda yapacağımız düzenlemeyle, şu anda yapacağımız düzenlemeyle onlara öncelik veriyoruz. Eşit şartlarda diğer alacaklı olanlara tanımadığımız hakları tanıyoruz.

Ayrıca, büyük şirketlere de bu konkordato düzenlemesiyle ayrıcalık tanınmasına neden oluyoruz. Bakınız, şimdi, konkordato talebinde bulunduktan sonra bağımsız denetçi kamu kurumlarına –siz de açıkladınız- finansman rapor sunacak, Türkiye muhasebe standartlarına uygun raporlar hazırlayacak kamu yararına iş yapan kuruluşların denetimiyle ilgili görevlendirilmiş yetkili kuruluşların raporuyla birlikte düzenleme getiriyorsunuz. Yani 3 kişi olacak. Atanacaksa 3 kişi komiser, biri yine bu bağımsız denetçilerden olacak yoksa listeye bakılacak diyorsunuz. Yani bu şirkete ne yükleyecek, maddi durumu ne? Küçük şirketler bu maddi yükü kaldırabilecek mi, kaldıramayacak mı? Bunu da tartışmamız gerekiyor.

Bir de şöyle baktım, biraz önce iç ve dış borçtan bahsedecektim, MHP’li vekil arkadaşım anlattı, Türkiye’nin ekonomik durumunu anlattı. Burada konkordato talep eden şirketlerin listesine baktım, çok, o kadar şirket var ki. Ben Aydın Milletvekiliyim, Aydın’dan arabayı çalıştırdığım zaman İstanbul’a gelene kadar durduğum, mola verdiğim birçok şirket konkordato talep etmiş, bindiğim otobüs şirketi bile konkordato talep etmiş. Arabayı çalıştırdığım zaman Ankara’ya gelirken yine yol üzerinde geçtiğim birçok büyük şirket konkordato talep etmiş. Türkiye’de bu büyük kriz, arkadaşlar, yanlış anlamayın bu krizler, ekonomik krizler hukukla, hukuk kurallarıyla, hukuk düzenlemeleriyle çözülmez.

Bu çerçevede söyleyebileceklerim bu kadar, daha sonra söz geldiği zaman yine söz alırım.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Diğer arkadaşımıza söz veriyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bir şeyi ikrar edin kurtulun: “Bu ülkede kriz var.” deyin, kurtulun, ondan sonra bunları konuşalım çünkü bütün çalışmalarınız krizin varlığını kabul eder vaziyette ama diliniz krizin varlığını kabul eder durumda değil. Samimi olalım, bu ülkede ciddi bir kriz var, konkordato konuşuyoruz burada. Yasanın adını bile tarif ederken kaçak tarifle geliyorsunuz. Bu yasanın içerisinde üç ya da dört ayrı yasayla ilgili düzenlemeler yapıyorsunuz, İcra iflas Kanunu gibi bir ana kanun var, onda düzenleme yapıyorsunuz, konkordatoyla ilgili düzenlemeler yapıyorsunuz, işçi alacaklarına atıfta bulunan düzenlemeler yapıyorsunuz ama yasanın adı sadece “abonelik ile ilgili alacakların tahsili hakkında kanun” Mesele bu mu? Mesele buysa başka bir şey söyleyeyim o zaman yine abonelik ile ilgili. Hepimiz biliyoruz, BOTAŞ indirim yaptı doğal gazda. BOTAŞ’ın alacaklarını hızlandıracaksınız ama o indirimi vatandaşla yansıtmayacaksınız. Krize de böyle bakarsanız olmaz işte, değil mi? BOTAŞ’ın alacaklarını, İGDAŞ’ın ya da diğer doğal gaz dağıtan firmaların alacaklarını hızlı bir şekilde tahsiliyle uğraşıyorsunuz ama vatandaşın o indirimden faydalanmasına bir türlü ne eliniz ne diliniz varmıyor, krizi böyle algılar haldesiniz. Bir defa, krizi kabul edin, ondan sonra bunları konuşalım. Bu kanunun, bir defa, başlığı hatalı, arkadaşlarımız dile getirdiler. Eğer başlık hatalıysa kanunun amaç kısmı, zikrettiğiniz şekilde

değil demektir.

Tabii, torba kanunlar getirmek gelenek hâline geldiği için Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde, konular ne kamuoyunda sağlıklı tartışılabilir ne bu komisyonlarda sağlıklı tartışılabilir, arada birtakım şeyler kaynayıp kaynayıp gidiyor. Torba kanun yerine, özellikle bu temel kanunlarda değişiklikleri ele aldığımız noktalarda daha düzgün, daha doğru bir yaklaşım göstersek, bunları ayrı ayrı alsak... Mesela, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu şöyle bir uygulama yapıyor, hiç mi örnek olmuyor size? Bir kanunla ilgili değişiklik istediğimizde biz bunu torba kanun teklifi olarak getirmiyoruz ilkesel olarak. Hangi kanunda değişiklik istiyor isek doğru tartışılabilsin, doğru konuşulabilsin diye o kanunu doğrudan getiriyoruz, o kanuna ilişkin getiriyoruz. Ama bunu geleneksel hâle getirdiniz. İçine bir dünya şey atılmış kanun teklifiyle, torbayla geliyorsunuz ve burada doğru tartışma ortamını ortadan kaldırıyorsunuz.

Şimdi, arkadaşlarımıza teşekkür ederiz, bir emek vermişler, bir düzenleme yapmışlar. “Bu düzenleme tümüyle olumsuzdur.” falan demeyeceğim, adalet erişimin hızlanması gerektiğine ben de inanıyorum, emin olun, sizden daha çok inanıyorum ama paraya erişimi hızlandırıyor sunuz, hürriyete erişimi hızlandırmıyorsunuz. Bakın, bir dünya öğretim üyesi işinden olmuş vaziyette. Barış akademisyenleri var. Kanun hükmünde kararnameyle görevlerine son verilen insanlar var. Bir kısmı suçludur, bir kısmı suçsuzdur, o kısmı bilemiyorum ama bizim gördüğümüz, bütün muhalifler bu şekilde, bu durumlar. Benim arkadaşlarım var. Dünya görüşünü paylaştığımız, gerçekten idealize edilmiş Türkiye isteyen insanlar var bunların içerisinde. Bu insanlar adalet erişirken kapı kapı dolaşacaklar, üstelik deveye hendek atlatmak anlamında bu sene çıkardığımız kanun da dâhil olmak üzere, komisyonlarda uğraşacaklar, mahkemelerde uğraşacaklar, bir tarihte, bir beş yıl sonra, altı yıl sonra adalet erişebilecekler, üstelik birçoğu da idari isnatlarla karşı karşıya bırakılmış hâlde. İçlerinde milletvekilleri var, İbrahim Kaboğlu var, Cihangir İslam var, burada milletvekili, onlar da aynı pozisyonlardalar. Ya da kapıya bırakacaksınız, görevini yapamayacak o akademisyen. Hakkında dava da yok, o da yok, bu da yok, bilmem ne de yok, idari tedbirlerle beraber ortaya atılmış insanlar dolu bu ülkede. Onlara adalet erişirken aynı hassasiyeti niye hep beraber göstermiyoruz. Size çağrıda bulunuyorum, madem torba hâlinde her şeyi görüşebiliyoruz, buyurun, bu torbaya onları da ekleyelim, başka şeyleri de ekleyelim. Buraya bakış açısında bir sakatlık var.

Şimdi, efendim, Türkiye’nin sorunları, alacağın tahsili sorunu değildir. Eğer firmalar zora giriyor iseler alacak tahsiliyle ilgili, ekonomik düzen bu firmaların da alacağının bir an önce hızla tahsil edilmesini zorunlu hâle getiriyor ise bu firmalara yaklaşım projelerini konuşmamız lazım. Hukuksal değişiklikler üzerinden başka şeyleri konuşmamız gerekmiyor. Burada üzerinden alacak tahsil edilecek olanlar yani alacağın hızlandırılacağı ve borcun tahsilinin süjesi olacak olan kişiler, yoksul vatandaşlardır bu abonelik sözleşmelerinin karşısında. Bir daha vatandaşın sırtına hızlıca vuralım diyorsunuz.

Tekrar ediyorum, adalet erişimin hızlanmasıyla ilgili sizinle hemfikirim ama her kanunun koruduğu çevreler vardır, maksat kısmı vardır. Hürriyete erişimi hızlandırmıyorsunuz, zaten haksız olan birçok kaleme erişimi hızlandırıyor sunuz. Az önce örnek verdim. Gaz dağıtım şirketlerinin BOTAŞ tarafından indirilmiş ücretlerine rağmen, eski fiyattan alacaklarını hızlandırıyor sunuz, vatandaşın üzerinden de bunu alalım diyorsunuz. Bunu yaparken de alışılmış kanun oluşturma tekniğine uygun da davranmıyorsunuz. Bakın, burada avukatları ilgilendiren konular var, yoksul vatandaş ilgilendiren konular var, alacaklısı var, borçlusu var, toplumun birçok kesimini ilgilendiren konu var, hızlı hızlı yaptığımız için ya bilerek ya bilmeyerek bir dünya da hukuksal ve anayasal hata yapıyorsunuz yani baroları devre dışı tutuyorsunuz, tüketici derneklerini devre dışı bırakıyorsunuz. Bir tane tüketici derneği var mı burada ya? Yok. Çağırdık mı? Yok. Niye çağırıyoruz? Kimi ilgilendiriyor bu? Bunun

muhatapı kim? Avukatları ilgilendiriyor, barolar yok.

BAŞKAN – Barolar var, akademisyenler var.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bilmiyorum.

Barolar Birliği mi?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Evet.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Var mı bir görüşünüz, daha önce size görüş sunuldu mu bununla ilgili, yoksa çağırıldınız, geldiniz mi?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Dün bilgilendirildik.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Maşallah, bugün haberiniz olduysa iyi.

BAŞKAN – Bugün değil ya, dün gönderdik.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tüketici dernekleri var mı? En çok, tüketici derneklerinin muhatap olduğu konulardan bir tanesi, yok. Hasbelkader bu konuyu görüşeceğiz, görüşelim, görüşürüz Sayın Başkanım, hep beraber zaten çok görüştük, bunu da görüşürüz ama hata yapıyorsunuz.

Bakın, şimdi, kanun düzenliyorsunuz, diyorsunuz ki: “Merkezî takip sisteminden takip yaparsanız tahsil harcından şu kadar muaf olursunuz.” Yüzde 2, yüzde 2,5, her neyse; bu, kötü bir şey değil. Ben teklif ediyorum, bütün tahsil harçların düşürelim. İnin vatandaşın sırtından ya. Vurmuşsunuz sırtına bu harçları, vergileri, bilmem neleri falan, tahsil harçları zaten çok. Ben avukatlığa başladığımda yüzde 5, 6’ydı, ben otuz yıllık avukatım, sizin döneminizde en çok arttı, şu anda yüzde 13’e kadar gidiyor. Kim artırdı? Siz artırdınız bunları ya. En çok, sizin döneminizde arttı.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Olacak o ama kademelendirilmiş.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ya, kademeli ama o zaman da toplam kademe buydu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Turan Ağabey, eskiden de aynıydı.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sen benim avukatlığa başladığım dönemi hatırlamazsın, ben çok eskiyim.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Stajyerdim o zaman.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Peki. O zamanlar bu 5,5 civarındaydı hatırladığım kadarıyla, o kademe toplamı.

BAŞKAN – Turan Bey, burada şimdi daha eskisi var yani öyle demeyelim.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Estağfurullah Ağabey, siz daha eskisiniz, o zaman yüzde 4’ü de hatırlarsınız.

Şimdi, burada ana konu şu: Zaten harçlar yüksek, her yıl başı itibarıyla da zaten farklı bir artırımla karşı karşıya kalıyor vatandaş, indirin ama eşitlik ilkesini ihlal ediyorsunuz. Anayasa’nın 10’uncu maddesi var. Anayasa’nın 10’uncu maddesi eşitlik ilkesini tarif ediyor ve hiçbir zümreye farklılık tanıyamayacağımızı tarif ediyor. Şunu söyleyebilirsiniz: Merkezi takip sisteminden bu yapılsa devlete maliyeti daha düşüktür. Öyle mi? Ben sizin yerinizde olsam böyle söylerim. Ama bu böyle bir şey değil işte, harç dediğiniz genel bir şeydir. Bu takip yolları aslında özel takip yoluna döndüğü anda farklılaşmaz. Bir zümreye yani abonelik sistemi alacaklılarının alacaklı ya da borçlu kısmına bunu avantaj olarak tarif ederseniz size derler ki: “Siz aslında ilamsız takip yolunun farklı bir tercihini yapıyorsunuz, o zaman genelinden de bunun tümünü düşmeniz gerekir.” Bu, Anayasa’nın 10’uncu maddesine aykırıdır, ben sizi uyarıyorum. Bunu peşinen yapın, avantajını size yazalım canım, diyelim ki: “Harçları düşürdüler hep beraber.” Ama bu hâliyle iki şekilde aykırıdır: Burada ilamsız takibin bir

farklı çeşidini ayırarak harcı farklılaştırırsanız Anayasa'nın 10'uncu maddesine aykırıdır. İki: Belli bir alacaklı, borçlu zümresine -bu kamu olabilir, kamuda bunu tartışamayız, kamuyla ilgili özel- bunu tanırsanız bu yine Anayasa'nın 10'uncu maddesindeki eşitlik ilkesine aykırıdır. O zaman denilir ki: "Burada ilamsız takip de yapılabilir, bu da yapılabilir. İlamsız takip yapıldığında mağdur ediliyor borçlu -değil mi, borçludan çıkıyor tahsil harcı sonucunda- bu yapıldığında mağdur ediliyor." vesaire gibi bir tartışma. Bunları teknik olarak söylüyorum.

Yine, başka bir konu var, yetkiyle ilgili bir konu var mesela. Burada hukukçu arkadaşlarımızın tamamı bilir, yetki işi aynı zamanda kamusal özellikli bir iştir. Diyorsunuz ki: "Yetki itirazı yapıldı. Alacaklı yetki itirazını kabul etti. Dosya yetkili icra dairesine gitti. O zaman o arada takip kesinleştiyse alacaklı haciz işlemlerine başlar." Var mı böyle bir şey? Böyle bir şey olur mu? Olmaz. Ben yetki itirazında bulunurum. HMK açık. Bunu özel hüküm hâline doğru düzgün getirmesiniz bu döner. HMK açık, HMK diyor ki: "Yetkili olmayan mahkemede yapılan muameleler geçersizdir." Öyle mi? Diyor mu? Diyor. İcra dairelerini de ayırmıyor. İcra dairelerinde de aynı usul söz konusu. Siz yetkisiz icra dairesinde başlayacaksınız, ben vatandaş olarak saf saf sadece yetki itirazında bulunacağım. Size yolunu söyleyeceğim, merak etmeyin, danışsaydınız baştan söyledim. Atilla Bey, benimle konuşsaydınız önceden söyledim.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Takip ediyorum.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sonra yetkili icra dairesine gidecek, vatandaş diyecek ki: "Yetkili yere geldi." Ertesi gün kapısına haciz gelecek.

Bakın, bu düzenlemeyi şöyle çevirirseniz bir ihtimal belki doğru olabilir, o bile tartışılabilir: "Bu tip takiplerde tüm itirazlar aynı anda yapılmak zorundadır." diye hukuki düzenleme yapmak zorundasınız. Yani ya burada genel kanunu kabul edeceksiniz ya da bu kanunda özel bir düzenleme yapacaksınız, diyeceksiniz ki: "Bu tip takiplerde borca itiraz, imzaya itiraz, yetki itirazı aynı anda yapılmak zorundadır, şekli itirazlar önce incelenir." falan, filan ki bana göre bu da doğru değildir. Bana göre bu da hak arama hürriyetiyle alakalı Anayasa'nın 36'ncı maddesine aykırılık teşkil eder. Bu kadar acele etmeyin, bu alacaklar alınır. Böyle büyük hatalar yapmanıza gerek yok.

Şimdi, içindeki birçok konuyu arkadaşlarımız saydılar. Dediler ki: "Ticari alacaklarda ara bulucuya niye bu kadar hızlı ihtiyaç duyuyorsunuz?" Zaten İş Kanunu'nda yapılan değişiklik henüz oturmamış ki. Orada güzel güzel, arkadaşlarımız İş Kanunu'nda yapılan değişikliğin çok güzel oturduğunu söylüyorlar ama İş Kanunu'nda yapılan değişiklik zaten şu anda oturmamış. Bu başvurular sonucunda çok cüzi rakamlarla insanları orada sonuçlandırıyorlar ama aynı zamanda bir eşitsiz ilişki içerisinde sonuçlanıyor bunlar. İşçi oraya gidiyor, kanunu bilmiyor. İşverenin bir avukatı var, karşılıklı oturuyorlar. Vaka böyle geliyor, emin olabilirsiniz, biz bunları biliyoruz. Ona birtakım rakamlar söyleniyor. Sonra, işveren avukatı onu dolaylı olarak tehdit ediyor, diyor ki: "İster kabul et, ister kabul etme. Bak, bunu kabul edersen Türkiye'de şu kadar enflasyon var, bu kadar bilmem ne var falan, filan. Etmezsen, kusura bakma, gidersen yargı yoluna, burada kaybettiğin zaman ve yapılan masraf da senin üzerine kalır." Çünkü o masraf da işçinin üzerinden önce başlıyor, böyle vicdansız bir olay. Korunması gereken ve kendisine aslında bir şekilde dezavantajlı grup olarak avantaj yaratılması gereken işçi, buraya başvururken de masraf yapıyor, dava açarken de masraf yapıyor. İşveren orada oturuyor karşısına, bekliyor. İşçi bu tehditkâr ifadelerle beraber, alacağını borcunu tam bilmeden uzlaşıyorsa uzlaşıyor burada. Bunu hepiniz biliyorsunuz, sakın ola, ben anlatıyorum siz dinliyorsunuz olmayın. Bunu uygulamada avukatlık yapmış olan arkadaşlarımızın tamamı biliyor. Sonra ikinci bir tehditkâr ifade ya da zorlayıcı bir ifade oraya konulmuş. Deniliyor ki: "Ara bulucuya başvurdum, yedi gün içerisinde kardeşim, davayı açmazsan..." Hak düşürücü süre koymuşsunuz. Bunu bilmeyen gariban işçi de bu hak

düşürücü sürelerle ilgili mağdur oluyor. Ben soruyorum, Bakanlık temsilcileri bir yanıtlasınlar bakalım: Kaç işçi bu süreden dolayı mağdur oldu acaba? Emeğiyle doğmuş olan o hakkını, sizin koyduğunuz o yedi günlük hak düşürücü süreyle kaç işçi kaybetti acaba? Bu tip yollara girmenin bir âlemi yok.

Şimdi, efendim, ara buluculuk meselesinin zorunlu hâle getirilmesi doğru değildir teknik olarak. Avukatlık Kanunu'nda arkadaşlarımız söylediler, 35/A maddesi var, doğru işleyecek madde odur. Taraflar avukatlarıyla beraber profesyonel bir biçimde bir araya gelirler, dengeli bir şekilde kendi ilişkilerini konuşurlar, hatta orada imza altına alacakları karar buradan daha fazla bağlayıcıdır. Orada “İlam hükmündedir.” diyor. Yani bir mahkeme hükmü şeklinde karar alabilme yetenekleri varken bu yola tevessül etmenin amacı nedir, anlamak mümkün değil. Ha, bu yola tevessül ettiniz; gariban, asgari ücretle çalışan, dünyadan haberi olmayan, sadece işini ve evini görebilen... Hatta örnek vereyim yakın tarihteki işlerden bir tanesini: Havalimanındaki o tahtakurulu odalarda yatan işçilerden bir tanesinin evine doğal gaz firması ya da elektrik firması ya da kredi kartı borcundan dolayı yapılmış olan takipten sonra -bu arkadaşlarımız dediler ya biz on iki saat çalışıyoruz, uyuyacak zamanımız olmuyor, uyuyacağımız da tahtakurularıyla uyuyoruz diye şikâyetleri vardı- bu arkadaşımız zaman bulacak, bu profesyonel firmanın avukatıyla gidecek, kendisi muhatap olacak orada. Öyle mi? Ondan sonra da orada doğru bir sonuç alacaksınız. Bir işçi, karşısında dev bir firmanın avukatı; biz bu işi burada böyle imzalayıp göndereceğiz. Buna benim vicdanım elvermiyor. Bu ülkenin iktidarı da Parlamentosu da tüm parti grupları da tüketiciyi korumakla mükelleftir. Alacaklının alacağının tahsildarı değildir biz. Kuşkusuz, hem alacaklıyı hem borçluyu koruyan hükümleri hayata geçirmekle yükümlüyüz ama bunu adaletli olarak yapmamız gerekir. İşte, bu vakalar arttıkça bu, zulme dönmeye başlar. O zaman burada başka şeyleri de konuşmamız gerekir. Bu kanun teklifini getiren arkadaşlarımız bu torbayı başka şeylerle de doldurabilirlerdi. Mesela, diyebilirlerdi ki: “Evet, avukatla beraber zorunlu olsun.” Hatta, adli yardımdan yararlanmanın koşullarını değiştiren bir teklif de koyabilirlerdi buraya. Bu ülkenin yüzde 10'u aç uyuyor, yüzde 25'i yoksul. Bu veriler TÜİK'in verileriyle de eşleşiyor. Aç yatıyor insanlar ya, aç yatıyorlar, yoksullar. Biz hâlâ Erzincan'ın bilmem ne köyünde dedesinden kalma gayrimenkulü olup Alibeyköy'de gecekonduda yaşarken adli yardım isteyen adama “Sana dedenden hisseli bir gayrimenkul var.” diyoruz, hatta dedesinden ona o gayrimenkulün vergileri miras kalmış, hiçbir şeyden faydalanmıyor. O insanlar ile bu dev firmaların avukatlarını karşı karşıya getireceğiz. Size teklif ediyorum o zaman, bunlarla donatın bu kanunu. Deyin ki: “Kardeşim, herkes avukatla kendini temsil etsin.” Gelin, adli yardımla ilgili kanunda beraber değişiklik yapalım. Herkesin avukat edinebileceği bir sistem oluşturalım. Gerekirse her çalışanı hukuk sigortası kapsamına alalım. Bu yardımların tarifini farklı yapalım. İşte, o modern ülkelerdeki ara buluculuk dediğiniz işlemi de o zaman beraber hayata geçirelim. Şimdi siz kedi tazi oyununa çevirmiş oluyorsunuz bunu. Adam gelecek, hatta gelebilecek parası bile olmayacak oraya, gidebilecek parası bile olmayacak. Bunlar var, bunları biz hayatımızda yaşıyoruz. Biz kendi seçim bölgemizde bu tip çok insanla karşılaşyoruz. Onlarla dayanışma hâlinde yaşamaya çalışıyoruz. Eminim siz de biliyorsunuzdur, kapınıza geliyordur. Görmezlikten gelebileceğiniz şeyler değildir. Yani bir taraftan 21'inci yüzyılın sistemi diye ara bulucuyu söylüyorsunuz, diğer taraftan had safhada işsizliğin olduğu, had safhada açlığın olduğu, had safhada yoksulluğun olduğu, had safhada gelir dağılımında adaletsizliğin olduğu, had safhada vergilerin dolaylı olarak vatandaşın üzerine yıkıldığı bir ülkede yaşıyoruz. Bu ülkede bu sistemi siz nasıl uygulayacaksınız? Çıldırırsınız vatandaş. Ben buna karşı değilim, bakın, söylüyorum, ara buluculuk çağa uygun bir şeydir, çağ dışı değildir ama tekrar ediyorum, Avukatlık Kanunu'nun 35/A maddesi neyine yetmiyor? İki: Niye herkesin eşit şartlar altında bu düelloyu yapmasına yani hukuktaki silahlardaki eşitlik ilkesine uygun davranarak bu yasaları çıkarmıyoruz? Size detaylı olarak bu yasalarla ilgili şeyleri anlattım.

Yine acele işler yaptığınızdan dolayı -az önce işte, yetkiyle ilgili söyledim- arkadaşlarımdan da dile

getirdiği gibi, yargı kararlarıyla ortaya çıkmış konuları pas geçtiniz burada. Bilmeme ihtimalinizin olduğunu düşünmüyorum, aceleden unutmış olabilirsiniz. Tüketici mahkemeleriyle ilgili, işte “Vekâlet ücreti bu kapsamda değildir.” kararları var Yargıtayın. Burada da aynısını mı yapacaksınız? Metin aynı çünkü. Orada vekâlet ücreti tarifi yok, bildiğim kadarıyla yok yani eklersiniz ama burada bu aceleyi eleştiriyorum ben.

Yine, bu kadar acele ediyorsunuz, bu Komisyonun alanında değil ama mesela, toplumu en çok ilgilendiren bir EYT konusu var. Hiç gelmiyor mu önünüze? Gittiğiniz zaman seçim bölgenizde hiç rastlamıyor musunuz? Biz hep rastlıyoruz. Bakın, burada çıkartayım size mesajları. İşsizler, gıda mühendisleri -size de geliyor bana da geliyor- atanmayan öğretmenler, en çok da EYT, sabah, öğlen, akşam. Milliyetçi Hareket Partisinden Komisyon üyesi kardeşimiz kendi teklifleriyle ilgili bu eleştiriyi yaptılar ama ona da saygı duymak lazım. Bu komisyonlarda neden bu ilkeler hayata oturtulmuyor, teamüller oluşmuyor? Bizim grup başkan vekillerimizin ortak imzayla komisyona göndermiş olduğu “Kardeşim, gelin, bu EYT’yi görüşelim dediği yerde komisyonların kılı kıpırdamazken ne aciliyeti vardı da bunu paldır küldür önümüze getirdiniz? Bu firmalar batıyor mu? Biz bilmiyor muyuz? Bunlar da mı konkordato ilan edecek acaba? Bunların bir tablosu olması lazım, bir izahatı olması lazım. “Adaletle erişim” demeyin, ben size adaletle erişimi az önce söyledim. Adaletle erişim, en çok özgürlüklerde gerekli. Onunla beraber, biz talepkâr oluyoruz, siz kılınızı kıpırdatmıyorsunuz. Paraya erişim, milletin sırtından...

BAŞKAN – Turan Bey, öbür tarafını da maddelerde mi anlatacaksınız?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, ben rahatsız ettiğimi fark ediyorum ama çok dokunmayacağım size, bırakacağım yakanızı ama bunlar da bizim dertlerimiz. Uyarınızı haklı bir uyarı olarak kabul ediyorum, bu işi de yapmamız gerekiyor ama arkadaşlarımızı da bu hassasiyete davet ediyorum.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum, sağ olasın.

Buyurun Alpay Bey.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii, işe biraz da teknik bakmak gerekiyor. Yalnız bütününe baktığımız zaman Bakanlık bürokratlarının hazırladığı fakat bu işin gerçek uzmanlarının da bazı görüşlerinin dikkate alınmadığı ve birçok teknik hatanın karşımıza çıktığı bir kanun teklifini görüyoruz.

Şimdi, abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan icra takiplerine ilişkin yeni bir sistem getirilmek isteniyor. İcra dairelerinin iş yoğunluğunu azaltmak amacıyla hazırlanan teklif, yalnızca sözünü ettiğimiz abonelik sözleşmeleriyle ilgili alacaklara ilişkin icra takip sistemini getirmiyor, 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu’nda bazı maddelerde değişiklik yapıyor. Örneğin, alacaklılara ücret karşılığı borçlunun haczi kabil mal, hak ve alacağını sorgulaması yetkisi, haciz ihbarnamelerine yanıtta elektronik imza kullanılmak suretiyle bu sisteme entegre sistemler üzerinden gerçekleştirme olanağı ya da konkordato uygulamasına ilişkin bir kısım kısıtlayıcı veya daraltıcı hükümler getiriyor. Bundan başka, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu’na madde eklemek suretiyle konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açmadan önce ara bulucuya başvuru zorunluluğu da bu metnin içinde. Yine, Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanunu’yla ilgili de hükümler görüyoruz. Yani bunun yanında, konkordato da var, Harçlar Kanunu var. Bu nedenle, özetle, bu kanun teklifinin isminin “abonelik sözleşmesinden kaynaklanan para alacaklarına ilişkin takibin başlatılması, usul hakkında kanun ile bazı kanunlarda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifi” olarak geçmesi gerekiyor ki daha

sonra özel kanun, genel kanun ayırımında sıkıntılar yaşamayalım.

Ben bazı teknik konulara sadece satır başlarıyla değinmek istiyorum çünkü bunu maddelerde ayrıntılı olarak konuşacağız. Mesela, Avukatlık Kanunu’nun 164’üncü maddesinin son fıkrasıyla Avukatlık Asgari Ücret Tarifesi’nin 11’inci maddesi uyarınca karşı tarafa yüklenecek vekâlet ücretinin ödeme emrinin tebliği ve borcun ödenmesi başlıklı 6’ncı maddesinin (6)’ncı fıkrasına eklenmesi zorunlu. Burada eklediğimiz takdirde burada vekâlet ücreti olacak mı, olmayacak mı tartışmalarını yaşayacağız.

Bir diğer husus: Teklif, abonelik sözleşmeleri ile bu sözleşmelere ilişkin avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin. Burada avukatlık işini biraz daha berkitmemiz gerekiyor. Bunun yanında, metnin yine 4’üncü maddesinin (2)’nci fıkrasının (b) bendinde alacaklının değil, alacaklı vekilinin hesap numarasının merkez takip sistemiyle ilişkilendirmesi lazım çünkü dosyayı alacaklı takip edecek ya asil takip edecek. Biz burada zaten mecburi bir avukatlık getiriyorsak ki abone sözleşmeleri yapan şirketlerin tamamının kendi avukatlık büroları var. Burada bir parantez açmak istiyorum, sahadan geldiğim için şunu söyleyeyim: Bu abonelik sözleşmesi yapan büyük firmalar taşrada da bölgelerde de avukat istihdam ediyorlardı. Bu kanundan sonra, arkadaşlar, tarihe not düşmek için söylüyorum, her biri sadece kendi genel merkezlerinde elinde UYAP’a giriş e-imzası olan maaşlı avukatlar çalıştıracaklar ve taşrada, bölgelerde avukatların işlerine son verecekler.

Bunun yanında, (ç) bendinde, yine devam ediyorum 4’üncü maddeye, terekeye karşı yapılan takiplerde mirasçıların ad, soyad ve TC numaraları isteniyor. Avukatın MERNİS’e erişim sağlaması hakkını bizim buraya eklememiz gerekiyor.

Bunun yanında, en önemli husus ki ben görüşmelerde ya da bu kanun hazırlanırken ilamsız takiplerle ilgili belge talebine ve ödeme emrine, tebligata belge ekleme gereğinin de görüldüğüne inanıyorum fakat biz bu kanunda bunu kaldırmışız. Bir ilamsız takipte borcun dayanağı belgenin icra dairesine teslim edilmemesi veya borçluya tebliğ edilmemesi hâlinde borçlunun yanılabilceği, haksız itiraz edebileceği, borcun dayanağını görmeden itiraz etmesi hâlinde dahi en az yüzde 20 asgari inkâr tazminatı ödemeye mahkûm edileceği de söz konusu. Bu nedenle UYAP sisteminde olduğu gibi, MTS’ye de TIFF olarak, taranarak bu belge örneğinin yüklenmesi ve borçlu tarafa tebliği zorunlu. Belki de bu kanunun, eğer geçecekse, olmazsa olmaz en önemli koşullarında biri bu olmalı diye düşünüyorum.

Yine, teklifin “ödeme emri” başlıklı 5’inci maddesinin (1)’inci fıkrasını düzeltmemiz gerekiyor. Maddeler geldikçe ayrıntıya gireyim.

Yine, çok önemli bir şey: Pratik olarak anlatayım, MTS’den takip yapıldı -MTS diyelim artık, UYAP gibi kısaltma- vatandaş gördü, elektronik imzası yok, koştı icra dairesine, itiraz etti. “İki iş günü içinde” dersiniz itirazın sisteme yüklenmesini, hiçbir icracı iki günden, beş günden önce bunu, bu itirazı sisteme yüklemesin. Ne olur? Ben avukat olarak yedinci günün sonunda, ertesi gün itirazı görmezsem sistemde, adamın malına, mülküne, maaşına, bankasına haciz koyarım. Ayın son günü maaşına haciz koydunuz veya 15’inde, çocuğun okul taksidini ödeyecek, çocuğuna süt alacak; takibe itiraz ettiği hâlde bu itiraz ettiği takipten dolayı kendisine haciz gelebilir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Öür dilerim. Bir kez daha tekrar etmeniz mümkün mü?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Şöyle: 7’nci madde (1)’inci fıkra “İki iş günü içinde itiraz sisteme yüklenir.” diyor, icra dairesine görev yüklüyor. Bunu “aynı gün” ya da “derhâl” dememiz lazım ki itiraz edilen bir takibe alacaklı taraf devam etmesin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: Bu husus yoktu kanunda.

BAŞKAN – Ali Bey, bitsin...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bu çok önemli Başkanım, gerçekten.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu önemli kısım, benim önerimle girdi kanuna, bu yoktu. Orada “derhâl” dediğimizde de süre yok. Derhâl dediğimizde de aynı gün.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Aynı gün...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, arkadaşlar dedi ki: Onlarca takip geldi, yüklenemedi. Bu sefer memura sorumluluk çıkacak.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yapsın üstadım, yapmıyorlar.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, anladım ama bakın, bir sorumluluk çıkaracak, o sebeple. Beşe on kala geldi -avukatlık yaptık- yüklenemedi, sorumluluk doğar. O nedenle, iki günü özellikle ben önerdim arkadaşlara, girdi.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Üstadım, gerçekten de 7’nci gün saat beşe on kala geldi, işlenmedi. İki iş günü... Cuma günü geldi, çarşambaya kadar işlenmez. Ben avukat olarak pazartesi, salı adamın maaşına haciz koyarım, evine hacze giderim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Koyamazsın.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Neden? Sistemde itiraz görünecek mi?

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sisteme yüklenmezse itirazı göremezsiniz ki.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – MTS’de itirazı... Zaten itiraz vardır, yeter.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Alpay Bey doğru söylüyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ben yirmi beş yılda binlerce icra mahkemesine bilirkişi raporu verdim, on binlerce icra takibi yaptım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sisteme yüklendikten sonra...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sekizinci günün sabahı ben haciz koyarım sistemde görmezsem.

BAŞKAN – Ali Bey, açalım mikrofonunuzu.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Başkanım, bu kısmı önemli, biz de çok uzun tartıştık orayı, ondan sonra koyduk, atlamayalım, burada bitirelim, netleşsin.

BAŞKAN – Peki, biz de dinleyelim onun cevabını.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, cuma günü akşam beşe on kala itiraz geldi.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Son gün...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Son gün, 7’nci gün geldi itiraz. Dosyayı verdi, itiraz dilekçesini, Türkiye’nin herhangi bir yerinden, Hakkâri’deki icra müdürlüğünden gönderdi. Memurun o dakika, dediği gibi üyemizin, sayın vekilimizin, işlemesi lazım. İşleyemedi, bıraktı, gitti, zaman oldu, bu sefer itiraz varken kesinleşmiş olup risk doğar. Biz de dedik ki: Burada memura iki gün daha ilave süre verelim, her hâl ve şartta kesinleşme olmasın, sorumluluk doğmasın, iki gün içinde yükleyemezse de sorumluluğu doğsun.

BAŞKAN – Peki, o maddeye gelince bunu bir görüşelim, belki başka bir düzeltme yapabiliriz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yani belki burada icra müdürlüğünden gelen uzman arkadaşlarımız da vardır, kusura bakmasınlar ama özellikle taşrada küçük ilçedeki icracılar, salı geliyor, perşembe giriyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Orada bir şey daha yapıyoruz. İtirazınızı yaptınız ya, tabii, sizin oradan, bankadan haciz yazmanız için normal sisteme geçmeniz gerekiyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anında geçtim...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, geçemiyorsunuz. Ondan sonra, bakın, orada diyor ki: “İcra müdürü sistem eksiksiz tamamlandıktan sonra devam eder.”

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Doğru ama...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Orada icra müdürü onu görmeden geçemez ve sorumluluk icra müdürüne gelir.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Anladım üstadım ama maddede daha çok tartışalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, tartışalım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ben de üzerinde çok durmayayım ama belki de çok çok önemli. Adam itiraz edecek...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru söylüyorsunuz yani itiraz kısmı çok önemlidir, evet, hak kaybı olmasın.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yani bu kanunu biz çıkartacaksa el ele bu düzeltmeleri de yapalım, hiç kimse hak kaybına uğramasın diye ısrarcıyım.

Teklifin “ödeme emrine itiraz edilmemesi veya itirazın hükümden düşürülmesi” başlıklı 8’inci maddesinin (3)’üncü fıkrası alacaklı avukatına borçlunun mal, alacak ve haklarını sorgulamasını getiriyor. Çok güzel ama burada 50 kuruş... Bu 50 kuruş meselesi daha önce karşımıza 2012’de 25 kuruş olarak gelmişti. Sayın Adalet Bakanının olurlarıyla 25 kuruşluk bir masraf buraya geldi fakat birçok dava açıldıktan sonra 2013’ün Ocak ayında yine Sayın Adalet Bakanının olurlarıyla bu uygulamaya son verildi. Bunu tekliften çıkartırsak hak arama özgürlüğü anlamında çok daha iyi olacak diye düşünüyorum.

Bakın, yine, teklifin 11’inci maddesi İcra ve İflas Kanunu’na 8/A maddesi ekliyor. Bu konuyu da geldiğinde özellikle konuşalım çünkü ücrete ilişkin hükümleri bizim burada kaldırmamız gerekiyor.

Ben devam ediyorum. Konkordato uygulaması... Arkadaşlar, ben iflasın ertelenmesi davası da çok açtım, çok da bilirkişilik yaptım ve maalesef iflasın ertelenmesi davası açtığımız, şahsen avukat olarak bizlerin de açtığı -istisnalar kuralı bozmaz- hiçbir firma kurtulmadı, yıllarca daha da çok şahsi sermaye elde ederek bunu kullandı ve sömürdüler. Şimdi benim bütün korkum konkordatoda da aynı şey olacak. Ama bu teklife şunu getirebiliriz, denetim ve analiz raporu. Genişletiyoruz konkordatoyu. Bu denetim ve analiz raporları inanılmaz pahalıymış. Ben bu teklifi dün Sayın Talih Uyar’a da gönderdim -çoğunuz tanırırsınız- o, özellikle bu ücretlerin, denetim ve analiz raporlarının 40-50 bin liradan başladığını ve küçük işletmenin bunu kaldıramayacağını, bu konuda bir düzenleme yapılmasının iyi olacağını söyledi.

Şimdi, arabuluculuk... 2012’den sonra arabuluculuk geldiğinde -Hakan Başkanım burada-Mersin Barosu Başkanı olarak Mersin’de ilk olarak arabuluculara eğitim veren baro olduk. Neden? Avukatlardan bu iş çıkmasın diye, avukatlar bu işi yapsın diye. Çünkü, avukatla hak aramanın önünde bir engel olarak da görüyordum. İş mahkemelerinde zorunlu hâle gelmesinde, demin sayın vekilimin de bahsettiği gibi, belki 100 bin civarında davayı mahkemeye göndermeyi engelledik ama 10 binlerce hak kaybına uğradık. Adamın çocuğu çocuğu aç biilaç, okul taksiti var ya da başka bir şey var, 10 bin lira alacakken 3 bine, 5 bine razı oldular. Bu nedenle arabuluculuğu bu kadar genişletmenin çok doğru olmadığını düşünüyorum. İlla bunu yapalım diyorsak da özellikle ticari davalarda -iş hukukunda olmaz- ya da vekilimizin dediği gibi adli yardımdan avukat sağlayalım ama ticari davalarda pek çok ticari şirketin avukat tutma zorunluluğu var. Biz buraya “Ticari davalarda, arabuluculuk görüşmelerinde taraflar avukatıyla temsil edilir.” hükmünü getirmemiz lazım ki bir hak kaybına yol açmayalım.

Sayın Başkanım, ben de çok fazla zaman almayayım ama belki çok güzel bir kanun yapabiliriz fakat burada düzeltilmesi gereken pek çok şey var.

Bir de şunu sormak istiyorum: MTS, MTS'nin hazırlanması... Gerçekten burada bilişimci uzmanlarda vardır. Ben UYAP sistemi açısından da kendilerini kutlamak istiyorum. MTS'de ayrı bir sistem olacak, bu da çok önemli. Fakat, burada bir sorun var, yüzde 2 cezai harcı nasıl alacağız? Tahsil edildi, avukatın hesabına gönderirken ayrı bir program yazılması lazım, oradan, ana paradan o yüzde 2'nin kesilmesi gerekiyor.

ABDULKADİR ÖZEL (Hatay) – Yok mu?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok, daha yapmamışlar ama ben yapacaklarına inanıyorum çünkü devletin parasını vermeyelim, avukatın veya vatandaşın hesabına giderse o para ne zaman gelir belli olmaz.

Maddeler geldikçe tek tek tartışalım, iyi olmayan maddeleri kaldıralım, diğerlerine de katkı sunalım Sayın Başkanım.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben çok teşekkür ediyorum Alpay Bey.

Sırayla söz vermeye devam ediyorum.

Buyurun Sayın Gözgeç.

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; abonelik sözleşmesinden kaynaklanan takiplerde genellikle toplu dosyalar olmakta. Gerçekten bu dosyaların çokluğu kırtasiye işlemlerini artırıp icra işlemlerinin yavaş ilerlemesine neden olmaktadır. Bu nedenle, iş yükünün hafifletilmesi ve işlemlerin hızlandırılması için bu alanda merkezi takip sistemi getirilmesinin faydalı olduğunu düşünüyorum. Kullanılacak elektronik sistem, teknolojiyen yararlanması, masrafları ve harç miktarını da azaltacaktır. Bu yönüyle de borçlunun da lehine bir düzenlemedir.

Yine, konkordatoyla ilgili getirilen düzenlemeler uygulamadaki aksaklıkları, suistimalleri giderecektir diye düşünüyorum.

Ayrıca, uyuşmazlıklarda alternatif çözüm yöntemlerinin ve çözüm yöntemlerinin ve arabuluculuk uygulamalarının geliştirilmesinin önemli ve faydalı olduğu inancındayım. Çünkü İş Kanunu uyuşmazlıklarında birçok uyuşmazlık mahkemeye gidilmeden çözülebilmektedir, bu da olumlu bir gelişme olduğunu gösteriyor. Yine ticari davalarda arabuluculuk her iki taraf için de önem arz ediyor çünkü alacaklı alacağına daha hızlı kavuşacak, yargının da iş yükü azalacaktır. Arabuluculukla her iki tarafta hakkına daha rahat kavuşacaktır diye düşünüyorum. Ayrıca sadece İş Kanunu'nda değil, ticari uyuşmazlıklarda ve bunun yansırı aile hukukunda da sürecin sağlıklı yönetilmesi açısından arabuluculuk uygulamasının faydalı olacağı inancındayım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Buyurun Sayın Subaşı.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu, abonelikte merkezi takip bence faydalı görünen bir sistem ama sadece abone ilişkisi olan şirketlerle ilgili düşünülmesi bence hakkaniyete uygun değil, herkes için bu kullanılır hâle gelmesi lazım, bunun bu şekilde düşünülmesi lazım. Fakat, en çabuk örgütlenecek olan zaten bu büyük firmalardır, onlar bunu çok rahatlıkla kullanacaklardır ama diğer bunu kullanmak isteyen firmalara “Siz bunda yoksunuz.” demek hem doğru değildir, hem eşitlik ilkesine uymaz hem

hakkaniyet ölçüsüne sığmaz. Bunun topluca düşünülmesi ve herkese açık bir sistem hâline getirilmesi lazım. Belki biraz daha zaman kaybı olabilir ama mutlaka bunun bu şekilde düşünülmesi gerekir. Bu haktan bütün alacaklılar yararlanabilmeli diye düşünürüm.

İkincisi: Avukatı zorlamak yani büyük firmalara bir de avukatı zorluyor görüntüsü de çok hakkaniyete uygun değil. Zaten büyük firmaların avukatla mı, avukatsız mı takip edeceğine dair onların bir sistemi geliştirecektir ama borçluyu düşündüğümüz zaman, doğal gazını, elektriğini ödeyemeyen dar gelirliyi, doğrusu bir de ona kanunen yüklenilmiş bir avukatlık masrafını hakkaniyete uygun bulmam. Bunun takdirini alacaklı düşünmesi gerekirken “Devletin bunu zorladı.” gibi bir mazerete, alacaklının “Bunu devlet mecbur tutuyor.” gibi bir şeyi, kolaylaştırıcı etkinin olmasını da hukuka uygun bulmam.

Arabuluculuk konusuna gelince, iş hukukunda gerçekten faydalı yönleri olmuştur ama ticari konularda, ticari davalarda ihtiyatlı olunması gerekir diye düşünürüm. Çünkü milyonlara varan bir konuda yabancılardan da alacaklı, borçlu ilişkileri olduğunu düşünürsek hem lisan bilen hem çok donanımlı, milyonları bu şekilde karara bağlayabilecek arabulucuların çok iyi yetişmiş olması lazım. Bugünkü sistemde bu yeterlilikle arabulucu yetiştirmek, kısa zamanda, hem mümkün olmayacaktır hem de milyonluk olaylarda böyle bir sisteme zorlamak çok çeşitli arızalar da yaratabilir. Bunda dikkatli olmak gerekir veya daha önce de konuşan hâtiplerin de belirttiği gibi, bu sistemde bir tavan getirmek uygun olabilir. Yani asıl iş yükünü sağlayan o belli limitteki bir miktarı tavan yaratarak arabuluculuk sisteminde daha rahat bir hareket imkânı olur diye düşünürüm, bu mahzur giderilebilir. Ben bu iki konu üzerinde takıldım, bunlar nasıl yapılabilir? Zaman içinde maddelere geçildiğinde de bunlar konuşulur, geliştirilir diye düşünüyorum.

Fakat Turan Bey’in belirttiği bir konu doğrusu benim de içimi acıttı ve bana da bir konu getirmiş oldu. “Adalet erişim ve paraya erişim.” derken çok haklı buldum kendisini. Geçen gün geçirdiğimiz yasada binlerce sağlık çalışanını ve hekimi mağdur ettik. Hakkınızda Millî Güvenlik soruşturması var diye büyük mağduriyetler yarattık. FETÖ’yle iltisakı, irtibatı, o maruf kelimelerden dolayı sakıncalı kişi ilan ettik, hemen arda’nı dedik ki parayla erişim, sizin 75 bin, sizin 125 bin vermenizi hâlinde sizin terörle bağlantınızı biz görmezden gelelim. Böyle bir anlayış, böyle bir hukuksuzluk...

BAŞKAN – Böyle bir şey yok, ben bilemiyorum.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Evet, öyle bir kanun geçti.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Genel Kurulda, geçiyor.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Geçiyor.

Bu ayıp, hukuksuzluğun yanına çok ciddi bir ayıp ilave etmek demektir. Bana göre bu, aşiret devletlerinde bile, aşiret hukukunda bile olmaması gereken bir husustur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hasan Bey, konuşuldu da öyle bir şey geçmedi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kanundan çıktı.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Keşke tamamen kaldırılrsa ama...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yok zaten.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Böyle bir şey son derece sakıncalı olur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Hasan Bey, bir dakika ama. Konuşuldu, müzakere edildi, yok şu anda, kanunda öyle bir şey yok.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Bu, konuşulduğuna göre, müzakere edildiğine göre bu iltisaktan kimsenin emin olmadığının da bir delili.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Konuşulmuş olması suç değil ki ama. Konuşabiliriz.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Keşke tümüyle geri çekilebilse ama dediğim gibi bu bir aşiret düzeninin hukuku olur.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ama Hasan Bey, yok öyle bir şey ama.

HASAN SUBAŞI (Antalya) – Kanun çıkarılırken torba kanunlar bir kargaşa nizamını da getirmiştir. Bakın, her şey konuşuluyor, her şey tartışılıyor “Bu olabilir mi?” diye düşünülmesi bile yanlıştır. Ama şunu da söyleyeyim: Buna razı olan hekimler de vardır, “Keşke böyle bir şey gelse de kredi alsam, hayatımı yeniden tanzim edeyim.” diyenler de olabilir ama bu torba yasaların bir kargaşa hukuk yarattığını da ben de söylemek durumundayım, bunun altını çiziyorum.

Bu, iyi incelendiği zaman faydalı sonuçlar doğurabilecek bir yasa olabilir, işin teknik şeylerine girildiği zaman. Bana göre iyi düzenlenerek bir kolaylık sağlayacaktır ama kriz dediğimizde belki, bir gerginlik sebebi olmasın, ekonomik sıkıntı ve geçim sıkıntısının olduğu böyle bir dönemde biz yumuşatalım. İcra iflas dairelerinde konkordatoların, iflasların ve bu yükün ve yoğunluğun çok olacağını ve çok sıkıntı vereceğini de belirtmek gerekir. Bu şekilde çözülebilir mi bilmiyorum ama birtakım merkezden yönetim sistemini geliştirmek, teknolojiyi bu işin içine sokmayı yararlı görürüm. Ama şu şirketlerde bu olsun -çünkü onların belli ki aceleleri de var, çok ciddi paraların tahsilatında zorluklar yaşıyorlar bu geçim sıkıntısı içinde yaşayacakları da zaten kesin- öyle olunca onlara birtakım avantajlar sağlanacaksa bunun da yine temelde herkese avantaj hâline getirilmesi lazım. Avukatlık konusunda da devletin “Avukat tut.” demesinin yanlış olduğunun altını çizmek istiyorum. Bunun takdirini onların yapması gerekir. Menfaatlerini çok iyi bilen kurumlardır bunlar. Devletin ona akıl vermesi, bir kanuni düzenlemeyle “Şunu da unutma.” demesi bence doğru değildir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Sırayla devam ediyoruz.

Buyurun Sayın Köksal.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, ben öncelikli olarak Ankara Barosuna mensup 2 avukat arkadaşımızın, meslektaşımızın Avukat Fadime Eymir ve Avukat Büşra Pamukçu’nun uğramış olduğu fiili saldırıdan dolayı olayı kınıyorum. Avukatlara karşı yapılan bu kinin, öfkenin, saldırıların temelinde de avukatsız yargı hayalinin yattığını düşünüyorum.

Bugün bu Komisyona âdeta yangından mal kaçırır gibi getirilen bu torba yasa teklifiyle ilgili olarak da keşke böyle bir torba yasa teklifi getirileceğine, avukatlara karşı yapılan bu hukuksuzlukla ilgili bir çalışma yapılsaydı diyorum. Bugün bu ivediliğin, keşke, emeklilikte yaşa takılan yurttaşlarımızın mağduriyetinin giderilmesi için gösterilmiş olmasını beklerdim. Bu ivediliğin, 1,5 milyonu aşkın yurttaşımızın bin bir umutla beklediği 3600 ek göstergenin verilmesi için gösterilmiş olmasını isterdim ki kamu avukatları da bunun içerisinde. Bu ivediliğin, KİT’lerde kadro dışı kalan ama asıl işi yapan taşerona kadro verilmesi için de gösterilmesini beklerdim. Ya da yargıda masumiyetini kanıtladığı hâlde aylardır işine geri dönemeyen olağanüstü hâl mağdurları için de bu ivediliğin gösterilmesini isterdim.

Şimdi, bu teklife gelince, teklifte tüm ticari uyumsuzlukların tamamı için dava şartı olarak arabulucuların önüne getirilmesi isteniyor. Daha önce biz gördük ki dava şartı hâline getirilen işçi alacakları konusunda taraflar arabulucu önüne vekilleri olmadan yani avukatları olmadan gittiler yani işçi alacakları konusunda avukatların iş alanı bir hayli daraltılmış oldu ve işçiler açısından da uygulamada gördük ki, pratikte, birçok işçi beklediği veya hak ettiği anlamda bir tazminatı alamadı. Şimdi, bakıyoruz gelen yasa teklifine, aynı şeyi, işçi alacakları için getirilen o zorunlu arabuluculuk şartını kambiyo senetleri de dâhil olmak üzere tüm ticari alacaklar, icra takipleri ve davalara

getirmek istiyorsunuz. Bakın, arabuluculuk öyle bu şekilde kanuna her istediğiniz zaman, her davaya sokulabilecek bir şey değil. Biraz önce bir konuşmacı milletvekilimiz dedi ki: “Bundan sonra aile mahkemesine de gelecek.” Yani arkadaşlar, böyle bir şey kabul edilebilir mi? Boşanma... Örneğin, taraflar boşanacak. Ee, arabulucu mu karar verecek buna ya da velayete?

EMİNE YAVUZ GÖZGEÇ (Bursa) – Başka ülkelerde örnekleri var.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, hayır. Öyle istediğiniz her şeyi biz bir torba yasaya madde ekleriz, arabuluculara götürürüz yani insanların haklarıyla ilgili bir arabulucu bir karar versin, yasa bir kenara kalsın. En sonunda da diyeceksiniz ki gelinen noktada –üzgünüm- biraz önce söylediğim avukatsız yargı hayalini gerçekleştirmeye çalıştığınızı düşünüyorum. En sonunda da diyeceksiniz ki avukata gerek yok, ihtiyaç yok, nasıl olsa arabulucular var, her şeyi arabulucu yapsın. Çok tehlikeli bir süreç bu.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Arabulucu karar vermiyor ama.

BURCU KÖKSAL (Afyonkarahisar) – Hayır, hayır. Lütfen, konuşmamı tamamlayayım, ne demek istediğimi anlayacaksınız.

Bana sorarsanız eğer, kanaatimce, bu şekilde arabuluculuğun ticari davalarda zorunlu olarak dava şartı olmaktan çıkartılması gerekiyor. “İhtiyari” diyebilirsiniz, “Taraflar istiyorsa arabuluculuğa gitsin.” diyebilirsiniz talep etmeleri hâlinde ama “zorunlu” dediğiniz zaman, işte o zaman çok ciddi anlamda uygulamada sıkıntılar yaşayacağız. Avukatların zaten daralan iş hacmini iyice daraltmış olacağız.

Şimdi, bir de 6’ncı madde var. Benden önceki konuşmacı arkadaşlarımız da bunu söyledi ama 6’ncı maddenin (6)’ncı fıkrasında borcun icra masraf ve harçlarıyla birlikte ödenmesi durumunda takibin kapanacağını düzenlemiştiniz. Burada icra masrafları kaleminde herhâlde avukatlık ücretini değerlendiririm demişsiniz ama işin maalesef uygulama kısmı öyle olmuyor. Uygulamada gördük ki tüketici hakem heyetlerinde görülen uyuşmazlıklarda vekâlet ücretine hükmedilmeyeceğine dair yargı kararı gördük biz. Dolayısıyla, yarin burada da muhtemeldir ki aynı problemle karşılaşabiliriz. O yüzden, burada 6’ncı maddenin (6)’ncı fıkrasına vekâlet ücretinin mutlaka ama mutlaka eklenmesi gerektiği kanısındayım ve özellikle arabuluculukla ilgili kısımda da 35’inci maddede düzenlenen arabuluculukla ilgili de bunun zorunlu olarak dava şartı olmaktan çıkartılması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Ünver, buyurun.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Sayın Başkan, sayın milletvekilleri; ben, öncelikle bu kanun teklifinin bu şekilde getirilmesinin aslında çok da doğru olmadığı kanaatindeyim, onu belirtmek isterim. Zira, Meclisimizin her türlü kararı almaya, yasayı çıkarmaya muktedir olduğunu biliyoruz ancak Meclisin abonelik sözleşmesiyle işlem yapan büyük şirketlerin alacaklarının takipçisi gibi bir pozisyona düşmesinin de çok doğru olmayacağı kanaatindeyim. Bunu aslında şöyle yapmak daha doğru olur diye düşünüyorum: İcra İflas Kanunu içerisinde ilamsız takiplerin düzenlendiği maddeye ilave edilerek merkezî takip sistemiyle “ilamsız takip” başlığı altında böyle bir düzenleme yapmanın daha uygun olduğu kanaatindeyim. Yani İcra İflas Kanunu bizim icra takiplerimizin tamamını, usulü düzenleyen kanun, bu da orada olsun. Oradan ayrı bir kanunla bunu yapmanın çok doğru olmadığı kanaatindeyim, bunu belirtmek isterim.

Yine konuşuldu, uzatmadan söyleyeceğim, avukat mecburiyeti niye diye düşünüyorum, bir avukat olarak bunu düşünüyorum. Biz elbette hem avukat olarak meslektaşlarımızın hukukunu, aynı zamanda siyasetçi olarak da vatandaşın hukukun korumakla mükellefiz. Avukat zorunluluğu şöyle bir sakınca yaratacak diye düşünüyorum, bunu da gözden kaçırmayalım, avukatlık ücreti, maktu vekâlet ücretini

-işte bugün zannedersem 360 lira- geçen alacaklarda maktu vekâlet ücreti tahsil edilecek yani 360 lirayı geçtiğimiz zaman avukata da işte itiraz süresi içerisinde öderseniz dörtte 3'ü gibi yani 270 lira avukatlık ücreti olacak. 361 liralık takip yapacaksınız, 270 lira avukatlık ücreti, takibi yapılan avukata yazılacak. Biraz önce bahsettik, tahsil harcında vatandaş koruyoruz, "Tahsil harcını düşürdük, yüzde 2 yaptık." diye vatandaş koruduğumuzu ifade ettik ama burada avukatlık ücretinden de vatandaş korumamız lazım, burada insaflı bir ölçü koymamız lazım burada. Mesela takip şirketlerinin, telefon olduğunu düşünelim veya işte ufak tefek, doğal gaz, 360 liraya kadar faturayı biriktirdi, ondan sonra koydu, avukatı 270 lirayı aldı. Şirketlerin bu suistimaline de açık kapı bırakmamamız gerektiğini düşünüyorum. Orada vatandaş avukatlık ücreti açısından da bir avukat olarak koruyalım. Tabii, vatandaş korurken meslektaşlarımızı da korumamız gerekir. Böyle bir düzenleme -benden önce konuşan vekil arkadaşlarımız da kısmen bahsettiler- taşradaki avukatlığı tamamen bitirecek. Yani büyükşehirlerde avukatlık şirketleri ve ortaklıklarıyla veya bu şirketlerin kendi bünyelerinde oluşturdukları hukuk büroları vasıtasıyla bu takipleri yaparak ve oradan tahsil imkânına kavuşarak taşradaki avukatlığı, bu firmaların taşralarda yaptığı küçük, kendilerini geçindirebilen avukatların işlerini tamamen elinden alacak. Buna nasıl bir çare bulabiliriz? Biz hepimiz işte meslektaşları, avukatlar olarak burada da bir çare üretmenin gayretinde olalım diye düşünüyorum.

Yine hem alacaklı, bu sistemin sadece abonelik sözleşmesiyle hizmet veren şirketlerin alacaklarına yönelik oluşturulan bir...

Herhâlde teklif sahiplerinin söylenenle bir ilgisi yok, biz yine anlatalım.

BAŞKAN – Başka şeyler peşindeler orada.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Herhâlde yani, biz yine anlatmaya devam edelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Halil Bey az önce önergeleri getirdi de kusura bakmayın.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Bu sistem, Anayasa'nın eşitlik ilkesiyle de bağdaştırarak söyleyelim, alacaklı, borçlu ve alacaklı avukatı yönünden bir farklılık yaratıyor tüm icra takipleri açısından. Devlet haklı olarak kişinin kişiden alacağı konusunda özel hukuk ilişkisidir diyerek kayıtsız kalırken, burada, bu şirketlerin alacağı noktasında bu kadar gayretkeş olması biraz farklılık yaratıyor. Bu sistemi sadece abonelik sözleşmeleriyle değil, bu sistemden yararlanmak isteyen herkesi kapsayacak şekilde bir hâle de büründürmek gerektiğini düşünüyorum. Yani, bu farklılığın nedeni evet, bir yandan da kamunun yaptığı birtakım hizmetlerin veya özelleştirme neticesinde kamudan aldığı hizmetlerin devamı niteliğinde bu işleri yürütüyorlar ama icra hukuku ve takip hukuku açısından yaratılan bu farklılığı da gidirmenin doğru olacağını düşünüyorum. Elbet bu firmalar, büyük firmalar yapacaklar bunu ama bundan faydalanmak isteyen şahısların da belli oranda buna entegre edilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Belge konusunda, özellikle belgenin olmaması itiraz vuku bulduğunda biliyoruz ki icra inkâr tazminatı söz konusu olacak. İtiraz ediyorsanız, icra inkâr tazminatına da yükümlü olmalısınız, doğru. Ancak, bu, diğer alacaklardan farklı olarak, mesela bir ticari ilişkide kişi bir borcu ödeyip ödemediğini hatırlayabilir, bilebilir, unutmaz ama bu her ay gelen onlarca fatura arasında biriken, geriye yönelik belki bir yıllık, iki yıllık süreç içerisinde gelen onlarca fatura arasında hangi faturayı ödeyip ödemediğimizi bizim takipte, ödeme emrinde bildirilen fatura tarihi ve sayısıyla vatandaşın anlamasını veya oradan bulmasını bekliyoruz. Bu, vatandaş üzerine bence gereksiz bir külfet. Belge eklensin, vatandaş onun üzerinden takip etsin gibi bir sonuca çıkmalıyız. Eğer icra inkâr tazminatıyla mutlaka sorumlu tutacaksak, o zaman belgeyi de göndermemiz gerekir diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Son olarak Feti Bey’e söz veriyoruz.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkanım, öncelikle, ben Komisyon üyesi değilim, Anayasa Komisyonunda görevliyim, söz verdiğiniz için teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, buyurun.

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milletvekilimiz Sayın Yücel Bulut, 24 Eylülde Meclis Başkanlığına sunduğumuz, bazı suçlarda şartlı ceza indirimi kanun teklifimizin ivedilikle gündeme alınmasının zaruret olduğu konusunda görüşlerini bildirdi, sağ olsun.

Sayın Başkan, adalet, her dönemde insan düşüncesinin temel kaygısını oluşturmuştur. Demokratik sivil toplumun en önemli avantajı, yerleşmiş, herkesin bildiği, eşit olarak uygulanan hukuku garanti etmesidir. Bu hukuk, hiç kimseye ayrıcalık tanımayan bir hâkim tarafından uygulanan hukuktur. Oysa ülkemizde 2002 yılından 15 Temmuz 2016 tarihine kadar adalet sistemimiz içine nüfuz etmiş, FETÖ’nün talimatları doğrultusunda karar veren, hâkimlik vasfını, sıfatını kişiler toplam hâkim sayısının üçte 1’ini oluşturmuştur. Bu kişilerin 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra hemen tamamı açığa alınmış ve birçoğu da tutuklanmıştır. FETÖ’den açığa alınan hâkim ve savcı sayısı tam olarak 3.908 kişidir. Hâlen şu anda cezaevlerimizde 352 hâkim, 254 savcı tutuklu ve hükümlü olarak bulunmaktadır.

Sayın Başkanım, 15 Temmuz 2016 tarihinden sonra FETÖ’yle mücadelede en hızlı başarı örgütün adalet ayağında yapılan operasyonlarla gerçekleşmiştir. FETÖ mensubu hâkim ve savcılar görevden uzaklaştırılmış ancak on dört yıl içinde vermiş oldukları kararlar maalesef hâlen infaz edilmektedir. Paralel yapının sisteme tam olarak hâkim olduğu dönemde verilen kararlar yerli yerinde durmaktadır. FETÖ mensubu hâkim ve savcıların adalet sisteminin içinde yapmış olduğu tahribatı biraz olsun gidermek, biraz ortadan kaldırmak için Meclis Başkanlığımıza sunduğumuz cezalarda şartlı indirim öngören kanun teklifimiz Komisyonumuzda beklemektedir.

Aylardır, af, ceza indirimi, cezaevlerinin durumuyla ilgili olarak televizyonlarda, basında, toplumun hemen tüm kesimlerinde çok yoğun tartışmalar yaşanmaktadır. Toplumda şartlı ceza indirimiyle ilgili olarak büyük bir beklenti oluşmuştur. Bu sırada birtakım çevreler teklifin yasalaşmaması için olanca güçleriyle gayret göstermişler, hatta bazı dramatik olayları gündeme getirerek toplumu etkilemeye çalışmışlardır.

Bu tartışmalar yapılırken cezaevlerinin içler acısı durumu da ortadadır. Tutuklu, hükümlüler insan haysiyetine ve onuruna aykırı şekilde koğuşlarda üst üste yatmaktadır. 10 kişilik koğuşta 40 kişinin kaldığı hususunu aylardır televizyonlarda tüm konuşmalar aşağı yukarı anlatmış, izah etmiştir. Bize de kanun teklifinden önce de, kanun teklifimizi verdiğimiz andan itibaren cezaevlerinden on binlerce mektup geldi. Sayın Başkanım, bu mektupları koyacak yer bulamadım, inanın.

Ülkemizde 303’ü kapalı 78’i açık olmak üzere toplam 385 ceza ve infaz kurumu vardır. Cezaevlerinde 13.11 tarihi itibarıyla 260 bin hükümlü ve tutuklu bulunmaktadır. Cezaevimizin kapasitesi ise iyimser tahminle 220 bin kişidir. Bu da ikili ranzaları üçlü ranza hâline getirmek suretiyle olmuştur. Yani bir insan tutuklu veya hükümlü olabilir ama insan olmaya devam eder.

Bunun önüne geçmek için, bu cezaevlerindeki sıkışıklık ve FETÖ’nün yargıda yaptığı tahribatı gidermek için teklifimizin bir an önce gündeme alınması, yasalaşması gerekir. Eğer yasalaşırsa teklifimiz 162 bin tutuklu, hükümlünün hukuki durumunda değişiklikler olacaktır.

Sayın Başkanım, daha fazla bekletmeden gündeme alınmasını rica ediyorum. Söz verdiğiniz için de teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Teklifin maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Cevaplar vardı.

BAŞKAN – Cevapları sonra, maddelerde alacağım Ali Bey.

Başkanım, şimdi, belki doğru söylüyorsunuz, muhakkak, bir şey demiyorum da ama çok hassas bir konu yani tamamen siyasi bir konu. Bunun için partilerin en azından birtakım istişareler yaparak belli bir noktaya gelmesi lazım. Yani böyle olmayınca diğer kanunlar gibi hemen burada görüşmeye açıp görüşmemizin çok fazla fayda sağlamayacağını düşünüyorum.

O bakımdan, partiler bu konuda bir çalışma yapsınlar, belki yapıyorlardır, onu da bilmiyorum. Belli bir noktaya geldikten sonra belirli kısımlarında –belki tamamında olmayabilir- bir anlaşma, bir konsensüs sağlanırsa elbette ki biz o zaman Komisyonda görüşürüz. Tamam mı?

FETİ YILDIZ (İstanbul) – Teşekkür ederim, sağ olun.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Bir saat yemek molası veriyoruz arkadaşlar.

Kapanma Saati: 18.34

İKİNCİ OTURUM**Açılma Saati: 19.44****BAŞKAN : Hakkı KÖYLÜ (Kastamonu)****BAŞKAN VEKİLİ : Yılmaz TUNÇ (Bartın)****SÖZCÜ : Gülay SAMANCI (Konya)****KÂTİP : Belgin UYGUR (Balıkesir)**

BAŞKAN – Değerli arkadaşlarım, toplantımıza devam ediyoruz.

Teklifin başlığıyla ilgili bir önerge var. Bu önergeyi okutarak görüşmelere devam ediyoruz.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan “Abonelik Sözleşmesi”nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi”nin adının “Abonelik Sözleşmesi”nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi” olarak değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Tufan Köse

Turan Aydoğan

İstanbul

Çorum

İstanbul

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

Aydın

Mersin

MADDE: Kanun teklifinin adı ile alakalıdır.

Gerekçe:

Kanun teklifinde “Abonelik Sözleşmesi”nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü”yle ilgili hükümler haricinde Harçlar Kanunu, İcra ve İflas Kanunu, Türk Ticaret Kanunu ve Arabuluculuk Kanunlarında da değişiklik önerildiği için kanun teklifinin adının değiştirilmesi gereklidir.

BAŞKAN – Söz vereceğim de şimdi şöyle bir şey var arkadaşlar: Kanunun başlığı, doğru, eksik görünüyor bakışta. Şimdi, diğerlerini de ilave ettiğimiz zaman “Abonelik Sözleşmesi”nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair” diyor. Yani değişiklik o birinci cümlemin birinci kısmında yazılan kanunla, bununla birlikte yapılacağını öngörüyor yani ikisinde de değişiklik yapılmış gibi anlaşılıyor. Hâlbuki kanunun birisinde hiç değişikliğe uğramadan, daha başlangıcındayız. Orada bir karışıklık oluyor. Bunun için başka türlü nasıl düzeltebiliriz bunu düzeltebiliyorsak?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Türkçe kurallarına uyabilir miyiz Sevgili Başkanım? “Şu, şu kanunlarda değişiklik yapılması ile falan kanun...”

BAŞKAN – Benim aklıma da o geldi, onu da tutturamadık.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tersinden yapabiliriz.

BAŞKAN – Bakalım Ali Bey ne diyecek ona, o bir “kod kanun” filan bir şey dedi.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, Sayın Başkanım, saygıdeğer arkadaşlarımız, değerli milletvekillerimiz; bu konuyu biz kendi aramızda da konuştuk uzunca. Şimdi, şöyle bir sorun: Bu kanun, az önce değerli milletvekilimizin söylediği gibi, bir torba kanun değil, bir kod kanun. Kod kanun olduğu için de yalnızca bu kısmını yazacağız. Bu, ilk defa düzenlediğimiz bir alan. Böyle olunca da bu

şekilde kalması gerekiyor. Eğer değiştirirsek o zaman bu kanun sürekli sabit kalacak ama çıktığında ilgili bölümler, arabuluculuk, İcra ve İflas Kanunu'ndaki diğer hususlar kanunlara ilave edilecek “O kısımlar ilgili kanuna ilave edilmiştir diyecek.” kanundan çıkacak. Eskiden Başbakanlık Mevzuat Genel Müdürlüğüydü, şimdi Cumhurbaşkanlığındaki genel müdürlük bunu yerine işlerken bu şekilde işleyecek. Bakın, Bilirkişilik Kanunu'nda aynı konu var, İş Kanunu'nda aynı konu var. Arabuluculuk'u 6325'e atıf yapacak, İcra ve İflas'ı oraya atıf yapacak, Türk Ticaret Kanunu'nu oraya işleyecek ama kod kanun olarak “abonelik sözleşmelerinin tahsili usulü hakkında kanun” diye kalacak. Bu nedenle bize hem Meclisimizin yasama uzmanları hem Cumhurbaşkanlığındaki uzmanlar doğrunun bu olduğunu söylediler. Bütün uygulama da -Bilirkişilik Kanunu, İş Kanunu, benzer onlarca kanun da- bu şekilde olduğundan dolayı... Yoksa o şekil de yazabiliriz bu şekil de ama “diğer kanunlar” dediğimizde bu kanunda hiçbir değişiklik yapmayacak, hep böyle kalacak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, sadece bir önerme anlamında söz alabilir miyim? Kayıtlara geçmesi açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi efendim, bunu kod kanun olarak değerlendirme zorunluluğumuz var mıdır? Bu aslında İcra ve İflas Kanunu'nda da bir değişiklik özelliği taşıyor. Netice itibarıyla bir alacak tahsilidir. Yani abonelik sözleşmelerinden kaynaklı alacak tipini özel olarak değerlendirmek yerine, İcra ve İflas Kanunu'ndaki ilgili maddelerin altına ayrıksı unsur olarak yerleştirme şansımız söz konusu olabilir. Bu kanunun o kısımlarını İcra ve İflas Kanunu'na değişiklik notu olarak girebiliriz. Ki bana göre bunun İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklik olarak doğrudan gelmesi gerekiyordu, abonelik sözleşmelerinin özel olarak gelmesini ben çok doğru da bulmuyorum. Teklif sahipleri kendileri doğrularını bilirler ama bana göre İcra ve İflas Kanunu'nda değişiklik şeklinde tarif edilip bu değişiklikle İcra ve İflas Kanunu'nun ilgili maddelerinin altına yeni öneriyle beraber teknik olarak girebilir ama tabii, siz bilirsiniz. Bu kadarını söyleyeceğim şimdilik.

BAŞKAN – Belki dediğiniz doğru ama şu aşamada bunu oraya aktarma...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ya, tabii, redakte etmek zor olabilir, bilemiyorum ama gelmesi gereken şekli buydu zaten, bunu bir hata olarak algılamamız lazım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii, takdir edilirse de bu böyle. Bir Kişisel Verilerin Korunması Kanunu'nda, birçok kanunda belirterek uyguladık geçen dönemde de. Bu hukuk müessesemize ilk defa getirdiğimiz bir müessese. Dolayısıyla evet, İcra ve İflas Kanunu'na benzer, 6183'te de var, diğer kanunlarda da benzer var. Onların hepsini İcra ve İflas Kanunu'na koymamız lazım o zaman.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, o özel kanun, genel kanun ilişkisi içinde bu kanundaki tüm maddeler artık MTS'yle ilgili olacak.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bir de o var evet.

BAŞKAN – Bu böyle olacak, öteki başka türlü.

Niyazi Bey...

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZI ACAR – Başkanım, teşekkür ediyorum. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Tam dediğiniz gibi olacak. Bu Cumhurbaşkanlığı internet sitesine, “mevzuat.gov.tr”ye bu kanun işlendiğinde bu kanun 9 ana madde, 1 geçici madde ve yürürlük, yürütme maddesi şeklinde olacak, tam buyduğunuz gibi. Bunun 10'uncu maddeden sonraki hükümler yani 2004 sayılı Kanun'a işlenmesi gereken hükümler, 6102 sayılı Ticaret Kanunu'na işlenmesi gereken, 6325 Hukuk Uyuşmazlıklarında

Arabuluculuk Kanunu'na işlenmesi gereken bütün hükümler kendi kanunlarına dercedilecek, buraya da parantez içinde “Kanununa işlenmiştir.” notu olacak. Tam dediğiniz gibi olacağı için isminin değişmemesinde fayda mülhaza ediyoruz.

Saygılar sunuyorum.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Son bir şey söyleyebilir miyim?

Şimdi, şöyle: Bakın, ya torba kanun vardır ki olmaması gerekiyor, Roma hukukundan gelir torba kanunda olmaması. Müşahhas kanunlar vardır Türk Ticaret Kanunu gibi, İcra ve İflas Kanunu gibi ama biz burada özel bir kod çıkarıyoruz. Özel kod çıkarırken olmaması gerektiği hâlde bazı kanunlarda değişiklik yapıyoruz. Adını doğru koyalım bari. Ve şu maddenin kanunda olması gerekiyor... Ben katılmıyorum çünkü ileride bu kanunu yorumlamak isteyenler bakacak “Ya, bu kanun 9 madde ama şeyden 22 madde olarak çıkmış, sadece 9 madde...”

BAŞKAN – Diğerleri kendi kanununa işlenmiş oluyor o zaman.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ama aslında yok, işleyemezler.

BAŞKAN – İşlerler, oraya gidiyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yok, bu kanun özel bir kanun.

BAŞKAN – Hayır hayır, yukarıdaki bu kanunda kalır da diğerleri o kanunla ilgili maddelerini değiştiriyor ya diğer kanunların, o maddelere işlenecek.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – İşleyecekler, doğru ama adı doğru değil.

BAŞKAN – Artık adı böyle yani adı zorlamalı bir şey.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Oylayın bitirelim gitsin.

BAŞKAN – Başka türlü de tutmuyor yani aslında değiştirebilsek olurdu ama... O zaman önergeyi çekiyoruz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Oylayalım geçsin gitsin.

BAŞKAN – Gerek yok ya.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Çekelim Başkanım.

BAŞKAN – Önerge geri çekilmiştir arkadaşlar.

Şimdi 1'inci maddeyi okutuyorum:

ABONELİK SÖZLEŞMESİNDEN KAYNAKLANAN PARA ALACAKLARINA İLİŞKİN TAKİBİN BAŞLATILMASI USULÜ HAKKINDA KANUN TEKLİFİ

Amaç

MADDE 1- (I) Bu Kanunun amacı; abonelik sözleşmelerinden ve bu sözleşmelerin ifası amacıyla tüketicieye sunulup bedeli faturaya yansıtılan mal veya hizmetten kaynaklanan para alacaklarına ilişkin haciz yoluyla ilamsız icra takiplerinin, Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) bünyesinde oluşturulan Merkezi Takip Sistemi üzerinden başlatılmasına ve haciz aşamasına kadar yürütülmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

BAŞKAN – Madde üzerinde söz isteyen? Yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

2'nci maddeyi okutuyorum:

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Kanun, 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanunda ve diğer mevzuatta düzenlenen abonelik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerin ifası amacıyla tüketiciye sunulup bedeli faturaya yansıtılan mal veya hizmetten kaynaklanan ve avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin icra takiplerini kapsar.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki icra takipleri ancak bu Kanunda belirlenen yöntemle başlatılabilir. Aksi halde icra dairesi takip talebini reddeder.

BAŞKAN – Buyurun Alpaz Bey.

ALPaz ANT MEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, 2’nci maddede bir önerge de var zaten, onunla ilgili söyleyeceğim. 2’nci madde “Avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin icra takiplerini kapsar.” diyor. (2)’nci fıkrada “birinci fıkra kapsamındaki icra takipleri ancak bu Kanunda belirlenen yöntemle başlatılabilir.” diyor. Burada bizim önerimiz, buna avukatı mecburi hâle getirmek. Yani zaten kanunun amacı bu, pekiştirmek anlamında önergemizi verdik. Onu da okutursanız...

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Ne yapmaya çalıştığı da anlaşılıyor orada.

ALPaz ANT MEN (Mersin) – Anlaşılıyor, sadece şunu koyuyoruz: İcra takiplerinin avukat kanalıyla açılabilmesi.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – (1)’inci fıkraya atf yapıyor ya orada.

ALPaz ANT MEN (Mersin) – “Avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin icra takiplerini kapsar.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki icra takipleri ancak bu Kanunda belirlenen yöntemle ve avukat aracılığıyla başlanabilir.” Pekiştirmek anlamında.

MAHMUT ATİLLA KAYA (İzmir) – (1)’de yazıyor yani.

ALPaz ANT MEN (Mersin) – Yazıyor, doğru.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bu sistemde sistem avukatla başlayacak, sonradan avukat dâhil olamayacak. Baştan itibaren avukat var, sonradan dâhil olması söz konusu değil, sebebi de şu: Elektronik imza bugün itibarıyla avukatlarda var, vatandaşlarda ve şirketlerde elektronik imza yok, “Henüz UYAP altyapısı buna müsait değil.” diyor arkadaşlar, bu, bir zaman, bir adım sonra o da olur ama bugün itibarıyla olması gereken bu şekilde avukatla yapılması. Dolayısıyla, bize göre düzenleme...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Çok kısa bir izahatta bulunacağım izin verirseniz.

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Yani en azından görüşmelerde bu işin avukatta olduğu net olarak anlaşılırsa...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Evet, evet, biz kanunları beş yıl ya da on yıllık yapmıyoruz Sayın Başkanım, bir kanun yaparsak yüz yıllık yaparız, iki yüz yıllık yaparız, kanun böyle yapılır.

Şimdi, tabii, değiştirip değiştirmemek Komisyonun elinde ama burada pekiştirilmek istenen şudur: Yarın vatandaşa da elektronik imza verirsiniz, vatandaşa da elektronik takip yetkisi verirsiniz, bu MTS Kanunu özel kanun olarak dururken birdenbire vatandaş da elektronik takip yapar hâle geldiğinde kanunun ortasına girebilir hâle gelir.

Burada, eğer baştan itibaren murat edilen avukatla takip yapmaksa, bunun vurgusunun oluşması gerekiyor. Avukatla bir işin takip edilmesi demek, başlatma avukat tarafından yapılır anlamına gelmiyor. Avukatla işin sonunda da takip edebilirsiniz, ortasında da takip edebilirsiniz. Yarın vatandaşa

da elektronik takip yetkisi verdiğinizde bu hüküm tartışılır hâle gelir, o zaman tutanaklarda bizim görüşlerimize bakmak zorunda kalırsınız. O zaman yol yakinken bunu yapalım, bu, bu kadar basit. Burada avukatla takip etmek ile avukatla takibi başlatmak arasındaki farkın vurgusu vardır, bugün belki sadece avukatlar yapabilir elektronik imzayla ama bu ülkenin gidişatında beş yıl sonra vatandaş da yapacak bunu, doğrusu budur zaten.

Ben anlattım, tamam, teşekkürler.

BAŞKAN – Arkadaşlar, önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nin 2'nci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Tufan Köse

Mersin

İstanbul

Çorum

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Aydın

İstanbul

MADDE 2(1)- Bu kanun 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun'da ve diğer mevzuatta düzenlenen abonelik sözleşmeleri ile bu sözleşmelerin ifası amacıyla tüketiciye sunulup bedeli faturaya yansıtılan mal veya hizmetten kaynaklanan ve avukatla takip edilen para alacaklarına ilişkin icra takiplerini kapsar.

(2) Birinci fıkra kapsamındaki icra takipleri ancak bu kanunda belirlenen yöntemle ve avukat aracılığı ile başlatılabilir, aksi hâlde icra dairesi takip talebini reddeder.

Gerekçe:

Maddenin ikinci fıkrasının ilk cümlesine “ve avukat aracılığı ile” ibaresi eklenerek birinci fıkrada yer alan avukat ile takip edilen para alacaklarına ilişkin takipler için madde hükmü pekiştirilmiş ve elektronik ortamdaki icra takiplerinin avukat kanalıyla açılabilmesi zorunluluğunda tereddütlerin önlenmesi ve avukatlık mesleğinin getirdiği sorumluluk nedeniyle vatandaşın mağdur edilmemesi amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Arkadaşlar, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir arkadaşlar.

2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum:

Merkezi Takip Sistemi

MADDE 3- (1) Bu Kanunda belirtilen takip işlemlerinin elektronik ortamda yapılmasını sağlamak amacıyla UYAP bünyesinde Merkezi Takip Sistemi oluşturulur.

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge yok, söz yok.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

4'üncü maddeyi okutuyorum:

Takip talebi

MADDE 4- (1) Alacaklı avukatı, icra takibini başlatmak için Merkezi Takip Sisteminde yer alan takip talebini doldurur.

(2) Takip talebinde aşağıdaki hususlar yer alır:

a) Alacaklı, varsa kanuni temsilcisi ile avukatının adı ve soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası; tüzel kişi ise unvanı, vergi kimlik numarası, ticaret sicil numarası ve Merkezi Sicil Kayıt Sistemi numarası; adresi; telefonu ve elektronik iletişim bilgileri.

b) Alacaklının veya avukatının Merkezi Takip Sistemi ile ilişkilendirilmiş hesap numarası.

c) Borçlunun ve varsa kanuni temsilcisinin adı ve soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası; tüzel kişi ise unvanı, vergi kimlik numarası, biliniyorsa ticaret sicil numarası ve Merkezi Sicil Kayıt Sistemi numarası; adresi; biliniyorsa telefonu ve elektronik iletişim bilgileri.

ç) Terekeye karşı yapılan takiplerde kendilerine tebligat yapılacak mirasçıların adı ve soyadı, Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ile adresi.

d) Alacağın tutarı ve faizli alacaklarda faizin türü, oranı, miktarı ve işlemeye başladığı gün; alacak yabancı para ise harca esas olmak üzere takip tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden Türk Lirası karşılığı, alacağın hangi tarihteki kur üzerinden talep edildiği ve faizli alacaklarda faizin türü, oranı, miktarı ve işlemeye başladığı gün.

e) Takip dayanağı belgelerin tarih ve numarası ile alacağın son ödeme tarihi.

f) Haciz ve müteakip işlemler için yetkili icra dairesi.

(3) Takip talebi ikinci fıkra uyarınca doldurulduktan ve takip harç ve masrafları elektronik ortamda ödendikten sonra güvenli elektronik imzayla onaylanır, sisteme kaydedilir ve takip, Merkezi Takip Numarası alır. İcra takibi. sisteme kaydedilmekle başlar.

BAŞKAN – Evet, bir söz talebi var.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Başkanım, isterseniz önergeyi okutup ondan sonra da söz alabilirim.

BAŞKAN – Yok, konuşun siz, o da olabilir ama önerge üzerinde konuşmuyoruz biz burada.

Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Burada bir ilamsız takip yapıyoruz. İlamsız takiplerde esas olan herhangi bir belgeye dayanıyorsa, bu belgenin de icra dairesine teslim edilmesi ve borçlunun, borcun varlığını veya yokluğunu inceleyebilmesi için belgeyi görmesi. Orada belgenin ödemeye beraber tebliğ edilmesi.

Biz, burada, madde kapsamına göre belgeyi göndermeyeceğiz. Belgeyi göndermediğimiz zaman borçlu hangi faturadan alacak, hangi sözleşmeden borçlu, bilemeyeceği için bir tereddüt hasıl olacak ve belki de boşu boşuna takibe itiraz edecek. İtirazında ise her hâl ve şartta bir yüzde 20 kötü niyet tazminatına mahkûm edilecek. Kötü niyet tazminatı icra iflas hukukumuzda olduğu için, burada da diğer ilamsız takiplerle aynı dengeyi sağlamak adına UYAP sistemi üzerinden taranarak belgenin de borçluya tebliğini öneriyoruz. Bu şekilde maddeyi tamamlamış olacağız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ederim.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, tabii, bu sayın milletvekilimizin söylediği icra hukukunun temel bir ilkesi. İlamsız takiplerde de prensip itibarıyla teknik olarak şöyle bir sorun var, sıkıntı var.

PTT'nin görevlisi burada mı acaba?

Ben de her hâlükârda tebliğle ilgili “Zorunluluk var.” dediler ama şahsi kanaatim sisteme

yüklenmesini faydalı görüyorum. Yani 10 tane aboneden gelen faturanız olabilir, otomatik ödeme verdiniz, birisi ödenmemiş olabilir, unutulur, o ay paranız olmayabilir. Hangisini ödemediğinizi en azından sistemde görmekte fayda var, yüklensin ancak zarfın tebliğiyle ilgili bir sorun var dediler: PTT bir açıklama yapsın, buna göre doğru karar vermekte fayda var.

BAŞKAN – Peki, dinleyelim, onu da dinleyelim.

PTT POSTA VE KARGO DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI SEVTAP KORUNUR – Biz bu yapının içerisinde PTT’de bulunan birleşik posta sistemi üzerindeki z katlama makineleri üzerinden bu gönderileri tebligat hâline getireceğiz.

Şimdi, makinemiz bizim tek bir A4 kâğıdını katlayarak şu şekilde örnekte de göreceğiniz gibi, şurada tebligata ait mazbatanın bulunduğu kısım, iç kısımda da ilgili borçlar ve bilgiler olacaktı. Biz bu hususu uzun uzun konuştuğumuz zaman burada sadece yer darlığından dolayı burada bir link verilerek link üzerinden ilgili yerde ayrıntısını görmesi, sadece kâğıt üzerinde ilgili borçların yazması konusunda konuşmuştuk. Yani makinemiz bizim ya da daha doğrusu kurduğumuz sistem tek kâğıt üzerine, şöyle bir kâğıt üzerine yapabilir zarf hâline getirilebilen bir sistem çünkü burada zaten birçok borç olabiliyor, birçok ekleri olabiliyor bunların, hepsini tek tek zarfa koymaktansa taranmış bir hâlde bir link üzerinden girilerek oradaki bütün evrakların görünmesi olarak değerlendirmiştik.

BAŞKAN – Yani evrakın tarihi, numarası yazacak, borcun miktarı, o şekilde mi?

PTT POSTA VE KARGO DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI SEVTAP KORUNUR – Tıklayacak, link var, linki açtığı zaman o linkte bütün borçlarla ilgili her türlü ayrıntıyı, evrakları gerekli olan diğer tüm ürünleri orada görebilecek. Burada sistemi bu şekilde kurgulamıştık ama bunun dışında bazı şunlar da olabilir.

BAŞKAN – O linki kim, nereden, nasıl görecek onu ben anlayamadım.

PTT POSTA VE KARGO DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI SEVTAP KORUNUR – Bu var olan tebliğ yapısının içerisinde bir link üzerinden görebilecek. Aynı zamanda sistemin içerisinde şöyle bir şey de var: Bir kısımda mecburen konması gereken yani o kadar çok ki girmiyorsa, diyelim kişiye ait 5-10 tane abonelik işlemi var, 5-10 tane borç var. Eğer bu, bu yapının içerisine tek tek yazıldığı zaman bile girmiyorsa o zaman da onları ayrıca biz tekrar büyük zarfın içerisine koyabilecek bir yapıyı da oluşturduk.

BAŞKAN – Bu belgeler PTT’ye gidiyorsa PTT zaten büyük zarfa koyup öyle de gönderebilir, içinde ne varsa hepsini gönderebilir ama PTT’ye gidiyor mu bu?

PTT POSTA VE KARGO DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI SEVTAP KORUNUR – Efendim, HGS’yle ilgili de şu anda işte gündemde olan 1 milyon 600 bin bu HGS borçları da gene PTT’nin birleşik posta sistemlerinden bu yapıyla gönderiliyor. Gene ilgili cezalar bu dediğimiz Z katlama makineleri içerisinden tek kâğıda yapılacak şekilde, bu şekilde zarflayarak borçlu olanlara bu şekilde geliyor. Bu kapalı hâli efendim, makineden çıkmış kapatılmış, bunu bizim postacımız geliyor, imzalıyor, ilgili yerleri kesip alıp kapalı bir şekilde kişiye teslimini sağlıyoruz. Burada ona ait borçlar ve gerekli olan bilgilendirmeler var. Ayrıntılar içinse sisteme yönlendiriyor, sistem tarafından ayrıntılı bütün dokümanlar, ödeme bilgileri, her şeyi orada görebilecekler.

BAŞKAN – Yani onun içine baktı, orada diyelim ki şu tarih, şu no.lu fatura dedi ya da şu tarih, şu numaralı senet dedi. Şimdi, o sisteme girince o senedin kendisini görebiliyor mu orada?

PTT POSTA VE KARGO DAİRESİ BAŞKAN YARDIMCISI SEVTAP KORUNUR – Orada evet.

BAŞKAN – Dur onu da Niyazi Bey’e soralım.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Başkanım, buradaki ödeme emrinde bulunması gereken borçluya işte 2018 yılının Ocak ayının faturasını ödemediniz, bu yazacak. Rakam yazacak, miktar yazacak, zaten abonelik 6502 sayılı Kanun uyarınca öncesinde ödenmemiş olan faturanın borçluya, borçlunun arzu ettiği usule göre tebliğ edilmesi şartı var. Borçlu bunu postayla alabilir, borçlu bunu elektronik ortamda alabilir, mail ortamında alabilir; borçlunun zaten elinde, uhdesinde ödemediği fatura var, mevcut. Ama takipten evvel kendisine geldi. Şimdi, biz takibe geçiyoruz, ilamsız takibin bir türü, kural olarak belgeye dayanması gerekmiyor. Kendisine gelen ödeme emrinde “2018 yılının Ocak ayının faturasını ödemediniz.” dediği vakit kendi arşivinde bunun olduğunu kabul ediyoruz. Dolayısıyla eklememek, çok esaslı bir sorun teşkil etmez, eklersek iyi olur, eklemenin handikapları Sevtap Hanım’ın da söylediği gibi, bu makinelerin basacağı zarfa bu evrakı koymak noktasında. Belki şu teklif edilebilir sistem kurgulanırken, herkeste akıllı cep telefonu var düşüncesinden hareketle borçluya ulaşacak olan bu kâğıt ortamındaki evraka bir kare kod işlenebilir ve telefona okuttuğu vakit sisteme yüklenecek ya da daha evvel kendisine gönderilen o elektronik fatura örneğiniz kare kodda sistemden görebilir, belki böyle bir yöntem süreç içerisinde sisteme entegre edilebilir diye düşünüyorum.

BAŞKAN – Sonraki kısmını anlamadım ben.

İşte şu tarih, şu numaralı faturayla şu kadar borçlusunuz ya da şu tarih sayılı senetle şu kadar borçlusunuz; içine ne yazıldıysa o gider, onun dışındakilerin imkânı yok.

Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Sayın Başkanım, gerçekten çok önemli bir konuyu tartışıyoruz. Ben yıllarca da avukatlık yaptım hatta sayın vekilimiz de icra müdürümüzü bizde. Her yer Ankara gibi değil ve her borçlu da bilinçli değil. Şimdi, eğer siz takip talebine, talebinin ekine borcun dayanağı olan belgeyi koymadığınız zaman borçlular bu borcun nereden kaynaklandığını öğrenemeyeceklerdi. Dolayısıyla İcra İflas Kanunu’nun genel hükümlerine de aykırı bir işlem yapmış olacaktınız. Yani icra hukuk mahkemelerinde bu takiplerin hepsi tak tak iptal olacaktır çünkü Yargıtayın uygulaması var. Eğer siz bu belgeyi koymamışsanız takip iptal ediliyor ve yeniden biz diyoruz ya: İcranın işini azaltmak için bu kanunu çıkarıyorsunuz. Siz böyle yaptığınız zaman icra mahkemelerinin ve icra dairelerinin yükünü aslında 2-3 katına çıkaracaksınız.

Bir de şu gerçeği de Türkiye gerçeğini de göz önünde bulundurmak lazım: Uygulamada sadece kimlik fotokopisiyle telefon hattı veren bir sürü şeyler var. Düşünün ki sizin kimlik fotokopiniz bir şekilde ele geliyor, sizin haberiniz olmadan sizin adınıza bir sürü telefon numaraları alınıyor ve kullanılıyor. O telefondan kaynaklı takiplerle karşılaşabilirsiniz. Dolayısıyla bu belge mutlaka olacak ki vatandaş onu görebilsin. Yani bu borcun dayanağı ne, hangi telefondan kaynaklanmış, hangi abone sözleşmesinden kaynaklanmış bilmesi gerekiyor. Düzenleme bu hâliyle sakattır, bu kanunun amacına da hizmet etmeyecektir. Yani sadece makine tek sayfaya ayarlanmış diye böyle bir şey olmaz. Buna mutlaka bir formül bulmak lazım. Bu yasa bu şekilde çıkarsa sakat çıkacaktır yani sakat doğacaktır. Ben bu hususun özellikle Komisyon tarafından dikkate alınmasını talep ediyorum.

BAŞKAN – Şimdi o zaman şöyle bir şeyle karşı karşıyayız: O zaman bu şekliyle çıkmıyorsa zaten bunu çıkarmanın hiçbir manası kalmıyor çünkü işin temeli bu, asıl can alıcı noktası bu. Aksi takdirde o zarflarla, alacaklı nasıl o zarfı... Postadan gönderecek o zaman oraya gidecekse.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yine postayla gönderecekler Başkanım. Postayı kaldıramazlar mı? Yasal bir şey.

BAŞKAN – Yani alacaklı postayla PTT’ye gönderecek, PTT oraya teslim edecek, öyle mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sistem şu: Elektronik imzanızla ödeme emrini doldurdunuz, bilgisayar üzerinden gönderdiniz. MTS, UYAP merkezî takip sistemine gelecek, oradaki bilgisayar ödeme emrini tanzim edecek, ödeme emri dediğimiz şu belge hâline gelecek. Ödeme emri iki yolla tebliğ edilecek. 1 Ocaktan itibaren diyelim ki bir avukat elektronik tebligat yapılması zorunlu olan kişi avukata otomatik sistem tebliğ edecek, dolayısıyla PTT’ye gerek yok. Alıcı bir vatandaş, avukat değil, o zaman PTT’nin Ankara ve İstanbul’da kurmuş olduğu merkezî sistemden bu evraklar basılacak, benim en yakın ikametgâhım neresi, Çukurambar Ankara, en yakındaki PTT’ye ulaşacak, o PTT’den gelip PTT’nin posta dağıtım memuru, adli tebligat yapmakla memur imza karşılığı Tebligat Kanunu 21, 28, 35’e göre tebliğ edecek; sistem bu.

BAŞKAN - İçinde senedin sureti olacak mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Olmayacak işte şimdi sorun bu, konuştuğumuz konu da bu. İlamsız olduğu için, şimdi, ilamsız takiplerde, biliyorsunuz, kural olarak...

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Borcun sebebini yazalım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sebebini yazarsınız, takibe belge eklemek zorunda değilsiniz. Eğer belgeye dayanırsanız belgeye eklersiniz yani belgeye dayanmak zorunda değilsiniz.

Şimdi, bizim burada bu sistemin kısmen bir farklılığı oluyor. Mesela, az önce hanımefendi “1 milyon üzerinde HGS cezalarını tebliğ ediyoruz, hiç birisine fotoğrafını koymuyoruz...” “Hangi kapıdan geçtiniz, hangi otoyol girişinden çıktınız, hangisine gittiniz?” demiyoruz, “Şuradan şu cezayı” diyoruz ve buna göre de sistem yürüyor. Acaba buradaki Turcell’in veyahut da diğer Avea’nın temsilcisi varsa... Yani bu sisteme yüklense ve sistemde görülse yani tebliğ etmesek bile sistemde görülsün.

BAŞKAN – Ayhan Bey, buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – İcra İflas Kanunu yönetmeliğine baktığımızda, 19’uncu maddede eğer alacaklı alacağını bir belgeye dayandırıyor ise bunun onaylanmış bir örneğini borçlu tarafa ibraz etmek zorunda. Yani şimdi UYAP ortamında, bildiğim kadarıyla, bu evrakların bir nüshası taranarak karşı tarafa gönderebiliyor. Yani bu evraklar UYAP’ta olduğu gibi taranarak hangi belgeye dayanıyorsa alacaklı veya PTT tarafından gönderilemez mi, böyle bir metot mümkün değil mi? Şimdi, pratikte kolay, diyelim ki telefon yani size gelen, belki ödemişsinizdir ama ödediğiniz miktarı bilemediğiniz için, ben 50 bin lira ödedim, gelen de 150 bin lira yani neye göre itiraz edeceğim, elimde bir fatura yok ki. Benim otomatik ödemedim 50 bin lira kesilmiş ama gelen fatura 150 bin lira, bunu ortaya çıkarmak adına en azından borcun sebebi belgenin borçluya iletilmesinde hukuken fayda var. Yani İcra İflas Kanunu Yönetmeliği’nin 19’uncu maddesi gayet açık, bu olmadığı takdirde şikâyet yoluyla bu takipte kaldırılabilir yani.

BAŞKAN – Peki, bir şey daha var, şimdi, bu şirketler zaten karşı taraftan olan alacağını icraya hiç müracaat etmeden önce bir mektupla karşı tarafa bildirmek zorunda, değil mi?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yok, zorunda değil.

AYHAN EREL (Aksaray) – Zorunluluğu yok.

BAŞKAN – Zorunluluğu var onun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Arkadaşlar, şöyle, affedersiniz: Dediğiniz doğru, İcra İflas Kanunu’na göre takipte sebep belirlenmişse sebebe belge eklemek zorunludur, aksi hâlde şikâyetle takibin ödeme emri iptal edilir, yeniden ödeme emri düzenlemek zorundasınız. Ancak biz burada

kanunu düzenlerken kısmen farklı icra iflastan ayırdığımız için bunu kanunla yapabiliriz ama kanunla yapmak kadar vatandaşı da korumak, burada bir haksızlığa sebebiyet vermemek sorumluluğumuz var yasama organı olarak. Bu 6502 sayılı Tüketici Kanunu'nda da, yönetmeliğinde de hüküm var aslında ama her birinde benim telefonumun borçları, miktarları şifremle birlikte Turkcell'in internet sitesine veya diğerinin internet sitesine girebilirim görebiliyorum. Ama biz burada vatandaşa ilave bir yük yüklüyoruz "Git, siteye gir, telefona bak, herkes bilgisayarı bilsin." gibi bir zorunluluğu da beraberinde getiriyor. Bunu önlemenin yolu bir şekilde taratıp küçük fotoğraf bile olsa koyma yolunu çalışmak gerekiyor yani en azından ben bunun daha faydalı olacağı kanaatindeyim.

AYHAN EREL (Aksaray) – Yani belgenin gönderilmesi bize göre hukuki bir zorunluluk. Atıyorum Aksaray'ın Eskişehir ilçesinde MEDAŞ'ın uygulamalarında 50 bin liralık ana elektrik faturası 220 bin lira geliyor. Yani şimdi vatandaş baktığında, 50 bin lira borcu var ama kendisine gelen ödeme emrinde 220 bin lira borç görünüyor, kafadan açma, kapama, ceza, kaçak, usulsüz kullanmak, bunların kaynağını bilebilmesi adına bu ödemeye esas belgenin gönderilmesi lazım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ediliyor arkadaşlar, fatura tebliğ ediliyor, bunların hepsi doğru. Şimdi, bu bilhassa çiftçilerin veyahut da büyük sanayinin elektrik, doğal gaz faturaları yüklü, diğerleri, telefon küçük faturalar ama bu tür faturalar yüksek miktarlı faturalar da olabilir, bu kısmını bir şekilde çözmemiz lazım, Genel Kurula kadar çözmemiz lazım.

AYHAN EREL (Aksaray) – Çözümü, belgeyi bir şekliyle borçluya göndermek, başka bir çözüm yok yani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çözmemiz lazım, evet.

BAŞKAN – Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, şimdi, burada bir zihniyet farkı var işte, orayı bir tespit edelim de, faydalı olur meselesi değil, hukuki bir zorunluluk meselesinden bahsediyoruz biz. Daha önce de ilamsız takiplerle ilgili gönderilen ödeme emirlerinde "İmza sizden sadır mıdır, değil midir, inceleyin, ona göre itirazınızı yapın." diyor ve bir belgeyi müstenitse o belge örneğini onun ekine koymanız gerekiyor.

Şimdi, başka bir şeyden daha eleştireceğim ben sizi. PTT'yi getiriyorsunuz buraya, tüketici derneklerini getirmiyorsunuz, canı yanan insanlar yok, çağırılmıyorsunuz. PTT kendi idari olarak yaptığı işi bize hukuksal bir yol gibi anlatıyor, böyle bir şey olur mu?

BAŞKAN – Tüketici bizim zaten.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Müsaade edin efendim, müsaade edin.

Hukuksal bir yol gibi idari tebligatı bize anlatıyor arkadaşımız, onun kusuru değil, o kendi derdini anlatabilir o şekilde. Hukuksal yol şudur: Hak arama hürriyetini kolaylaştırmanız gerekir bu kanunda da başka kanunlarda da. Zaten İcra İflas Kanunu Yönetmeliği'nde bu tarifi yapılmasının temel nedeni budur; alacaklı ile borçlu arasında denge içerisinde bu ilişkinin götürülmesi. Siz oraya sadece alacağın, borcun sebebini, bilmem neyini yazar gönderirseniz borçlu neye itiraz edeceğini bilmez, borçluyu kötü niyetli de varsayamazsınız o sürecin içerisinde. Belge örneğini görmeyen borçluyu imzaya itiraz etti, borca itiraz etti diye kötü niyetli diye varsayamazsınız. Bu kanunun bu şekilde daha önce hazırlanmasının, bu yönetmeliğin hazırlanmasının dibacesindeki temel nedenler bunlardır. Borçlu niye borçlu olduğunu bilelsin. Çok zor bir şey değil, bir tane maddeyi ekleyeceğiz, diyeceğiz ki: "Borcun sebebi belirtilmiş sözleşme, senet neyse örneğini -adi senet olabilir, herhangi bir şey olabilir- eski usuldeki gibi göndereceksiniz. E, tebligatı yapıyorsunuz da örneğini niye göndermiyorsunuz, hatta eski usulün bir farkı vardır Sayın Başkanım, orada avukat "Aslı gibidir." diye tasdik ettiğinde hukuki

sorumluluğu başlar. Siz cumhuriyet savcılığı yaptınız, başsavcılık yaptınız, bilirsiniz. Burada daha kolay bir yol ortaya çıkıyor. UYAP sisteminden de olsa bir örnek göndereceksiniz. Bundan âcizlik duyuyoruz, niye duyuyoruz kardeşim? Bunu buraya zorunlu unsur olarak yazalım, bitsin. Neyi savunuyorsunuz, anlamadım. Yanlış bir şey bu, hepimiz biliyoruz, avukatlıktan geldik. İnsanların hak arama hürriyetini engelleyecek şekilde...

BAŞKAN – Turan Bey, savunmuyoruz da savunan da yok da burada bir sorun var, bunu nasıl çözeriz diye düşünüyoruz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şöyle bir sorun var Sevgili Başkan, sorun şu, zihniyet farkı şurada: Ya bunu hak arama hürriyeti olarak görürsünüz ya da bir şeyin ihtiyaren yerine getirilmesi; bu, kanuna şerh edilmesi bir şeydir. Yani bir tane fıkra ekleyeceğiz.

BAŞKAN – Yani bir sorun varsa bunu nasıl çözebiliriz diye...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – E, tek bir fıkra ekleyeceğiz, o önerge onun için verilmiş zaten, belge örneğinin eklenmesi; bu kadar basit.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VODAFONE YASAL TAKİP BÜROSU TEMSİLCİSİ AV. MUKTEDİR İLHAN – Şu andaki uygulamada da bu belge ekleme zorunluluğu var ama buradaki belgelerin hepsi fatura. Genel ilamsız takip yolunda herhangi bir adi senet de olabilir, bir fatura da olabilir fakat buradaki alacakların tamamı faturaya dayalı alacaklar. Dolayısıyla bir imza incelemesi söz konusu burada değil. Demin de bahsedildiği gibi, zaten vatandaşa daha önce gönderilmiş faturalar bunlar. Uygulamada şu an biz şu anki takip yolunda bu zorunlu olduğu hâlde belge gönderilmiyor, binde 1 dahi bu konuda bir şikâyet gitmiyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Suç işliyorsunuz, kanunu çiğniyorsunuz.

VODAFONE YASAL TAKİP BÜROSU TEMSİLCİSİ AV. MUKTEDİR İLHAN – Bu konuda şikâyet yolu açık. Şikâyet olursa icra mahkemesi iptal ediyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sizi şikâyet etmeleri lazım.

VODAFONE YASAL TAKİP BÜROSU TEMSİLCİSİ AV. MUKTEDİR İLHAN – Çünkü belgenin bir örneği olmayabilir borçluda. Burada fatura borçluda olduğu için imza incelemesi diye bir olay yok, belge belli.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – İmza incelemesi yoksa belgeye dayanmayacaksınız, avukat olarak sorumlu olursunuz.

BAŞKAN – Hayır, bir dakika... Şöyle diyor: “Belge zaten borçlunun kendisinde, önceden gönderilmiştir.” Onu söylüyor zaten. Belge faturaysa, faturayı önceden gönderdiyse...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bir nüshası olanlarda, takibe koyuyorlar.

BAŞKAN - Kendisinde kalan nüshasını mı takibe koyuyor?

VODAFONE YASAL TAKİP BÜROSU TEMSİLCİSİ AV. MUKTEDİR İLHAN – Faturanın aslı kendisinde var, bilgileri de ödeme emrinde var. Orada faturanın tarih, numarası, son ödeme tarihi bilgileri belge örneğine dökülüyor, aslı kendisine daha önce ulaştırılmış.

BAŞKAN – Peki “Ben böyle bir fatura almadım, gelmedi.” derse nasıl şey yapacaksınız onu?

VODAFONE YASAL TAKİP BÜROSU TEMSİLCİSİ AV. MUKTEDİR İLHAN – O zaman takibe itiraz edecek.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Genel Kurula kadar biz bunun şeklini düşünelim, Genel Kurulda bir formül bulmaya çalışalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sayın Başkanım, biz bu önergeyi Genel Kurulda da getiririz, bilginiz olsun.

BAŞKAN – Gelsin yani bir şey demiyorum ben.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Genel Kurulda bir formül bulmaya çalışalım.

BAŞKAN – Sabri Bey, buyurun.

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Teşekkür ederim.

Değerli Başkanım, bizim görüştüğümüz kanun teklifi abonelik sözleşmelerinden kaynaklanan bir takiple ilgili dolayısıyla ilamsız takip. İlamsız takiplerde kambiyo senetlerine mahsus takibin aksine, ilamlı takiplerin aksine alacaklı alacağın sebebini yazar ama bir belgesini ekleme zorunluluğu yoktur. Zaten belge olsa da olmasa da borçlunun direkt takibe itirazla, tek cümlelik itirazıyla takip durur. Takibin tekrar harekete geçmesi için alacaklının ya da vekilinin alacağını ispat külfeti var.

BAŞKAN – İspat edince de tazminat sorumluluğu var mı?

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Dolayısıyla sözleşme gitse de gitmese de, belge gitse de gitmese de itirazlı takip durduğu için takibin devam etmesi için görülecek davada zaten alacaklı belgeyi oraya sunmak zorunda. Pratik açıdan aslında bir şey fark etmiyor, gitmesiyle gitmemesi arasında bir şey fark etmiyor.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Olmaz bu, olmaz. Arkadaşlar ısrar ediyorlar “Yanlış yerde.” diye. İnkâr tazminatı var, belgeyi görmeden...

BAŞKAN – Tamam, bir saniye... Ben seni anlıyorum.

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Alacağın sebebini oraya yazacak; sözleşmenin tarihini, adını yazacak oraya.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Buradaki problem sayfanın çoğalması problemi değil mi? Tek sayfada...

SABRİ ÖZTÜRK (Giresun) – Uygulamada, fiiliyatta bir zorluk doğuyor.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Bunun şeklini düşünelim, Genel Kurulda çözmeye çalışalım.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Eğer 2 sayfa olursa karşıdakini yazmayacaklar.

BAŞKAN – 2 sayfa da olur, belki 3 sayfa da olur; o başka bir şey.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Arkadaşlar, 5 sayfalık veraset ilamı olacak mesela bazı borçlarda. Tek sayfa nasıl göndereceksiniz?

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Evet, o da var.

BAŞKAN – Sayın Vekilim, buyurun.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) - Teşekkür ediyorum.

Öncelikle, bir defa, link konulması bile, linkin adresinin verilmesi bile doğru değil. Türkiye’nin bugünkü şartlarında, herkesin, evindeki internetten link üzerinden belgeye ulaşma imkânı yok, bunu öngöremeyiz. Bu zaten çözmez. Link işini bir kenara koyduk herhâlde yani öyle bir çözüm bulmaya uğraşmayalım. Sayın vekilimin de söylediği gibi, evet, takibin yürütmesi için itirazın kaldırılması gerekir ancak bizim burada vatandaşın hakkını korumak için mücadelemizin en önemli sebebi inkâr tazminatından vatandaş korumak. Yüzde 20 inkâr tazminatı, ayrıca yargılama giderleri... Bilmediği,

görmediği bir faturaya itiraz edecek, haksız çıkacak; hem orada vekâlet ücreti var hem inkâr tazminatı var, var da var. Şimdi, vatandaş o külfete sokmayalım. Vodafone'un değerli avukatı bahsetti, "Fatura zaten var." dedi. Kendilerine sormak isterim: Kaç tane faturanızı vatandaşa veya abonelerinize ulaştırabiliyorsunuz? Postacı getiriyor, apartmanın girişine atıyor bütün faturaları, kim alırsa, alabilirse. Yani öyle bir şey yok, fatura kimsenin elinde yok; o mantık da doğru değil.

BAŞKAN – Fatura başka yere de gidiyor bazen.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Başka yere gidiyor, her yere gidiyor.

Şimdi, Kanunlar Genel Müdürlüğümüz de zannedersem aynı şeyi söyledi, "Fatura abonede var diye varsayıyoruz." dedi. Yani o varsayım doğru değil, abonede fatura yok. O varsayım üzerinden bir işlem yürütemeyiz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kesilmiş oluyor.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Fatura herkeste var, kesilmiş oluyor; hepimizde fatura var.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Hayır, yok, fatura ulaşmıyor. PTT temsilcisi de burada yani posta dağıtıcıların nasıl fatura dağıttığını hepimiz biliyoruz yani bu bilinmeyen bir şey değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Üstat, öyle bir şey söz konusu değil, elimizde fatura var.

BAŞKAN – Neyse... Şimdi geçelim orayı da. Kısaca siz ne demek istiyorsunuz, onu söyleyin. Başka bir çare bulabilir miyiz şimdi, ona bakmak istiyoruz.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Fatura yok, bu mantıkların hepsi yanlış. Belgem yok, mutlaka eklenecek, belgeyi eklemek zorundayız. Adalet Bakanlığı Kanunlar Genel Müdürlüğü de 19/12/2017 tarihli teklifinde zaten belge zorunluluğunu kendisi istemiş, önermiş; aynı şekilde önermiş, "Belge konulmalıdır." demiş. Şimdi, burada niye döndük, niye değiştik? Bu, doğru değil. Şirketler kuvvetli, şirketler güçlü, alacaklılar güçlü; vatandaş güçsüz. Bizim durmamız gereken veya hakkını korumamız gereken yer vatandaşın hakkı.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Fazla fazla koruyoruz zaten.

İSMAİL ATAKAN ÜNVER (Karaman) – Şimdi, şirket temsilcileri gelip burada "Faturayı biz gönderiyoruz zaten." dediği zaman fatura gelmiyor, belgeye eklenmek zorunda.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; şimdi "HGS" dedi kanun teklifini sunan Sayın Ali Özkaya, HGS'den bahsetti. Başımıza gelen bir olay oldu avukatken. "HGS kaçak geçiş" diye yazı gönderiyorlar, iadeli taahhütlü göndermiyorlar, evde kimse yok; tabii, atılıyor bir kenara dediği gibi vekilimin. Ondan sonra, yedi gün içinde ödenmediğinden dolayı 10 kat ceza geliyor, daha sonra ödemede bulunuyorsun ancak icra inkâr tazminatı... Bir kısmını ödüyorsun, cezayı ödemiyorsun; dava açıyorlar, icraya geçiyorlar, bir sürü sorunlara neden oluyor, yargıya taşınmıyor bu iş. O nedenle belge eklenmesi mutlaka ve mutlaka -Kanunlar Dairesinin de ilk başta koyduğu şekilde- gerekiyor arkadaşlar. HGS de var, HGS de çok önemli; sadece faturalara dayalı bir olay değil.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Konu anlaşıldı. Burada belge eksikliğini nasıl giderebiliriz yani vatandaşa nasıl ulaştırabiliriz; bu konuda aşağı yukarı herkes aynı şeyi söylüyor. Burada ya diyeceğiz ki "Belgeye filan gerek yok." ya da diyeceğiz ki "Bu belgeyi bir şekilde oraya ulaştıracağız." ikisinden biri yani söyleyeceğimiz şey bu.

AYHAN EREL (Aksaray) – Pratikte uygulaması, UYAP'ta dava açılırken bürodan...

BAŞKAN – Buyurun.

AYHAN EREL (Aksaray) – Sayın Başkanım, biz avukatlar olarak büromuzdan açarken bu dava dilekçesinin ekinde olan tüm belgeleri tarama usulüyle ilgili mahkemeye gönderiyoruz yani aynı sistemi burada uygulamak ne kadar zor veya ne kadar imkânsız, onu bilemiyorum yani. UYAP’ta bu sistem kullanılıyorsa merkezî takip sisteminde bu niye kullanılmıyor, bundan niye kaçınılıyor; açıkçası bir anlam veremiyoruz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – İnkâr tazminatı yok.

BAŞKAN – Bir saniye... Yücel Bey’e de söz vereceğim, ondan sonra konuyu kapatacağız artık, oylamaya geçeceğiz.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Efendim, bence -tabii, arkadaşlarımızın hassasiyetlerini anlıyorum ama ben- çok küçük bir detayda takılıyor gibiyiz çünkü ilamsız takiplerle ilgili zaten bugüne kadar süregelen bir uygulama var, o da şu: Genelde meslektaşlarımız da ilamsız takip yapırlarken çok özel ve teknik bir durum söz konusu değilse genelde bu belgeler borçluya gönderilmiyor. Zaten ilamsız takiplere ilişkin ödeme emrinin zarf örneğine bakarsanız, kambiyo takiplerinin altında, örnek “5, 10; ödeme emri ve belge sureti” yazıyor olmasına rağmen, ilamsız takiplerde sadece “ödeme emri” şeklinde olur. Genelde de uygulamada bunun tersi gibi -bizim de meslek uygulamamızda olmuştur, birçok arkadaşımız yapmış da olabilir ama- genel itibarıyla ilamsız takiplerde karşıya sadece ama sadece bir ödeme emri sureti gönderilir ve belge gönderilmez. Kaldı ki -bununla ilgili aksini arkadaşlarımız dile getirebilirler ama- benim bildiğim kadarıyla zaten bu alacak kalemleri, abonelik sözleşmelerinden kaynaklı alacak kalemleri -ki uzun süre BEDAŞ uğraştırmıştı Yargıtay- likit kabul edilmediği için bir icra inkâr tazminatının konusu da olamıyorlar. Bir inkâr tazminatı da itirazın iptali davalarında söz konusu olmuyor. Ha, belge eklenebilir mi? Eklenebilir fakat bir taraftan pratik bir çözüm üretmeye çalışırken, icra daireleri üzerindeki yükü azaltmaya çalışırken bir taraftan da hem avukatları hem icra dairelerini yeni belge tasnifiyle, taramasıyla uğraştırmak yasanın mantığıyla da bana çok uygun düşmüyor, şahsi kanaatim bu yönde. Dolayısıyla da bu aşamada benim bir tereddüdüm yok bununla ilgili. Belgenin tarih, sayı ve numarasının aktarılması, işin hızlandırılması, seriye bağlanması konusunda daha makul bir çözüm geliyor. Olur da bir itiraz söz konusu olursa, itirazın iptali ya da kaldırılması aşamasında bu belgelerin ibrazı, zaten bir icra inkâr tazminatı da söz konusu olmayacağı için, bu aşamada sunulması daha makul geliyor.

BAŞKAN – Burada bir sıkıntı var ama bunu şu anda ayaküstü çözemeyeceğiz herhâlde, buna, mutlaka bir şey yapmamız lazım, Genel Kurula kadar en azından bu postanenin bu işin nasıl altından kalkabileceğini, nasıl yapabileceğini önce yapmamız lazım. O yüzden...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tek bir cümle Sayın Başkanım, sadece bir cümle...

BAŞKAN – Söyleyin.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ödeme emirlerinde eğer belgeye dayanıyorsanız –Sayın Meslektaşım, iyi dinleyin- ve bu belgenin örneğini eklemeszeniz bu süresiz şikâyet tabidir, nokta.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bunu, hiçbir şekilde icra mahkemesi huzurunda, “Örnek geri ödeme emrinin içinden belge çıkmadı.” diye ispatlamanın hiçbir yolu yoktur.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Çok takip iptal ettirdim.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bakın, bir şey söyleyeceğim: Bir mazbatanın üzerinde, ilamsız takip mazbatasında sadece ödeme emri yazar. Bunun içinden belge örneği çıkmadığını da başka şekilde ispatlayamazsınız. Kambiyo takiplerinde ispatlanabilir, o da mazbatada yazmıyorsa ispatlanabilir.

BAŞKAN – Epeyce tartıştık, mesele net bir şekilde anlaşıldı ama çözümü tam anlaşılamadı.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan abonelik sözleşmesinden kaynaklanan para alacaklarına ilişkin takibin başlatılması usulü hakkında kanun teklifinin 4’üncü maddesinin (4) no.lu fıkranın eklenmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Süleyman Bülbül

Mersin

İstanbul

Aydın

Turan Aydoğan

Tufan Köse

İstanbul

Çorum

MADDE 4)

(4) Takip talebine takibin dayanağı sözleşmenin UYAP ortamına uygun olarak taranmış örneği de eklenir.

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

İlamsız takiplerde borçlu tarafa takibin dayanağı belge de tebliğ edilmektedir. Bunun amacı borçlunun borcun varlığı konusunda bilgi sahibi olmasıdır. Kaldı ki haksız itiraz konusunda borçluya asgari yüzde 20 inkâr tazminatı yükleneceğinden, borcunu takip dayanağı belgeyi incelemesinde yarar bulunmaktadır. Bu itibarla MTS sistemine abone sözleşmesinin tif olarak taranarak yüklenmesi ve bunun da ödeme emriyle birlikte borçlu tarafa tebliği gereklidir. Bu durum adil yargılanma hakkı için de önem taşımaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

5’inci maddeyi okutuyorum:

Ödeme emri

MADDE 5- (1) Takip talebinin sisteme kaydedilmesinden sonra sistem tarafından ödeme emri düzenlenir. Ödeme emrinde, takip talebinde yer alan bilgiler yanında aşağıdaki hususlar yer alır:

a) Toplam borç miktarı ile takip harç ve masraflarının, tebliğden itibaren yedi gün içinde alacaklının veya avukatının Merkezi Takip Sistemi ile ilişkilendirilmiş hesap numarasına ödenmesi gerektiği.

b) Yetkiye, borcun tamamına veya bir kısmına ya da alacaklının takibat icrası hakkına dair bir İtirazı varsa bunun da aynı süre içinde beyan edilmesi gerektiği.

c) Sadece yetkiye itiraz halinde yeniden ödeme emri tebliğ edilmeksizin alacaklının talebi üzerine, yetki itirazında gösterilen veya mahkemece yetkili görülen icra dairesinden haciz işlemlerinin başlatılacağı.

ç) İtirazların, herhangi bir icra dairesi aracılığıyla veya güvenli elektronik imza kullanılarak Merkezi Takip Sistemi üzerinden yapılabileceği.

d) Borç ödenmez veya itiraz olunmazsa yetkili icra dairesi aracılığıyla cebri icraya devam edileceği.

(2) Bu Kanun kapsamındaki takiplerde Merkezi Takip Sistemi harcı alınır; ayrıca icraya başvurma harcı ile tahsil harcı alınmaz.

(3) Merkezi Takip Numarası alan ödeme emri ile tebliğ mazbatalı kapalı zarfa ilişkin bilgiler, sistem üzerinden ilgili Posta ve Telgraf Teşkilatı Anonim Şirketi (PTT) birimine iletilir.

BAŞKAN – Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, burada, daha önce genel kısımda da dile getirmiş olduğum yetkiyle ilgili konu var. Yetki kamusal bir olaydır aynı zamanda. Sadece yetki itirazı yapılması hâlinde, yetkili makama gönderildiğinde ya da icra dairesine gönderildiğinde diğer itirazlar yapılmamışsa kesinleşme söz konusu oluyor bu maddede. Sadece “Yetkiye itiraz hâlinde yeniden ödeme emri tebliğ edilmeksizin alacaklının talebi üzerine...” falan diye devam eden kısım var. Biz bununla ilgili bir önerge vermedik, önerge verirken nasılsa reddediyorsunuz. Ben bunu söyleyeyim de siz düşünün diye söylüyorum. Bu tartışmayı beraber yapalım. Bu HMK’ye aykırıdır, daha önce de söyledim. Hukuk Muhakemeleri Kanunu’nda mahkemelerin yetkisiz olması hâlinde, yetkisiz mahalde yapılan tüm işlemlerin geçersiz olacağı ve yeniden yapılması gerektiği açıkça yazar. Bu korunması gereken bir hükümdür. Burada da korunması gereken bir hükümdür. Bu zaten birtakım yanlışlara da neden olabilecek bir şeydir, yetkili yere gidiş süreci içerisinde bu itirazların yapılmamış olması aslında borçlu olmayanları borçlu duruma da düşürebilir ama aslolan HMK’deki o hükmün hassasiyetle korunması gerekir. Bununla ilgili bir önerge vermedik; arkadaşlarımız, teklifi getirenler tashih isterlerse üzerinde düşünüyoruz yoksa Genel Kurulda dile getireceğiz bu konuyu, tartışacağız. Uyarayım dedim efendim, burada bir hata var.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Şöyle bir şey olabilir mi, tabii bunu belki şimdi yapamayız da: “Yetki itirazı sonuçlandıktan sonra diğer süreler işlemeye başlar.” şeklinde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, kısaca açıklayayım.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, İcra İflas Kanunu yetkiyle ilgili hususlarda HMK’ye atıf yapar, HMK de kamu düzeniyle ilgili yetki ancak, HMK, 17; zannediyorum, gayrimenkulün aynına ilişkin davalardır ve bir kısım, çok az sayıdaki aile hukukuna ilişkin davalardır. Bunun dışında alacak hukukuna ilişkin davalarda kamu düzeni ile mutlak yetki kuralı söz konusu değildir, ihtiyari yetki kuralı vardır, anlaşmaya tabidir. Dolayısıyla bu iddia doğru değil. Bizim kurduğumuz bu sistem, Merkezi Takip Sistemi bir dijital icra müdürlüğü, yetki alanı bütün Türkiye’yi kapsıyor. Ankara UYAP merkezinde bir icra müdürlüğü kuruyoruz, dijital bir icra müdürlüğü, bütün Türkiye’de yetkili. Ancak ben takip kesinleştikten sonra haciz işlemlerini yapabilmek için bir de yetkili yani fiili durumu hacze gidecek bir kamu görevlisi, icra müdürüyle yapacağım için belirtmek durumundayım. Gerçekleştiği an yani dijital icra müdürlüğünde olan sistem kâğıda, hayata, ete kemiğe bürünecek, gösterdiği icra müdürlüğüne gidip oradan esas numarası alınıp devam edilecek. O sebeple, değerli milletvekilimizin yetkiye ilişkin dile getirdiği hususlar burada söz konusu olmayacak.

BAŞKAN – Yani istediği yerden kendisi itiraz yapabilecek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, buradan icraya koyduk, İstanbul’dan koyduk, Şemdinli’den itiraz yapabilecek; hiçbir engel yok.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Mesele o değil efendim, benim söylediğim o değil, anlaşılmadı.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yetki itirazında bulundunuz, iki hakkı var: İsterse ben yetkiyi kabul edip oradan devam edeceğim, değilse mecburen yetki itirazını kaldırmak için icra hâkimliğine gideceğim. Kesin olarak sonuçlandığında ona göre devam edeceğiz. Her hâlükârda kamu düzeniyle ilgili bir husus söz konusu değil.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, ben tekrar izahatta bulunayım, yanlış anlaşılma var. İzin verirsiniz doğru anlayalım birbirimizi.

Şimdi, birbirimizi doğru anlamamız gerekiyor, yetki itirazında bulunulabilir tabii, kimsenin elinden itiraz hakkını alamazsınız, esasla ilgili. Benim burada anlatmak istediğim bugün var olan uygulama ile yarattığınız fark arası. Şimdi, icra iflas hukuku kamusal bir alandır, bunu hepiniz bilirsiniz. Her olay kamusal özellik taşıyor anlamına gelmez ama icra iflas hukuku, kamu hukukunun içerisinde, özel hukukun içerisinde değerlendirilmez aslında. Özellikleri itibarıyla teşkilatı, bu örnekler, ödeme emirleri, şunlar bunlar aynı zamanda kamusal özellikli şeylerdir. Şimdi, benim burada söylemek istediğim şu kamu hukuku içerisinde görülür uygulaması, tatbikatı kamu hukukunda çünkü o özellikleri vardır.

Şimdi, benim burada söylemek istediğim şu: Bugünkü uygulama itibarıyla bir icra dairesinde takip yaptığınızda, yetkiye itiraz edildiğinde tekrar yetkili yerden takibi yapıyorsunuz, ödeme emrini gönderiyorsunuz, vatandaş esasa ilişkin ya da varsa şekle ilişkin itirazlarını yapıyor “Borçlu değilim, imza bana ait.” değil diyor. Siz bunu buradan kaldırdınız, farkında olmadan ağır bir ihlal yapıyorsunuz. İşte benim söylemek istediğim o. Yetki itirazında bulundu vatandaş, esasa ya da borca ilişkin itirazları söz konusu olmadı o arada, ben de alacaklı olarak yetkili icra dairesi “Evet, söylenen yerde.” diye kabul ettim, gideceğim oradan vatandaşa haciz yapacağım. Yanlış yaptınız, daha fazla konuşmayacağım çünkü çok konuşursak hukuk bilgimizi test eder hâle geliyoruz. Bunu adabımuâşeret kurallarına uygun bulmuyorum. Bu yanlış ve aynı zamanda bu bir kamusal meseledir, özel hukuka ilişkin bir iş değildir.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Yetkiyi kabul edebilirsin, diğer hususlar...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ederseniz olur.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – Kabul ediyor işte.

BAŞKAN – Kabul ediyor zaten, kabul etti.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şunu söylemiyorum, bakın anlatmak istediğim şu arkadaşlar: “Kamu düzenine ilişkindir.” demiyorum, kamusal bir meseledir. Kamu düzenine ilişkin olması başka bir şeydir.

BAŞKAN – Yücel Bey, son olarak size söz vereyim.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Ben bir konuda bizi aydınlatmasını rica edeceğim Ali Bey’in.

Birincisi: Şimdi, bunu, burayı, merkezî takip sistemini dijital bir icra dairesi gibi tanıttiniz. Kanunun bütününde de sabah Halil Bey de aslında buna benzer bir boşluğa işaret etti. Şimdi, bu sistemin sahibi yok gibi bir görüntü var kanunun genelinde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sahibi UYAP.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Sahibi UYAP. Peki, İcra ve İflas Kanunu’nun 5’inci ve 6’ncı maddesi icra müdürlüklerindeki kusurlu işlemlerden kaynaklı tazminat davalarını düzenliyor, husumetin kime yöneltileceğini, kime rücu edileceğini söylüyor. Şimdi, bu merkezî takip sisteminden kaynaklı arızalarda...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Adalet Bakanlığı...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yok, şimdi, idareye yöneltilecek, dolayısıyla da -anladığım kadarıyla- bu işlemlerin sahibi UYAP olduğu için rücu edilecek bir merci söz konusu değil görüntüde.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Adalet Bakanlığı...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Hayır, Adalet Bakanlığına dava açıyoruz, Adalet Bakanlığı da bir yere rücu etmek zorunda. Normalde icra müdürlüğünde, icra takip işlemlerinde nedir? İcra müdürü, müdür yardımcısı memuruna rücu ediyor. Burada tazminat hukukuyla ilgili bir boşluk olduğu kanısındayım

ben, müphem bir durum olduğu kanısındayım. Bunun uygulamada sorun yaratabileceğini düşünüyorum.

İkincisi de: Bu merkezî takip sisteminde tahsilat usulüyle ilgili de bizi biraz aydınlatırsanız. Burada sanki mevcut kaleme alınış şekline bu tahsilatlar haricen tahsil yolunu kapatıyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bence, herhâlde, en güzel sorulardan birisi bu. Aslında “20 milyon icramız var.” dedik ya...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Evet.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Malum, hepimiz avukatlık yaptık. Bugün 4,55 tahsil harcı, haciz yaparsanız 2’yle çarpıyorsunuz 9,1; yüzde 2 cezaevi harcı, satış harcı; yüzde 12-15’e varıyorsunuz, 13’e varıyorsunuz. Bunu gördüğü için insanların büyük kısmı da haricen tahsille sonuçlandırıyor ama takip zaman aşımı, o bir yıllık süre dolup da dosya düşene kadar duruyor. Esasen 8 milyon icra var iken ve bunların önemli bir kısmı da yıl içinde tahsil olup düştüğü hâlde 20 milyona çıkıyor. Neden? Harici tahsiller nedeniyle devam ettiği için.

Bu sistemin mantığı, mümkün olduğu kadar prensip itibarıyla küçük alacaklar ödendiği an düşün.

BAŞKAN – Bir yıl mı bekliyor onlar?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet efendim, bir yıl.

Bu, önemli bir kısmı... Biz de sorduk arkadaşlarla, yazılımla tahsil harcı yok. MTS başvuru harcı, peşin harç var başta. Cezaevini de yazılımla alacaklar yani avukata veya alacaklının banka hesabına gitmeden önce para yattığı an –bankadan yatırılacak para, dışarıdan da yatıramayacaksınız, mecburen, belirtilen hesaba banka üzerinden yatıracaksınız- orada bilgisayar yüzde 2 devletin harcını alacak, geri kalanını avukatın veyahut da alacaklının hesabına gönderecek.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yalnız, burada -ben yanlış anlıyor olabilirim, bütün arkadaşlarımızdan özür diliyorum ama- kaleme alınış şekline şöyle bir şey anlıyorum...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yanlış anlaşılıyorsa onu düzeltelim elbette.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Şimdi bakın, diyor ki: “Tebliğ tarihinden itibaren yedi gün içinde, alacaklının veya avukatının merkezî takip sistemiyle ilişkilendirilmiş hesap numarasına ödenmesi gerektiği...”

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Şimdi, bu merkezî takip sistemiyle ilişkilendirilmiş hesap numarası -şu anda da uygulama var- ödeme emrinde görünebilecek, karşıya giden yazıda.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, görünmek durumunda, evet.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Şimdi “Haricen tahsilin yolunu kapattık.” diyorsunuz ama ben borçluyum, bana bir evrak geldi, evrakta bu metin yazıyor, diyor ki: “Bu parayı alacaklının ya da avukatının banka hesabına gönder.” Orada banka hesabı da yazıyor. Ben bir daha icra dairesiyle muhatap olmam. Uygulamada da yüzlerce borçlu götürür, orada gördüğü hesap numarasına bu parayı yatırır.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, aynen olacak.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Dolayısıyla bu haricen tahsilin önünü kapatmak değil, bizzat haricen tahsili teşvik etmek gibi olacak.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şöyle: MTS, o, hesaba yattığı an o icrayla numara bildirdiği için sistem otomatik kesecek, bize söylenen bu.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Şimdi bakın, benim şahsımın UYAP’ta tanımlanmış hesabım aynı

zamanda kişisel de hesabım. Yani yüzlerce avukat arkadaşımın de böyle kullanılan hesap. Benim hesabıma gün içinde yüzlerce para girişi çıkışı olabilir haricen başka konulardan. Bu nasıl bir sistemse ben çok merak ediyorum, hangisinin...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – UYAP yöneticisi arkadaşlarımız bu konuyu açıklasın.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Benim hesabıma giren paranın hangisinin bir icra borçlusunun ödemesi olduğunu hangisinin şahsımın bana borç olarak, ödünç olarak gönderildiğini, hangisinin kira geliri olduğunu ayıklayacak bir yapay zekâya ulaşırsa Adalet Bakanlığı gerçekten zaten büyük bir devrim gerçekleştirmiş demektir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz de bu konuyu tam bu şekilde sorduk, yüzde 2 cezaevi harcı alacaklının veya avukatın hesabına giderse devlet burada zarara uğrar, bu para boşuna gitmesin diye sorduk “Biz bunu bankacılarla çalıştık, yazılım olarak yaptık, alacağız.” dediler, bize söylenen de bu.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bakın, bunu ben size söylüyorum burada, bu yasayı gerekli gören bir milletvekili meslektaşınız olarak: Bu uygulama bu hâliyle devletin çok büyük bir harç kaybına sebebiyet verir. Bunu kontrol etmeniz mümkün değil.

Tekrar söylüyorum, benim UYAP sisteminde kayıtlı olan banka hesabım aynı zamanda tüm şahsi ilişkilerimi de yönettiğim banka hesabım. Buradaki para trafiğini ayrıştıracak bir yazılım söz konusu değil. Çünkü toplu takip yapıyorum, Adana’dan bir borçlu vatandaş, Ahmet bilmem kim benim hesabıma 200 lira para göndermiş. Çoğu borçlu dekonta açıklama yapmayı dahi bilmiyor, yazmıyor, en fazla avukata telefonla “Gönderdim ben senin parayı.” diyor. Dekontta açıklama yok, bir şey yok, hesaba bir 200 lira girmiş, sistem bunu nasıl kavrayacak, hangi dosyanın ödemesi olduğunu bilmeden bu harcı kesemez.

Bunun yerine, bunun metodunun şu olması gerektiği kanısındayım: Bu yazılımın şu hâle getirilmesi... Belki de kastedilen bu, metne yanlış döküldü. İcra müdürlüğünün hesabına dosya numarası yazılmak kaydıyla gider, içinden cezaevi harcı vesairesi kesilir, kalan bakiye avukatın sistemde kayıtlı hesabına otomatik aktarılır. Bunun icra müdürlükleri hesabı üzerinden tekrar avukatlara yansıtılması daha sağlıklı. Diğer türünde ne cezaevi harcını takip edebilir devlet ne işleyişi takip edebilir. Bu, uygulamada zaten bugün de yaşanan sorun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz bunu konuştuk, biz de aynı eleştiriyi getirdik, Adalet Bakanlığı “Biz buna yetkiniz.” dedi.

Buyurunsun Genel Müdürümüz açıklasın.

BAŞKAN – Nasıl yetkinmiş bir görelim bakalım, anlat bakalım.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sayın Başkanım, şimdi, Yücel Bey bir avukat üzerinden taşıyor meseleyi ama bu yasalaştığı vakit abonelik yapacak olan şirketler, bu anlamda ismi geçen telefon şirketleri, İSKİ’si, ASKİ’si, bunlar sistemle bir hesap ilişkilendirecekler. Bu hesap o şirketin, o abonelik yapan birimin hesabı, bu hesap avukatın hesabı değil.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Ama burada “avukatının” da diyor efendim.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Şöyle: Netice itibarıyla bunun hesabını kitabını yapacak olan, kurumun avukatı. Şimdi, eğer şirket avukatının herkese açık olan hesabını vereyim diyorsa diğer oraya girecek hesap da sistemin dışındaki hesaplar. Sistem oraya gelecek bir parayı MTS numarası üzerinden alacak. Yani borçlu olarak ben gittiğim zaman o bankaya, X bankasına -X bankası velev ki dediğiniz gibi avukatın şahsi hesabı olsun, öyle kurgulanmış

olsun X telefon şirketi- sistemle ilişkilendirildiği için ben ödeme yapmak için MTS numarasını vereceğim oraya. Dosya esas numarası gibi düşünün. Karşıma kapak bilgileri çıkacak “100 lira alacak, 20 lira faiz, şu kadar vergi, 140 lira toplam” denecek. 140 lira toplamı yatırdığım vakit MTS’nin o hesabı kapatılacak. Bundan sonra yüzde 2’nin cezaevi yapı harcı olarak alınması meselesi ayrı bir yazılım meselesi ama bu kapak hesabının çıkması, MTS numarasıyla ilişkilendirilmesini düşününce, normal olan, münhasıran bu iş için bir hesap bildirilmesi. Bunu süreç içerisinde şirketler yapacaktır diye düşünüyoruz.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Sayın Genel Müdürüm, ben zatalinizi anlıyorum, ideal bir uygulama olarak sunumu güzel ama Türkiye şartlarında... Tabii burada kanunun adı böyle olunca “abonelikten kaynaklı sözleşmeler” diye akla hep çok büyük kurumlar geliyor bu abonelik meselesinde, TÜRK TELEKOM olsun, Turkcell olsun falan. Şimdi, bu tarifte akıllara yansıyan bu şirket modellerinin dışında, Anadolu’da abonelik yapan, abonelik sistemiyle çalışan çok küçük, profesyonel olmayan yüzlerce şirket de var, onlar da bundan yararlanmaya başlayacak; bu birincisi.

İkincisi: Zaten yıllardır, bu, seksen yıldır İcra ve İflas Kanunu’nun böyle garip bir açmazı, haricen tahsilin önüne geçilemiyor. Ben de diyorum ki sadece naçizane siz sistemin iyi işleyeceğini düşünüyorsanız söyleyecek bir şeyim yok. Ben teknik bir isim değilim o konularda, yazılımcı değilim, bilmiyorum ama bu hâliyle sürekli yeni boşluklar yaratacak, iki sene sonra burada tekrar toplanmamıza vesile olacak bir boşluk yaratıyoruz gibime geliyor.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Bir açıklama yapayım, müsaade ederseniz. Haricen tahsil niye var? Şundan var: Başkanım, bugün, öncelikle siz normal, manuel bir takibe geçtiğiniz vakit 35,90 lira başvuru harcı ödüyorsunuz ve takibe koyduğunuz alacağın binde 5’i kadar peşin harç ödüyorsunuz, en başında. Daha sonra tebligatlar çıkıyor ve sonrasında ödeme günü geldiği vakit eğer kişi gidip icra dairesine ödeyecekse, şahsa bu sefer yüzde 4,55’lik bir tahsil harcı teklif ediyorsunuz. Bizim sistemimizde tahsil harcı yok, başta ödenen yüzde 2’lik ve 35,90’a kadar olan harç her şeyi bitirdi. Dolayısıyla...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Genel Müdürüm, ben de diyorum ki bu kadar maddeyi sıralamışken, madem sistem böyle, o zaman buraya bir geçici madde de ekleyelim, bu tip takiplerle ilgili sisteme mutlaka ayrı, özel ve münhasıran bir hesap numarasının da takibe başlayabilmek için tanıtılmış olmasını zorunlu hâle getirelim.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Yani, o, tabii, uygulama problemi olarak çıkabilir de kanun seviyesinde bir problem mi; tabii, tartışmak lazım.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yok, şimdi, bu hesap numarasını...

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sistemde kanun...

BAŞKAN – Özür dilerim, ben bir şey söylemek istiyorum...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – “Yönetmelikle çözebiliriz belki.” diyor, bence de aslında Yücel Bey’in eleştirisi haklı bir eleştiri, yönetmelikle çözülebilir bu.

BAŞKAN – Şimdi yüzde 2 alınıyor sadece değil mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet.

BAŞKAN – Bu yüzde 2 peşin mi yatırılıyor?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Şöyle Başkanım: Başkanım, işin başında alacaklı avukatı, örnek verelim, x telefon şirketinin alacaklı avukatı

takibi başlatırken bilgileri girdikten sonra sistem ona takibe koyduğu alacağın yüzde 2'sini -ki bu rakam da 35,90'dan aşağı olamayacak- bunu teklif edecek ve bunu yatıracaksınız. Bütün harç bu, başka harç yok.

BAŞKAN – Onu peşin yatırdığı için bir daha sorun olmayacak.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Tabii. Şimdi manuel sistemde siz tahsil...

BAŞKAN – Nereye yatırıyor bu harcı?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – En başında, UYAP veznesi gibi düşünün, elektronik vezne gibi düşünün. İşin başında sistemle ilişkilendirilen banka hesabına bu para yatırıyor.

BAŞKAN – Ha, hesaba para yattıktan sonra artık şey önemli değil.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Zaten sistem ondan sonra çalışıyor, tebligat ondan sonra çıkıyor.

BAŞKAN – Tamam, anlaşıldı şimdi. O peşin yattıysa sonradan tahsil edilip edilmeme meselesi gündeme gelmiyor o zaman.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bence o hesap numarası konusu... Ya da “Bu hususlar yönetmelikle düzenlenir.” gibi bir madde de koyabiliriz.

BAŞKAN – Barolar Birliğinden gelen arkadaşımız, buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Sayın Başkan, değerli heyet; kurumum Türkiye Barolar Birliği adına saygıyla selamlıyorum sizleri.

Hemen 5'inci maddenin (1)'inci fıkrasının (a) bendi için birkaç hususa dikkat çekmek istiyorum izninizle. Biz de sayın vekillerin tam tersi olarak avukatı sorumluluktan kurtarmak ve borçluya haksız uygulamaya neden olmaması için yalnızca alacaklı avukatının banka hesap numarasının merkezî takip sistemiyle -dediğim gibi- ilişkilendirilmesi gerektiğini düşünüyoruz. Şöyle ki: Alacaklının hesap numarası bu sistemle ilişkilendirilir hesaba bir ödeme yapılırsa vekil, vekil olan avukat bu durumdan haberdar olmayacak, dolayısıyla borçlu adına haksız uygulamaya neden olabilir.

BAŞKAN – Yani “Hâkim bey, parayı alamadık, henüz tahliye etmeyin lütfen.” gibi.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Evet, haksız disiplin sorumluluğu da doğacak. Dolayısıyla, önce bunu takdirlerinize sunuyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, icra dosyasına para yatmışsa zaten “Dosya kapandı.” denecek, “Ödeme var, dosya kapandı.” diyecek; siz de müvekkilinizden paranızı alacaksınız, bence sorun olmayacak, göreceksiniz.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Kısmi yatmışsa ne olacak? Kısmi yattı, avukat o kısım da...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kapanmıyor o zaman dosya.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, şöyle: Sizin bin lira alacağınız var, 500'ü yattı, bin liralık haciz yapıyorsunuz, takip yapıyorsunuz, devam ediyorsunuz değil mi? O zaman nasıl olacak?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – 500'ü yattı, kalan kısım için Sayın Vekilim. Arz edeyim mi?

Yani bin liralık takibe geçtiniz bu MTS sisteminde, kısmi ödeme oldu, 600 lira ödendi. O zaman 400 lira için haciz aşamasına geçmek durumundasınız. O kontrolü icra müdürü yapacak. Haciz aşamasına geçildiğinde artık manuel sisteme döneceğiz, icra müdürü MTS'yle bağımlı kuracak talebin ve 400 lira

üzerinden götürecektir bundan sonraki sistemi.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Bakın, bir avukat sorumluluğuyla alakalı hatırlatma yapayım. Bu tarz durumlarda avukat takibe devam ederse normalde baroya şikâyet edilir, hakkında suç duyurusunda bulunulur. İcra memurunun atladığı olayın muhatabı kim olacak cezai olarak?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – İcra memurunun nasıl atladığı Sayın Vekilim?

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Atlar, niye atlamasın? İcra memuru normal hâlde... Az önce sorulan soru da buydu aslında. Orada ne olur biliyor musunuz? Cezai sorumluluk oluşmaz artık, hukuki sorumluluk da olmaz. Burada...

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sayın Vekilim...

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ama bakın, Avukatlık Kanunu'yla da çelişen şeyler var.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Arz edeceğim. Şimdi, Yücel Bey'in dikkat çektiği konu mühim. Bugün manuel sistemde bir icra müdürü tazminatı gerektiren bir işlem yaptığı vakit 5'inci madde uyarınca bundan sorumluluk ilk etapta devletin. Dolayısıyla, ilgililer memura açmıyorlar tazminat davasını, devlete karşı açıyorlar. Devlet de sonuç itibarıyla kusuru durumunda, kusuru oranında rücu ediyor memuruna. Şimdi, bu sistemde bir şahıs, bir memur yok; elektronik bir yazılım söz konusu.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Öyle bir şey yok; devletin sorumluluğu falan filan, uygulamada böyle bir şey yok.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Efendim, Yücel Bey'in dediği yerden izah etmeye çalışıyorum.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Şimdi...

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Bir cümle, bitirebilir miyim Yücel Bey?

BAŞKAN – Çok uzattık şimdi bunu ya.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yok öyle bir yorum, kırk yıldır avukatım, ben öyle bir yorum görmedim daha.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Ben tazminat sorumluluğundan dolayı sordum. Tamam, bir sistem var ortada, bir sistemden bahsediyoruz ama bu sistemde de şöyle bir varsayım yapalım: Ödeme emri gönderildi, ödeme emri gönderilmiş ama daha nihayete varmamış, mazbatasını geri dönmemiş, sistemden biri benim kişisel verilerimi sorgulamış.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sorgulayamaz.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Neden?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sorgulayamaz çünkü kesinleşmesi lazım sorgulaması için.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Efendim, onların hepsi aşağıdaki maddelerde gelecek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Aşağıda var, takip. Sorgulaması için kesinleşmesi gerekir.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Sizin demin sorduğunuz soru...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yani şimdi, tabii, her şey taahhüt edilemiyor ama bu sistem tazminat

gerektiren bir hata yaptı, ne yapacağız, sadece Adalet Bakanlığıyla mı konumuz?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Estağfurullah. Tazminata bakan yönü şu: Mağdur olan vatandaşın önceden de muhatabı devletti, şimdi de muhatabı devlet olacak.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Devlet de bu tazminatı ödedikten sonra bir yere dönemeyecek, rücu edemeyecek. Tamam.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Yani vatandaşa bakan yönü tamamlanmış olacak.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, Yücel Bey’in şu kısmına şeyi ilave edebiliriz (a) bendine “avukatının, münhasıran merkezi takip sistemiyle ilişkilendirilmiş”, “münhasıran” kelimesini koyarsak yalnızca bu işler için bir hesap açması gerekir. O zaman da bir sorun olursa ileride buradan çözümü daha kolay olur.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Aynen öyle.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, eğer şeyse sözlü önerge Yücel Bey...

BAŞKAN – (1)’inci fıkrayı diyorsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – (a) bendinin, “avukatının” deyip, virgül “münhasıran merkezi takip sistemiyle ilişkilendirilmiş...”

BAŞKAN – Bir tek “münhasıran” kelimesini koyuyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet, doğru Başkanım.

BAŞKAN – Avukat zaten eğer öyle bir işe giriyorsa zaten onun için ayrı hesap açar. Yani avukatın o kadar akli yok mu?

Madde üzerindeki önergeyi okutuyorum...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Başkanım, şöyle söyleyeceğim: 4’üncü ve 5’inci maddeye, bunu Genel Kurula bırakmayalım, bu ifadeyi yazalım. Avukat arkadaşlarımızın birçoğunun 20’ye yakın banka hesabı var. Şundan dolayı var: Zenginliğinden dolayı demiyorum, şimdi, Tokat’ın Artova ilçesinden para alacaksınız, Ziraat Bankasından başka banka yok, mecburen Ziraate de açtırmışsınız. Dolayısıyla, birçok banka hesabıyla çalışıyoruz. Bizim de demek istediğimiz şu: Yani merkezi takip sistemiyle her avukatın ilişkili tek bir hesabı denetim için daha makul, daha kolaydır. Bunun mutlaka olması lazım.

BAŞKAN – Ben de diyorum ki: Ya, avukat eğer bu işe giriyorsa mutlaka kendini, diğer paralarının hesabını korumak için böyle bir hesap açmak zorundadır zaten. Öyle değil mi yani?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, burada avukatı korumak kadar, avukat arkadaşlarımızın başına bir sıkıntı gelmemesi kadar cezaevi harcında da iki gün sonra sorun olmasının mantığı var. Doğru bir mantık. Takdir sizin ama birer kelime eklenmesinde fayda var.

BAŞKAN - Ben diyorum ki: “Münhasıran” demesek bile avukat zaten “Bu iş için hesabım şudur.” diyecek, orayı başka hesapla karıştırmayacak, değil mi? O tabii.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Ceza dairesine bildiriyorsunuz hebanızı, oraya intikal ediyor.

BAŞKAN – Tabii, oraya yazdığın hesap senin başka işle karıştırmadığın bir hesap olur yani o kadarını karıştırır mı avukat?

Alpay Bey’e söz verelim. Bir cümle söyle de artık bitirelim.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Arkadaşlar, bakın, kanun metnini bırakın... Bir saniye...

Yüzde 2'nin kesilmesi için referansla girmesi lazım paranın. Para referansla girerken ister münhasır hesap olsun ister başka bir hesap olsun, o anda yüzde 2'nin kesilmesi lazım. Bu iş, Vakıfbank'ın özel bir program yazmasıyla olur, bir kod yazmasıyla olur; yoksa istediğiniz kadar münhasır hesap olsun, başka hesap olsun, x hesap olsun, y hesap olsun; olmaz. Bilgi işlemci arkadaşlarımıza bir danışalım, böyle bir program var mı?

Bakın, başka bir şey anlatıyorum, kod yazımını anlatıyorum. İçinizde kod yazımı bilen var mı arkadaşlar uzmanlardan? UYAP uzmanımız var mı?

Ben, parayı yatırırken borçluyum, MTS'ye para yatıracağım, bin liraya dosya kapanıyor. Burada hiç problem yok. Bin lirayı yatırırken ben referansı verdim, o başvurdu, 2018'de falanca falanca x yerde -vergileri yatırır gibi- orada program onu yakalayacak, hemen MTS'ye bağlanacak kaç lira ceza keseyim diye. Oradan veriyi alacak, 20 lira, tak 20 lirayı kesecek, hesaba, ister avukatın hesabı, ister münhasır hesap, 980 yatırarak. Böyle bir kod yazabiliyor musunuz yazamıyor musunuz? Yazamıyorsanız bu kanunu kapatalım gitsin, hiç uğraşmayın.

Geçmiş olsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bilgi İşlem Daire Başkanımız cevap versin.

BAŞKAN – Cevap versin, buyurun.

Yüzde 2 kesilecekse eksik yatırdıysa eksigi de orayı tespit edebilecek mi? Yüzde 2'nin içerisinde onu düşürebilecek mi?

Buyurun.

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN - Büyük milletin saygıdeğer vekillerini hürmetle selamlıyorum.

Şu anda sistem kurgulama şeklimiz şu şekilde: Buna ilişkin olarak alacakla, MTS'yle -Sayın Genel Müdürlüğün arz ettiği üzere- Vakıfbank kapak bilgilerini görecektir, onlarla görüştüğümüzde -burada Vakıfbank temsilcisi yok zannedersen- para onlara yattığında, aynen bir alışveriş yaptığınızda nasıl KDV kesilerek aktarılıyorsa cezaevi yapı harcı, cezaevi iş yurtlarının hesabına, ilgili hesaba aktarılacak, paranın geri kalanı da alacaklı vekilin hesabına kümülatif hâlde aktarılacak. Biz de bunu elimizdeki verilerle çapraz kontrol suretiyle teyit edeceğiz.

YILMAZ TUNÇ (Bartın) – 6'ncı maddenin (7)'nci fıkrası zaten.

BAŞKAN – Tamam.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nin 5'inci maddesinin (3)'üncü fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Süleyman Bülbül

Turan Aydoğan

Mersin

Aydın

İstanbul

Tufan Köse

Zeynel Emre

Çorum

İstanbul

Madde 5- (3) Merkezî takip numarası alan ödeme emri ve takip dayanağı belge örneği ile tebliğ mazbatalı kapalı zarfa ilişkin bilgiler sistem üzerinden ilgili Posta ve Telgraf Teşkilatı AŞ (PTT) birimine iletilir.

Gerekçe:

İlamsız takiplerde borçlu tarafa takibin dayanağı belge de tebliğ edilmektedir. Bunun amacı, borçlunun borcun varlığı konusunda bilgi sahibi olmasıdır. Kaldı ki haksız itiraz konusunda borçluya asgari yüzde 20 inkâr tazminatı yükleneceğinden borçlunun takip dayanağı belgeyi incelemesi gerekmektedir.

Borçlu ödeme emri ekinde kendisine tebliğ edilen dayanak belgeye göre takibe itiraz edip etmemeye karar vermeli ve böylece itirazında haksız çıkarsa inkâr tazminatı ödemeye mahkûm edilebilmelidir. Bu itibarla, takip dayanağı abone sözleşmesini ödeme emriyle birlikte borçlu tarafa tebliği gereklidir. Bütün icra takiplerinde takip dayanağı belge örneği borçlu tarafa tebliğ edilmektedir.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

6'ncı maddeyi okutuyorum:

Ödeme emrinin tebliği ve borcun ödenmesi

MADDE 6- (1) Ödeme emrini sistem üzerinden alan PTT birimi, ödeme emrinin ve tebliğ mazbatalı kapalı zarfın çıktısını alır ve Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca borçluya tebliğ eder.

(2) Borçlu, tebligatın elektronik yolla yapılması zorunlu olan kişilerden ise zorunlu elektronik tebligata ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Tebliğ durumunu belgeleyen mazbata, ilgili PTT birimi tarafından sisteme yüklenir ve mazbatanın aslı, alacaklı avukatının takip talebinde bildirdiği icra dairesine gönderilir. Alacaklı avukatı, buna ilişkin gideri, takibi başlatırken yatırmak zorundadır.

(4) Adresin tebligata elverişli olmadığına anlaşılmaması veya tebligat yapılamaması hâlinde, takibe devam etmek isteyen alacaklı avukatı, sistem üzerinden, borçlunun adres kayıt sisteminde yer alan yerleşim yeri adresine tebligat çıkarılmasını sağlar.

(5) Borçluya dördüncü fıkra uyarınca da tebligat yapılamaması veya borçlunun yerleşim yeri adresinin yurtdışında bulunduğu anlaşılmaması halinde, alacaklı avukatının talebi üzerine, harçlar ikmal edilerek icra dairesinde takibe devam edilir. Bu durumda sistem üzerindeki takip kapatılır.

(6) Takip konusu borç, takip harç ve masrafları ile birlikte, ödeme emrinde belirtilen hesap numarasına ödendiğinde takip sona erer.

(7) Ödenen para, 30/6/1934 tarihli 2548 sayılı Ceza Evleriyle Mahkeme Binaları İnşası Karşılığı Olarak Alınacak Harçlar ve Mahkumlara Ödettirilecek Yiyecek Bedelleri Hakkında Kanun uyarınca alacaklıdan alınması gereken harç miktarı ayrıldıktan sonra ilgili hesaba aktarılır.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Ali Bey'in yine bir konuda bize yardımcı olmasını rica edeceğim. Aklımıza takılan bir husus var.

Tabii, takip türü ikiye ayrılıyor biliyorsunuz; bir icra takibi, bir iflas takibi ve alacaklı bir defaya mahsus olmak üzere dilediği aşamada takip türünü değiştirebiliyor.

Bu merkezî takip sistemiyle başlayan bir takipte ödeme emrini gönderdik, borçluya tebliğ oldu, kesinleşti ve bundan sonra takip türünü değiştirmek istiyoruz. Nasıl bir yol izleyeceğiz, bunu merak ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu takip sisteminde iflas takip yöntemi yok. Bu, yalnızca hacizle takip yöntemi, kesinleşmiş ise icraya devam etmek üzere talepte bulunacağız, yetkili icra

müdürüne gidip esas numarası alacak, o saatten sonra değiştireceğiz.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Peki, alacağız. Farklı bir harç usulü getirmişiz burada.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Artık harç usulünü değiştiriyoruz ve eksik harca ilave ederek onu yatırıyoruz, devam ediyoruz.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yani tekrar iflas harcı yatırmamız gerekecek ve bütün prosedürü baştan başlatacağız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tebligat kısmı hariç. Tebligatı zaten yaptık, kesinleşti, takip kesinleşti.

YÜCEL BULUT (Tokat) – İflas koluna geçtiğimiz anda mecburuz tekrar tebligat çıkaracağız ve iflas harcı yatıracağız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tabii, iflas yeni bir takip yöntemi olduğu için, iflas ödeme emrini göndereceğiz, dolayısıyla, mecburuz iflas ödeme emri açısından.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tüketiciler iflasa tabi değil, aslında burada bir boşluk var da.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Orada ikiye ayırmak lazım tabii.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Ama sözleşmelerin hepsi tüketicilerle yapıyor, tacirlerle yapılmıyor.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Efendim, yapılıyor tacirlerle.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Yapılıyor ama bizim MTS’nin konusu o değil.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Peki, şöyle bir durum olsa...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Affedersiniz.

Değerli vekilim, şöyle: 1’inci maddede diyor ki...

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bir limitet şirketin telefon aboneliği var.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – MTS yapamazsınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Değerli vekiller, burada, bir, Tüketici Kanunu’na tabi ve diğer kanunlara tabi, abone sözleşmesi var. Bakın, ilk baştan 2, Tüketici Kanunu ve diğer kanunlara tabi; iki, abone sözleşmesi var, adı açık bir şekilde haciz yoluyla ilamsız takip iflas yolu değil, Tüketici Kanunu’na tabi olanlar prensip itibarıyla iflasa tabi değil ama büyük şirketlerde var, onlar tabi.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Onlarla ilgili de tabii iflas takibi söz konusu olmayabilir ama takip türünü bir kereye mahsus değiştireceğimiz için, bu hakkımız olduğu için ancak ve ancak bu MTS’den gidecek tebligat ve o aşamadan sonra değiştirilecek.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, normale geçtikten sonra.

Burada, bir de “Değerli meslektaşlarımızın -6’ncı maddede- vekâlet ücretini açık yazalım.” denildi ve tüketici hakem heyetine atfı yapıldı.

Arkadaşlar, o mesele şu: 10 Eylül 2010 tarihinde 6552 sayılı Kanun ile Tüketici Kanunu’nun 70’inci maddesine açık hüküm koyduk “Tüketici hakem heyetlerince vekâlet ücretine karar verilemez.” diye. Dolayısıyla, orada kanunun açık hükmü olduğu için verilemiyor. İcra İflas Kanunu’nun 323’üncü maddesi zannediyorum, yargılama giderlerinde avukatlık ücreti hem HMK’da hem icra iflasta var, yargılama giderine avukat ücreti dâhil. Tekrarın tekrarı olur.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Burada tabii bir konu daha var, bir husus daha var, o da şu: Şimdi tabii MTS kapsamındaki tahsilatlar ödeme emrinin tebliği süresi içerisinde gelen para bu sisteme girecek. Ödeme emri süresi içinde gelen para aynı zamanda şuna da işaret ediyor: Vekâlet ücretinin de dörtte

3'üne işaret ediyor.

BAŞKAN – Bana kalırsa, vekâlet ücretinin yarı olması lazım burada. Hatta hiç olmasın.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Yok, yazılım buna göre ayarlanmış durumda mı yani?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hakkı Başkanım, hem avukatla icra takibini zorunlu kıl hem avukata ücret takdir etme. Bu adaletsizlik, bu olmaz, Hakkı Köylü'nün adaletine yakışmaz diyorum Değerli Bakanım.

BAŞKAN – İyi o zaman tamam, yarısı olsun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ama şu olsa, avukat arkadaşlar da bunu hoş görse, diyelim ki yedi günlük...

BAŞKAN – Karıştırma artık, bırak artık, karıştırmayalım artık.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam, bir şey demiyorum.

BAŞKAN – Avukat Hanıma söz vereceğim, ondan sonra bitiriyorum.

Buyurun.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tam da vekâlet ücretleriyle ilgili söz almak istemiştım.

BAŞKAN – Sen de “Vekâlet ücreti 2 katı.” de.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Dedığınız gibi, kapsam itibarıyla, icra takipleri avukatlar aracılığıyla götürülüyor, bir emek ve mesai söz konusu. Dolayısıyla vekâlet ücretinin takdiri haklı ve yerinde, zaten kanuna da uygun. Biz de tam Barolar Birliği olarak vekâlet ücretinin altının çizilmesini talep ediyorduk herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için.

BAŞKAN – Çizmesek de gider o, merak etmeyin bir şey olmaz.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Bu arada, miktara ilişkin de tarifede hükmümüz var, yedi gün içinde ödenmesi hâlinde vekâlet ücretinin dörtte 3'üne hükmedilecek, böyle de bir kolaylık var. Hatta bununla ilgili de yıldız konulup aşağıya her ne kadar ödeme emrinde geçip geçmeyeceği çok tartışılır olsa da bu hükmü de açıklayan, borçluların ödeme süresini kaçırmamaları için bir nevi ödüllendirme amacıyla bu dörtte 3'lük kısmının da madde metninde geçmesini, ödeme emrinde bulunmasını talep ediyoruz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu mümkün değil, biz kanunu çok alt normlarla hukuki olarak dolduramayız.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Siz bilirsiniz o zaman ama vekâlet ücretinin geçmesi gerekiyor.

BAŞKAN – Doğru, bir boşluk var burada, avukatlık ücretinden bahsetmiyor. Adam “Avukatlık ücretini ben niye yatırıyım?” derse...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, İcra İflas Kanunu madde 60, ödeme emrinde takip avukatlık ücreti yok. HMK 323, yargılama gideri içinde avukatlık ücreti dâhil, icra iflasta dâhil. Yargılama gideri haksız çıkandan alınır ve avukatlık ücreti bunun mutlak unsurudur.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın şöyle bir şey var, Ali Bey, bak, burada diyor ki: “Takip konusu borç, takip harç ve masraflarıyla birlikte...”

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Masraf efendim...

BAŞKAN – “Masraf” deyince avukatlık ücreti buraya otomatik olarak giriyor mu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Evet efendim. Harçlar, masraflar, yolluklar, bilirkişi ücretleri, hepsi onun içinde Başkanım.

Sayın Başkanım, burada...

BAŞKAN – İsterseniz, masraf ve avukatlık...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yazalım, yazalım ama bence hukuk tecrüğimizi de kanunlarımızı da bozuyoruz.

BAŞKAN – Şimdi, burada yazarız da bir başka yerde yazmazsak “Demek ki burada yazmıyor.” diye düşünölür.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bakın, Sayın Genel Müdürümüz bir şey söylüyor, diyor ki: Eğer biz buraya açıkça buraya bunu yazarsak iki gün sonra İcra İflas Kanunu’nda yazmadığı için, ödeme emrinde, diğer yerlerde tartışmaya yol açarız. Bu son kanun olur, yeni bir çıkıntı yapmayalım, sistemden ayrılmayalım.

SÜLEYMAN BÜLBÜL (Aydın) – Karıştırmaya gerek yok.

BAŞKAN – Karıştırmayalım, peki, tamam.

Önerge var, okutuyorum arkadaşlar:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşölmekte olan “Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi’nin 6’ncı maddesinin (6)’ncı fıkrasının aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Alpay Antmen

Zeynel Emre

Tufan Köse

Mersin

İstanbul

Çorum

Turan Aydoğan

Süleyman Bülbül

İstanbul

Aydın

MADDE : Madde 6, Fıkra (6) Takip konusu borç, takip harç, avukatlık ücreti ve takip masraflarıyla birlikte, ödeme emrinde belirtilen hesap numarasına ödendiğinde takip sona erer.

Gereğçe: Teklifin 6’ncı maddesiyle borcun ödenmesi düzenlenmektedir. İcra takiplerinde icra masrafı deyimi, icra harçları ve avukatlık ücretini de kapsamakta ise de uygulamada tereddütleri önlemek, borçluların avukat ücretini de ödeyeceğini açık bir biçimde görebilmeleri amacıyla fıkra metnine “avukat ücreti” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Peki, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

7’nci maddeyi okutuyorum:

Ödeme emrine itiraz

MADDE 7- (1) Borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde: herhangi bir icra dairesine başvurarak ödeme emrine itiraz edebilir. İcra dairesi, itiraza ilişkin evrakı en geç iki iş günü içinde sisteme yükler, aslını alacaklının takip talebinde bildirdiği icra dairesine gönderir. Borçluya, itiraz ettiğine ilişkin ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

(2) Merkezi Takip Sistemi üzerinden güvenli elektronik imza kullanılarak da itiraz edilebilir.

(3) Süresi içinde borca yapılan itiraz üzerine icra takibi durur. Duran takip hakkında, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun ilgili hükümleri uygulanır.

(4) İtiraz, itirazın sisteme yüklendiği tarihi izleyen beşinci günün sonunda alacaklı avukatına tebliğ edilmiş sayılır.

(5) Sadece yetkiye itiraz halinde alacaklı avukatı, yetki itirazında gösterilen icra dairesinde haciz işlemlerini başlatabilir. Takip talebinde belirtilen icra dairesinde haciz işlemlerinin başlatılabilmesi için bu dairenin bağlı bulunduğu mahkemede yetki İtirazının kaldırılması şarttır. Mahkeme, yetki itirazını dosya üzerinden inceleyip kesin olarak karara bağlar. Mahkemenin yetkili gördüğü icra dairesinde haciz işlemlerinin başlatılabilmesi için yeniden ödeme emri tebliği gerekmez.

BAŞKAN – Madde üzerinde önerge var.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Madde üzerinde konuşabilir miyim? Önergede de konuşabilirim.

BAŞKAN – Önergede konuşmada, önergeyi biliyorsun, madde üzerinde konuş, önergeden de bahsedersin.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, 7’nci maddede borçlunun en doğal hakkı ödeme emrine itirazı düzenliyoruz. Yalnız burada üç tane önemli sıkıntı var. Birincisi: Borçlu itiraz etti, ettiği anda bunun sisteme girmesi gerekiyor. Burada iki iş günü icra dairesine süre verilmiş ama takip yedinci gün akşamı saat beşte kesinleşir ve yedi gün içindeki itiraz takip eden iki iş günü içinde -son gün itiraz edildiğini varsayarak söylüyorum- sisteme işlenir ise sistemde iki iş günlük bir boşlukta borçlu sanki takibe itiraz etmemiş gözükcek ve alacaklı taraf takibe devam edebilecektir. Bundan da ciddi hak kayıpları doğabilir. Bunun düzeltilmesi... Burada “derhâl” diyebiliriz, “aynı gün” diyebiliriz, “en geç müteakip iş günü” diyebiliriz ama iki iş günlük bir süre icraya vermek pek çok borçlu için ilave telafisi imkânsız zararlara yol açacaktır.

Bunun dışında, maddenin (4)’üncü ve (5)’inci bentlerine baktığımız zaman “İtiraz, itirazın sisteme yüklendiği tarihi izleyen beşinci günün sonunda alacaklı avukatına tebliğ edilmiş sayılır.” diyor. Şimdi, Wodafone’den avukat arkadaşımız buradaydı, sadece -sanıyorum- yılda 100 bin civarında takip yapıyorlar. Bunları beş gün içinde, beş gün sonra, on gün içinde bunları görmeleri çok mümkün değil. Bu konuda bu fıkranın madde metninden çıkması gerektiği kanısındayım.

Özellikle bir de (5)’inci fıkramız var. Burada aslında itiraz eden borçlular için bir sakınca var. Sadece yetkiye itiraz ettim, yetkili icra dairesinin yeniden ödeme emri göndermesini ortadan kaldırıyoruz. İstanbul’da açıldı, -Wodafone’nin, Turkcell’in, AVEA’nın bütün takipleri İstanbul’dan açılacak- açıldığı zaman borçlu itiraz edecek yetkiye “Ben Mersin’deyim, Mersin’e gel.” diye. Alacaklı avukatı “Kabul ediyorum.” deyip dosyayı Mersin’e gönderdiği anda haciz devam edecek. Yani, borçlunun bir nefes alma süresi ya da dosyası Mersin’e geldi mi gitti mi bilmeyecek ve bu noktada borçlunun hakları zayi olabilecek.

Bir de bunun dışında icra mahkemesi veya yetkili -itirazın iptali olacağı için belki de- tüketici mahkemesi yetki itirazını kesin olarak kaldıracak ve dosya üzerinden... Yani biz burada savunma hakkını kısıtlıyoruz. Tarafların delillerini ortaya koyması, delillerle yüzyüzelik ilkesi gereğince değerlendirilmesi, bütün HMK kavramlarını ortadan kaldırıyoruz. Bu nedenle maddedeki dördüncü ve beşinci fıkraların çıkması gerektiği kanısındayım.

Teşekkür ederim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Sayın Başkanım, burada sayın milletvekilimin söylediği üç konuda...

Birincisi; iki iş gününün sebebi şu, az önce de konuştuk: Cuma günü saat 16.50’de geldiniz, icra dairesine yetki itirazını yazılı olarak verdiniz, elektrikler gitti. Şimdi biz “bugün” veya “yarın” dediğimizde otomatik olarak sistem başlayacak, bu sıkıntıyı yaşarsınız. Ama onun için bir süre vermek ve en geç vermemiz gerekiyor aksi olursa o memur büyük sorun yaşar, tazminata muhatap olur, onun için iki günlük süreyi koyduk. Şimdi 8’inci maddenin, bir sonraki maddenin ikinci fıkrasına bakıyoruz, bu hemen cevabını açık yazıyor ”İcra müdürü cebri icraya devam edilmesi talep edildiğinde alacağın bu kanun kapsamında bulunduğunu, ödeme emrinin tebliğ edildiğini, takibe itiraz edilmediğini veya itirazın hükümden düştüğünü tespit ederse...” Bakın, cebri işleme devam eder. Tespit etmek, kanunda açık hüküm var, tebliği yaptınız, göreceksiniz, tebligatın olduğunu görmek zorundasınız, iki gün geçmiş mi? Çünkü neden? Hüküm koymuşsunuz.

ALPAY ANTMEN (Mersin) - O zaman iki günlük süre koyuyorsunuz.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Evet efendim, iki gün süre koyuyoruz. Az önce söyledim, 16.50’de gelen bir tebligatı memur işleyemez, elektrik gider, memur sıkıntı oldu o zaman o memura kesinleşmiş olacak. Bu sıkıntının çözümü açık bir şekilde orada süre koyduk, konuştuk “iki gün” dedik, bir gün de denilebilir, üç gün de denilebilir. Efendim “takip eden de” diyebilirsiniz ama biz bunu iki gün makul gördük, sebebi de bu. Sisteme yüklendi, beş gün dedik beş günün sebebi geçen yıl düzenlediğimiz Elektronik Tebligat Kanunu. Elektronik Tebligat Kanunu’nda malum elektronik tebliği yapıldıktan beş gün sonra süreler başlar. Dolayısıyla bütün kanunların birbiriyle uyumlu olması için de buradaki beş günlük süre Elektronik Tebligat Kanunu’ndan geliyor, bir engel yok, birbiriyle uyumlu hâlde.

Üçüncü husus yetki itirazı. Şimdi açıkça yazıyoruz...

ALPAY ANTMEN (Mersin) - Günah.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, niye günah olsun? Tebliğde yazıyor, diyorsunuz ki, yetki kuralı şu, bildirdim, icra dairesi diyorum, borcunuz bu, şu hesaba ödeyiniz. Yedi gün içinde ödemezseniz size cebri icraya devam edilecek. Yetkiniz kaldırıldığında yetki dairesinde devam edilecek. Borcunuzun olduğunu biliyor ve yedi gün geçtiği hâlde ödemiyorsanız, sonucuna katlanmaktan daha doğal ne var? Ne yapılacak?

ALPAY ANTMEN (Mersin) - İstanbul icra dairelerini kilitleyecektir.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Niye kilitlesin?

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Vodafone, Avea, Türk Telekom ne varsa hep İstanbul’da...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Doğru, doğru.

BAŞKAN – Dur dur, bir dakika dur, tutanağa geçmiyor, karışıyor ortalık düğmeye basın da hiç olmazsa.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Değerli vekilim, İstanbul İcra Dairesi karışmayacak, işte tam bunun için yapıyoruz bunu. Niye? Dedim ya gökyüzündeki buluta, icra müdürlüğüne gönderiyoruz evrakları, kimse icraya gitmiyor, icralar rahat, eğer cebri icraya devam edecekse o zaman icra dairesine giriyor. Dijitalden geççeğe.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Hemen şöyle söyleyeyim. Bakın, iki gün daha icra takipleri gecikecek eğer “iki, üç gün” dersek. Belki dediğiniz gibi o saatte elektrik kesilir ama bütün adliyelerimizde çok şükür jeneratör var ama “en geç takip eden iş günü” dersek bari bir yirmi dört saat içinde icra müdürlüğüne işler.

Arkadaşlar, hepimiz icada avukatlık yaptık. İki üç günü beş iş gününe de çıkar. Ha, icralarımız çok yoğun. Biz bu 5’inci maddeyi dört ve beş fıkıyla çıkartmazsak büyük şirketler, çok büyük aboneleri

olan şirketler bütün takiplerini İstanbul merkezlerinden yapacaklar ve çoğu borç da ödenmeyeceği için yüzde 90'ı takibe İstanbul'dan devam edecek ve İstanbul icra dairelerini kilitleyeceğiz, çalışamaz hâle gelecek. Adalet Bakanlığının burada temsilcileri var, İstanbul'da icra müdürü bulabiliyor musunuz? İstanbul'da icra memuru bulabiliyor musunuz? Adamlar çalışmak istemiyorlar, gitmek istemiyorlar iş yükünden dolayı. Bütün takiplerin Türkiye'de şu an MTS'yle ilgili yapılacak takiplerin bence en az yüzde 90'ının büyük şehirlerde ve İstanbul'da yapılacağını iddia ediyorum ve bunların da yüzde 90'ı da ödenmeyeceği için İstanbul icralarının iş yükünü belki 3 katına, 5 katına, 10 katına çıkartacağız diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Peki, tamam, artık burada bitiriyoruz.

Baro temsilcisine kısaca bir söz vereyim.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Sayın Başkan, teşekkür ederim, iki husus için kısaca söz almak istedim.

BAŞKAN – Birisi yeter, birini sonraya bırakalım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – Tamam, o zaman “aynı gün” kısmını geçiyorum diğeri konusunda bir açıklama talep ediyorum. Şöyle ki: Borçlu itiraz ettiğinde herhangi bir icra dairesine gidiyor, itiraz evrakı sisteme belli bir gün içinde kaydediliyor. Ancak o evrakın aslının -madde metninde geçiyor- alacaklının takip talebinde bildirdiği icra dairesine gönderileceği belirtiliyor. Benim bu sistemden anlayabildiğim, tümünü okuduğum zaman, haciz işlemine kadar fiziki bir dosyanın söz konusu olmadığı, bu da bir ayrı posta masrafı ve iş yükü. Madem iş yükünü azaltmaya çalışıyor, kanunun asıl amacı bu, neden İstanbul'da açılan yani merkezi takip sistemi numarası alan ve de işte usulen bir numara alan icra müdürlüğü dosyası henüz fiziki yok, Hakkâri'den borçlu itiraz etmiş, neden o evrak tekrar İstanbul'a gidiyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sebebi açık. İtiraz ettiğinizde bu fiziki evrakı bir yerde saklamanız gerekiyor, öyle değil mi?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV. SERAY ŞENFER – İlgili icra dairesi...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Onun için ilgili icra dairesi bildirir. Yani ya Hakkâri'de saklayacaksınız... PTT “Ben saklayamam.” diyor. İki gün sonra itirazın kaldırılması davası yetki itirazında kaldırma olduğunda mahkeme itiraz evrakını görmek isterse aslını Hakkâri'ye müzekkere yazacak, diyecek ki: “Bana gönder.” Bu olmasın diye yetkili beyan edilen yere gönderiyoruz ki süreç hızlansın, problem olmasın.

YÜCEL BULUT (Tokat) - Bunlarla ilgili bir yönetmelik, bir düzenleme gelecek mi?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Mutlaka getirecekler tabii, mutlaka getirecek.

Ben şöyle olacak diye düşünüyorum, arkadaşlarla konuştuğumuz: İstanbul'da, Ankara'da bir numaralılar “MTS icra müdürlüğü” diye olacak, öyle düşünüyorum, bir adım sonrası, bütün evraklar orada saklanacak, süreç oradan yönetilecek, hacze geçtiğinde diğer icra müdürlüklerinde devam edilecek yani arkadaşlarla bizim konuştuğumuzda böyle bir mantık oluyor.

BAŞKAN – Son olarak bir cümle.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi, bu merkezî takip sistemine düşen bir borçlu eline tebligat ulaşmadan icra dairesine gittiğinde bu borcu görebilecek mi? Duydu, tebligattan haberi yok, gitti Adıyaman icra müdürlüğüne başvurdu “Ben ödeyeceğim borcumu.” dedi, o zaman icra müdürü o borcu görebilecek mi, adamın e-devleti yok?

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZI ACAR - TC kimlik numarasıyla girdiği vakit MTS'yle ilişkilendirileceği için önüne çıkacak.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) - Takibin kesinleşmesine gerek yok, önceden de ödeyebilecek.

Tamam teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bu yeni sistemde anladığımız kadarıyla -az önce arkadaşımız da tekrar etti- ödeme emri karşı tarafa tebliğ edildi, kesinleşti, beklemedeyiz ve normal İcra İflas Kanunu hükümlerine göre icra takibini başlatmak yetkisi alacaklıda. Doğru mu? Yani haciz işlemini başlatacak, haciz işlemini başlattıktan sonra eğer bir menkul haczi de istiyorsa mecburen bir fizik dosya açılarak normal icra gibi devam edecek.

Şimdi şöyle bir ihtimal var, bu durumda nasıl bir yol izlenecek? İcra İflas Kanunu'nun 76'ncı maddesi diyor ki... Biz hep itirazlar üzerinden düşünüyoruz olguyu. Evet, bir itiraz geldiğinde dosyaya bunun sisteme nasıl işleneceğini düzenlemiş kanun fakat şu durumu düzenlememiş: “Mal beyanında bulunmayan borçlu alacaklının talebi üzerine beyanda bulununcaya kadar icra mahkemesi hâkimi tarafından bir defaya mahsus olmak üzere hapis cezasıyla tazyik olunur, hapisle tazyik olunur. Ancak bu hapis üç ayı geçemez.” Şimdi, siz borçlusunuz size bir ödeme emri geliyor, yedi günlük süre içerisinde, bu MTS sistemi içerisinde -bir fiziki dosya da değil- itiraz müessesesinin sisteme işleneceği düzenlenmiş ama mal beyanında bulunma durumunda bunun işleneceğine ilişkin bir düzenleme yok. Borçlu mal beyanında bulunmak istiyor, MTS sistemi devrede olduğu için bulunamıyor. İtiraz süresi geçiyor, borcu ödemek gibi bir niyeti de yok. Bu arada da alacaklı icra mahkemesine başvuruyor, diyor ki bu vatandaş yasal süresi içinde mal beyanında bulunmadı ve hapisle cezalandırılmasını istiyor. Dolayısıyla kanunda bir düzenleme boşluğu var. Bu mal beyanında bulunmak isteyen... Borcu ödeme niyeti yok adamın, imkânı da yok ama bari cezai yaptırımdan kurtulayım diye mal beyanında bulunarak bu külfeti üzerinden atmak istiyor. Şimdi bununla ilgili sanıyorum bir düzenleme boşluğu ya da bir tereddüt yaratabilecek bir durum var.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bize göre düzenleme boşluğu yok. Bilerek bu sistemde mal beyanı yok. Neden? İcra İflas Kanunu 60'ıncı maddenin dördüncü bendi mal beyanında ödeme emrinde belirtiliyor. Buradaki ödeme emrinde mal beyanı belirtilmiyor. Dolayısıyla bu sistemde mal beyanı yok, kesinleştiğinde mal beyanını sorgulama yöntemi veriyoruz. Sadece o da kişisel verilerle sınırlı, var-yok şeklinde. Mal beyanı sistemi yok.

YÜCEL BULUT (Tokat) – O zaman MTS sisteminde 76'ncı madde...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Uygulanacak, evet, doğru.

YÜCEL BULUT (Tokat) – Bunu da uygulamaya bıraktınız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, ödeme emrinde yazmıyoruz ya, ödeme emrinde olmadığı için dolayısıyla mal beyanı zorunluluğu yok.

BAŞKAN – Tamam, anlaşıldı.

Teşekkür ediyorum.

Önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan Abonelik Sözleşmesi'nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nin 7'nci maddesinin (1)'inci fıkrasının

aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Süleyman Bülbül

İstanbul

Mersin

Aydın

Tufan Köse

Turan Aydoğan

Çorum

İstanbul

MADDE : Madde 7 Fıkra (1) Borçlu, ödeme emrinin tebliğinden itibaren yedi gün içinde, herhangi bir icra dairesine başvurarak ödeme emrine itiraz edebilir. İcra dairesi, itiraza ilişkin evrakı, derhal sisteme yükler, aslını alacaklının takip talebinde bildirdiği icra dairesine gönderir. Borçluya, itiraz ettiğine ilişkin ücretsiz bir alındı belgesi verilir.

Gerekçe:

Teklifin 7. maddesi ile borca itiraz usulü düzenlenmiş olup, birinci fıkra metninde itirazın en geç iki iş günü içinde sisteme yükleneceği hükmüne bağlanmışsa da; uygulamada ödeme emrinin tebliğini takip eden 7 gün sonra takip kesinleşerek haciz safhasına geçilebileceğinden itirazın 2 iş günü içinde sisteme yüklenmesi itiraz edildiği halde takibe devam edilerek haciz ve muhafaza işlemi yapılmasına yol açabilecektir. Teknolojinin bu denli yüksek olduğu UYAP ve MTS sistemi için itirazların derhal sisteme yüklenmesi ve takibin itiraz ile derhal durması hak kayıplarına neden olunmaması ve hak kayıplarının önlenmesi için zorunludur.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşmekte olan Abonelik Sözleşmesi’nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi’nin 7’nci maddesinin (4) ve (5)’inci fıkralarının metinden aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Alpay Antmen

Süleyman Bülbül

İstanbul

Mersin

Aydın

Tufan Köse

Turan Aydoğan

Çorum

İstanbul

MADDE: Madde 7 Fıkra (4) ve (5) fıkralarının Teklif metninden çıkartılması ile alakalıdır.

Gerekçe:

Teklifin 7. maddesi ile borca itiraz usulü düzenlenmiş olup,

(4) fıkra ile itiraz halinde alacaklı vekilinin bu itirazı sistemden öğrenmesi hükmüne bağlanmışsa da bunun genel hükümlere göre olması önem arz etmektedir.

(5) fıkra özellikle yetki itirazı ile ilgili olarak İcra ve İflas Kanunu hükümleri aksine düzenleme getirmekte olup, bu durum sağlıklı olmadığı gibi uygulamada hak kayıplarına da yol açacak karışıklıklara yol açacaktır.

Özellikle yetkili icra dairesinde tebligat yapılmadan haczi safhasına geçilmesi İcra Mahkemesi’nin dosya üzerinden kesin karar vermesi ve İcra Mahkemesi kararı üzerine derhal hacze devam edilmesi borçlu aleyhine hükümlerdir,

Her iki fıkra ile alakalı olarak İcra ve İflas Kanunu hükümlerinin uygulama alanı bulması daha

isabetli ve yerinde olacaktır:

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

8'inci maddeyi okutuyorum:

Ödeme emrine itiraz edilmemesi veya itirazın hükümden düşürülmesi

MADDE 8- (1) Ödeme emrine itiraz edilmemesi veya itirazın hükümden düşürülmesine rağmen süresi içinde ödeme yapılmaması halinde, alacaklının yetkili icra dairesi nezdinde yapacağı talep üzerine 2004 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uyarınca cebri icraya devam olunur.

(2) İcra müdürü, cebri icraya devam edilmesi talep edildiğinde; alacağın bu Kanun kapsamında bulunduğunu, ödeme emrinin tebliğ edildiğini, takibe itiraz edilmediğini veya itirazın hükümden düşürüldüğünü tespit ederse cebri icra işlemlerine devam eder. Aksi halde gerekçesini belirterek talebi reddeder. Verilen kararlara karşı alacaklı veya borçlu şikâyet yoluna başvurabilir.

(3) İkinci fıkra uyarınca cebri icra işlemlerine devam edilmesinin mümkün olduğu hallerde, alacaklı avukatı dilerse haciz talebinde bulunmaksızın UYAP üzerinden, bu sisteme entegre bilişim sistemleri vasıtasıyla borçlunun mal, hak veya alacağı olup olmadığını sorgulayabilir. Sorgulama sonunda sistem mal, hak veya alacağın mahiyeti ve detayı hakkında bilgi veremez; sadece mal, hak veya alacağın genel olarak olup olmadığı konusunda bilgi verebilir. Borçlunun mal, hak veya alacağının varlığının tespiti halinde UYAP üzerinden de haciz talep edilebilir.

(4) Ödeme emrinin tebliği tarihinden itibaren bir yıl içinde haciz talep edilmezse takip düşer. İtirazın hükümden düşürülmesine ilişkin dava açılması halinde davanın açıldığı tarihten hükmün kesinleşmesine kadar geçen süre hesaba katılmaz.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

9'uncu maddeyi okutuyorum:

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 9- (1) Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde 2004 sayılı Kanun hükümleri uygulanır.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Geçici 1'inci maddeyi okutuyorum:

Geçiş hükmü

GEÇİCİ MADDE (1) Bu Kanunun abonelik sözleşmesinden kaynaklanan para alacaklarının takibine ilişkin hükümleri, Kanunun yürürlüğe girdiği tarihte derdest olan takipler hakkında uygulanmaz; bu takipler, açıldıkları tarihte yürürlükte bulunan hükümler uyarınca yürütülür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

10'uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 10- 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 8/a maddesine, beşinci fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Alacaklı. Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi üzerinden bu sisteme entegre bilişim sistemleri vasıtasıyla borçlunun mal, hak veya alacağını elli kuruş karşılığında sorgulayabilir veya sorgulanmasını

talep edebilir. Bu miktar peşin olarak tahsil edilir ve her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 298 inci maddesi hükümleri uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılır. Adalet Bakanlığı yeniden değerlendirme oranında artırılan ücreti beş katına kadar artırmaya ve azaltmaya ayrıca gün ve dosya esaslı olmak üzere belirli sayıdaki sorgulamayı ücretten istisna tutmaya yetkilidir. Genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinden bu ücret alınmayacağı gibi alacaklının bir gün içinde aynı dosya üzerinden en az bir kez yapacağı sorgudan da ücret alınmaz.”

BAŞKAN – Buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi, maddeye baktığımızda, gerekçesinde, gerekçe olarak sunulan kısımda: Aynı gün içinde birden fazla bu şekilde sorgulama yapılmasının önüne geçilmesi ve buradaki oluşacak işte iş yükünün azaltılması, gibi bir şey diyor ama daha önce Adalet Bakanlığının oluruyla UYAP sorguları ücretli hâle getirilmişti 2011 yılında. Bu konuda pek çok dava açıldı ve işte 2013’te de bakan oluruyla bu uygulamaya son verilmişti. Yani oradaki açılan davalarda bunun bir hukuka aykırılık olduğuna yönelik tespitler olmuştu hatırlarsanız. Tekrardan bunu bir kanun maddesi hâline getirmek tartışmalı bir mesele olacaktır. O nedenle buradaki bu önergemizi de verdik. Önergede de belirtildiği üzere bu teklif metninden çıkarılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, saygıdeğer arkadaşlarım; bu konuyu biz de süreç içinde tartıştık. İlk geldiğinde bu son cümle yoktu konuştuğumuzda. Tabii, hiç şüphesiz ki iyi niyetle gayret eden arkadaşlara her türlü yardımı yapmak, sistemi çalışır vaziyette tutmak Adalet Bakanlığının görevi ancak bazı meslektaşlarımızın robot yazılımlar kullandığını, bu robot yazılımlar nedeniyle sistemi tamamen kilitlediklerini, aynı dosya için günde 10 defa, 20 defa sorgulamalar yapıp birkaç bin dosyaya sürekli sorgulama yaptıklarından çalışmak isteyen arkadaşlarımıza sıkıntı yarattığı Adalet Bakanlığımız tarafından iletilti. Bir kısım kuruluşlar da Adalet Bakanlığına ücret ödeyerek bu sistemi kullanıyor. Tabii, burada müştereken konuşup ortasını bulmamız lazım. 50 kuruluş dedik biz, her bir dosya için bir sorguyu ücretsiz, ayrıca da 5 katına indirme ve artırma konusunda da yetki verdik, her gün bir dosya için bir sorgu ücretsiz. Bunu arkadaşlarımız tabii farklı söyleyebilir. Sınırsız bir şekilde getirdiğimizde sistemi kilitliyoruz, bir para koymamız gerekiyor. Burada eğer farklı fikirler varsa bunu konuşalım, tartışalım ama hiç para koymamak bence sistemi kitleme açısından iyi niyetle çalışacaklara karşı haksızlık.

Şimdi, bakın, arkadaşlarımız bir bilgi notu da verdiler: 31 Ocak 2018’de saat 19.41’de bir kullanıcı 283 adet, 19.42’de bir dakika sonra 420 adet işlem yapmış tek dakika içinde. 31 Ocakta yine 20.57’de, biraz sonra, dayanamamış 30.686 adet işlem yapmış.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Nasıl yapıyor bunu?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Robot yazılımla, bilgisayar sistemiyle yapılabilir, yoksa bir insan onlarca icra dosyasına ayrı ayrı girip tebligat yapıldı mı, malı var mı, maaşı yattı mı, aracı var mı diye sorması saatler sürer ancak robotla yapılır 30.686 işlem, işte bu kişiye bir ceza vermemiz gerekiyor.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Bu robotları engelleyemiyor muyuz? Bilgi İşlem Daire Başkanımız burada mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bilgi İşlem Daire Başkanımız cevap versin tabii, bu teknik bir konu olduğu için.

BAŞKAN – Bilgi İşlem Daire Başkanımız bu konuda açıklama yapacak.

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN - Tekrar iyi akşamlar diliyorum.

Bu robot yazılım kullanımı gerçekten de şu anda UYAP üzerinde çok büyük bir sıkıntı. Şu anda günde sorgu sayılarımız 1 milyon civarında, sadece 2 sorgu –MERNİS çok fazla sorgulanmadığı için- 3 sorgu ama genelde 2 sorgu üzerinden. Biz bu sistemle birlikte daha fazla sorgu alanlarını da açacağız. Bu sorgulama alanları 6'ya çıkacak ve bizim ulaşacağımız rakamlar 6-7 milyona çıkar bu durumda. Hepiniz UYAP kullanırken karşılaşmışsınızdır “Beklenmeyen bir hatayla karşılaşıldı...” Raporu alamazsınız, bütün bunların sebepleri bunlar. Bizim sistemimiz bir parametrik algoritma çalıştırmak suretiyle, bir insan saniyede 3'ten fazla işlem yapamaz düşüncesiyle bunları tespit ediyor. Tespit ettikten sonra sistemden atma durumumuz var fakat bu durumda da şimdi bir insanın, bir avukatın çok fazla dosyasının olması onun için bir kusur sayılmaz. Fakat aynı zamanda diğer yönden de kötü niyetli bir kullanımla küçük bir taşrada 8-10 dosyasının takibiyle ekmeğini kazanmaya çalışan avukatın da sisteme girmesinde engel teşkil ediyor. Biz bu manada caydırıcı olabilmesi açısından bir ücretin uygun olacağını dile getirdik. Bunu toptan yasaklayarak sistemden “ban”ladığımızda, yirmi dört saat sokmadığımızda, iki gün sokmadığımızda bu sefer takip taleplerini oluşturamaz hâle geliyorlar, UYAP'tan “ban”lamak durumunda kalıyoruz, bu da çok tercih ettiğimiz bir yöntem değil. Bu nedenle en adilane çözümlerden birisinin bu olacağı...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Korsan yazılımı engelleyemiyor muyuz?

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN – Korsan yazılımı... UYAP açık kaynak kodlu olduğu için yani bu açık kaynak kodu üzerinden bu şekilde yazılım yapılabilir.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Başkanım, ben bir şey sorabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şeyi sormak istiyorum: Bu hak ve alacak sorgulama ücreti normalde 6'ncı madde kapsamında borçludan mı alınacak, bu parayı kim ödeyecek?

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN – Yargılama içerisindeki genel takip masrafları kapsamında değerlendiriliyor.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Şimdi, bu para borçluya yükleneceği için oradaki bu sistemin başındakiler istedikleri kadar, daha çok kötü niyetle bunu kullanırlarsa ne olacak peki? Bunun bir tedbiri olacak mı?

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN – Biz, tabii, robot yazılım kullanımını da legalleştirmiyoruz para almak suretiyle. Buna ilişkin olarak sistemimiz buradaki ücretlendirmedeki ayarlama gibi sisteme yük bindirecek durumlarda yine robot yazılımları engelleme ve yavaşlatma...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Hayır, şunu demek istiyorum: Mesela bir avukatlık ofisinde veya şirketin ofisinde koyduk kâtipi masanın başına, bir saatte, iki saatte bir aynı adamı sorguladı ve bu ücret borçlunun hanesine yazılıyor. Kötü niyetli kullanıldığı zaman bunun bir tedbiri olacak mı yani bunu nasıl engelleyebileceğiz? Aklınızda böyle bir...

BAŞKAN – Bu, yargılama giderine dâhil olacak mı?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Dâhil olacak da...

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili Yılmaz Tunç geçti)

BAŞKAN – Borçlu ödeyecek o zaman.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Borçludan gideceği için alacaklı bunu kötüye kullanabilir yani.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, afedersiniz...

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Bu, yargılama giderinin içinde değil.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Ben de onu soruyorum, onun kapsamındaysa bu kötüye kullanılacak.

BAŞKAN – Bir saniye, yargılama giderinde olmaması lazım bunun.

ADALET BAKANLIĞI BİLGİ İŞLEM DAİRESİ BAŞKANI OĞUZ AKALIN – Teknik kısmına ilişkin de hukuki kısmını Sayın Başkanım...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Yargılama gideri değil, hizmet alan avukat ödeyecek.

BAŞKAN – Tamam, mesele anlaşıldı.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – 6’ncı madde kapsamında değil.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hayır, değil.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Tamam, onun özellikle bilinmesi gerekiyordu.

Teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, arkadaşlar, bilhassa muhalefetteki arkadaşlar varsa öneriniz “Şöyle olsun.” diye, bunu hep kaldırmak haksızlık bence, düzgün çalışan insanlara haksızlık. Farklı öneriniz varsa onu beraberce konuşalım ama bu iyi bir...

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Konunun anlaşılması açısından, eğer 6’ye eklenirse yani o yüzden...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Eklenmeyecek, kayıtlara girmiş olsun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bunu Genel Kurul safhasına kadar da değerlendirmek lazım, başka ne olabilir diye bakarız yani.

BAŞKAN – Önergeyi okutuyoruz.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan “Abonelik Sözleşmesi”nden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi”ndeki 10’uncu maddenin teklif metninden çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Turan Aydoğan

Alpay Antmen

İstanbul

İstanbul

Mersin

Süleyman Bülbül

Tufan Köse

Aydın

Çorum

Madde: Kanun Teklifinin 10’uncu maddesinin tekliften çıkartılması ile alakalıdır.

Gerekçe:

Kanun teklifinin 10’uncu maddesiyle UYAP üzerinden yapılacak sorgular için 50 kuruş ücret öngörülmekteyse de bu durum hak arama özgürlüğü engeli olduğu 3/8/2011 tarihinde Adalet Bakanlığı tarafından Bakan oluruyla UYAP sorguları ücretli hâle getirilmişse de açılan pek çok dava nedeniyle 28/2/2013 tarihli Bakan oluruyla bu uygulamaya son verilmiştir. Daha önce denenen ve kaldırılan bu paralı sorguyla ilgili hükmün kaldırılması adalete en kısa ve en ucuz yoldan erişim hakkı, hak arama

özümlüğü ve Avukatlık Kanunu madde 2 anlamında önem taşımaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge reddedilmiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Diğer maddeyi okutuyorum:

MADDE 11 - 2004 sayılı Kanunun 78 inci maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümleler eklenmiştir.

“Ancak alacaklı dilerse haciz talebinde bulunmaksızın UYAP üzerinden, bu sisteme entegre bilişim sistemleri vasıtasıyla borçlunun mal, hak veya alacağı olup olmadığını sorgulayabilir. Sorgulama sonunda sistem mal, hak veya alacağın mahiyeti ve detayı hakkında bilgi veremez; sadece mal, hak veya alacağın genel olarak olup olmadığı konusunda bilgi verebilir. Borçlunun mal, hak veya alacağının varlığının tespiti halinde UYAP üzerinden de haciz talep edilebilir. “

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

12’nci maddeyi okutuyorum.

MADDE 12- 2004 sayılı Kanunun 89 uncu maddesine aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu madde uyarınca haciz ihbarnamelerinin bildirimi ve bu ihbarnamelere verilecek cevaplar, güvenli elektronik imza kullanılmak suretiyle Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi ve bu sisteme entegre bilişim sistemleri üzerinden de yapılabilir. Bu usulle yapılan bildirim tebliğ yerine geçer.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Evet, 13’üncü maddeyi okutuyorum...

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Bir de şu 13 ‘üncü maddeden sonraki kısma bir bakalım tekrardan yani yanlış bir şey olmasın diye...

BAŞKAN – Devam etsek bitiremez miyiz?

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Biter, saat on daha.

BAŞKAN – Yani bitirebiliriz aslında, beraber çalışalım.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Sorun yok, azıcık biz anlayışla karşılaşalım ama... Bir de anlayışla karşılaşsanız, yoksa ısrarcı oluyoruz.

BAŞKAN – Genel Kurula önermeniz kalmaz o zaman.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Hiç önemli değil. Sorun yok, biz orasını düşünüyoruz.

MAHMUT ATILLA KAYA (İzmir) – Yarın birçok arkadaşın farklı görevleri var da...

BAŞKAN – Bir bakalım.

13’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 13- 2004 sayılı Kanunun 286 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi aşağıdaki şekilde değiştirilmiş ve maddeye aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“e) Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca kamu yararını ilgilendiren kuruluşların denetimi için yetkilendirilen bağımsız denetim kuruluşu tarafından Türkiye Denetim Standartlarına göre yapılacak denetim kapsamında hazırlanan ve konkordato ön projesinde yer alan teklifin gerçekleşeceği hususunda makul güvence veren denetim raporu ile dayanakları.”

“Birinci fıkranın (e) bendi kapsamında düzenlenecek raporlar ve bu raporlara dayanak olacak denetimlerde, denetim kuruluşlarının faaliyetleri, hak ve yükümlülükleri, raporların inceleme ve denetimleri, bu raporlar sebebiyle doğacak idari ve hukuki sorumluluk ile diğer hususlar hakkında 26/9/2011 tarihli ve 660 sayılı Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunun Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname hükümleri uygulanır.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum Kabul edenler... Etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

14’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 14- 2004 sayılı Kanunun 287 nci maddesinin üçüncü fıkrasına, ikinci cümleden sonra gelmek üzere aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Üç komiser görevlendirilmesi durumunda komiserlerden biri, mahkemenin bulunduğu ilde faaliyet göstermek şartıyla Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu tarafından yetkilendirilmiş ve sorumlu denetçi olarak onaylanmış bağımsız denetçiler arasından seçilir.”

BAŞKAN – Buyurun.

TÜRMOB YÖNETİM KURULU ÜYESİ MASUM TÜRKER – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli Komisyon üyeleri, hepinizi şahsım ve Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odalar Birliği adına saygıyla selamlıyorum.

Biraz evvel okunan 13’üncü maddede içerikte yapılan düzenleme doğrudur ancak daha önceki düzenlemede korunmuş olan küçük işletmeler burada ihmal edilmiş durumda ve küçük işletmeler konkordato ilan etmek istedikleri takdirde büyük işletmeler düzeyinde tutulmuştur.

İkincisi, burada Kamu Gözetimi Kurumundan yetki almış, kısaca KAYİK dediğimiz, kamu yararını ilgilendiren kuruluşlar mensubunun aranması, aslında Türkiye’de olmayan bir deneyim sanki olmuş gibi gösterilip yapılmaktadır. Bugüne kadar yapılan bütün konkordato taleplerinde eski düzenlemeye göre bir bağımsız denetçi tarafından yapılan, bağımsız denetim değildi, finansal analizdi. Aslında bugün yapılan düzenlemeyle denetime bağlanması doğrudur ancak bu denetimi yalnız ve yalnız kamu yararına çalışan bağımsız denetim şirketlerine bağlı tuttuğumuz zaman, bugünkü itibarıyla -burada değerli Kamu Gözetimi Kurumunun da yetkilileri var- mevcut 264 şirketten yalnız kamu yararını almış olan şirketlere inhisar edilir ve bu şirketlerin de çoğunluğu yalnız 8 şehirdedir. Bir süre sonra bu olay Sermaye Piyasasının ilk düzenlemelerinde yaşandığı gibi belli bir tekelin ve uluslararası denetim yapan kuruluşların tekeline girecektir. Eğer ulusal olarak çalışan ve yerli dediğimiz, kendi meslek kuruluşlarımızın da denetim yapması arzulanıyorsa bu çok güzel, mükemmel olan denetim türünü yalnız dar bir kesime bağlamak doğru değil. Kaldı ki burada Kamu Gözetimi Kurumunun değerli yetkilileri var. Onlar yetkilendirirken iki tarafı da eşit koşullarda yetkilendiriyorlar. Bu eşit koşullarda yetkilendirdiklerinde bir tek başvuru kurallarındaki deneyim dolayısıyla, geçmiş tecrübe dolayısıyla bir kısmı kamu yararını alıyor, bir kısmı almıyor. Kamu yararını neden almıyorlar? Çünkü örneğin Tokat’ta, örneğin Samsun’da, örneğin Urfa’da kurulan bir bağımsız denetim şirketi, orada kamuya yararlı bir şirket yok yani borsada işlem gören bir şirket yok. Onun için başvurusunu yalnız kamuya yararlı olmayan kapsamda yapıyor. Yoksa bağımsız denetçilerin tamamı aynı koşullara, aynı denetim kurallarına tabidir ve ben özellikle söyleyeyim: Türkiye’nin şu anda uluslararası camiada ekonomik açıdan kuşatıldığı bir dönemde bu konuyu dışa bağımlı hâle getiren bu düzenleme ileride çok önemli başka zorluklara da neden olacaktır.

Bu nedenle, temsil ettiğim Mali Müşavirler Birliği adına bizim birinci talebimiz... Bu düzenlemeye itiraz etmiyoruz; yalnız itiraz ettiğimiz, yine Kamu Gözetimi Kurumundan yetki alan ama “kamuya yararlı kuruluşlar” kavramının yer almamasıdır yani mevcut olan bu arkadaşların daraltılmamasıdır. Eğer daraltılırsa -bugün burada bulunan değerli heyetiniz, Komisyon üyelerinin çoğunluğu bu 8 ilden değilsiniz- kendi ilinizdeki bu yapılandırmalar yarın öbür gün... Biraz evvel tartıştığınız o icradaki gibi merkeze çekilme noktasına benzemiyor. Burada merkeze çekildiği anda o merkezdekiler gelecek -ki şu anda uygulamada yaşıyoruz- bu şehirlerde de kamuya yararlı kuruluşlar kuracaklardır, yan ofislerini açacaklardır ve bir süre sonra bu daraltılmış bir şekilde olacaktır.

Bizim sizden talebimiz, yine sizin takdirinizde... Bu “kamuya yararlı olan” kavramını kaldırırsanız yapılan düzenlemede bir önceki düzenlemenin eksiğini de giderdiğini bu işi yıllarca yapan bir kişi olarak, teknisyen olarak da huzurlarınızda arz etmek istiyorum.

Diğer iki maddeyle ilgili söyleyeceklerimi izin verirsiniz o maddeler okunduğu zaman tekrar edeyim ya da arzu ederseniz bir kerede söz almak için onları da söyleyeyim.

(Oturma Başkanlığına Başkan Hakkı Köylü geçti)

BAŞKAN – Onu da söyleyin.

TÜRMOB YÖNETİM KURULU ÜYESİ MASUM TÜRKER – Hayhay efendim.

14’üncü maddede ise şöyle bir düzenleme yapılıyor bilirkişi seçimi içi, şimdi ben bilgi olarak vereyim: Zaten meslek kuruluşunun kendi etik kuralları içinde yaptığı sınırlandırmanın da önünde bir sınırlandırmaya gidiliyor. Bugün Türkiye’de yaklaşık olarak 110 bin serbest muhasebeci, mali müşavir ve yeminli mali müşavir var. Ancak bunlardan bizim yaptığımız çalışmada şu anda beş yılı aşan -Adalet Bakanlığının bugüne kadarki yaptığı düzenlemelere göre mali müşavir olarak- bu kapsamda, komiserlik kapsamında görev alabileceklerin sayısı 31.909 kişidir yani o kadarlık kısmı biz sınırlandırmış durumdayız zaten. Çünkü bunlar beş yılı aşan kişiler içinde olur, geri kalanı bir iki yıl ya da zaten bağımlı çalışıyor yani bir şirkette çalışıyor. Serbest iş icra etmediği için bu işi yapma noktasında bu yetkiyi zaten Bakanlık vermiyor. Şimdi, burada eğer yalnız “bağımsız denetçi” dersek aslında bu 31 binin, artı 2.700 de yeminli müşavir var, toplam 33 bin kişinin içindeki yalnız 17 bin kişiyi kapsamış oluruz, 17 bin kişinin önünü açmış oluruz. Aslında bilirkişilik uygulamasında da bu beş yıllık uygulama uygulandığı hâlde o kadar talep olmuyor çünkü bu, yük getiren bir iş. Bu nedenle bu komiser seçiminde bizim hazırladığımız ve uyguladığımız şu anda bir eğitim programımız var. Bu eğitim programını üniversiteler bile uygulamıyor. Salt bu konkordato komiserinin taşınması gereken niteliklerine göre gerekli asgari bilgiler, gerekli finansal planlama, kontrol ve yönetim... Önemli olan, oranın hem alacaklının haklarını hem de borçlunun haklarını koruyacak bir dengede olmasıdır. Bununla ilgili olan, uluslararası ve öğretilerde, teoride olan tüm kavramları karşılar. Bu nedenle, burada da bizim talebimiz, bu komiserlerin seçilmesinde en az beş yıl mali müşavir veya yeminli müşavir. Yeminli müşavirde süre söylemiyoruz, çünkü zaten yeminli müşavir olmak için en az on yıl serbest muhasebeci, mali müşavir deneyimine sahip olmak gerekir.

Son noktada da, 3’üncü maddede bir uygulama getirilmiş, Kamu Gözetimi Kurumunun yayınladığı listeyi ilgili bilirkişi bölgelerine gönderecek, bu maddeyle ilgilidir. Böyle bir göndermeye gerek yok, çünkü bu liste her gün, baktığımız zaman şu saatte bile açtığımızda Kamu Gözetimi Kurumunun web sayfasında izliyoruz. Buraya başvuru yapıldığı zaman Kamu Gözetimi Kurumundan alınan lisansın ibraz edilmesi mecburiyeti var. Eğer bir havuz açılabaksa bilirkişilik gibi, bölgelerde, o zaman zaten şimdi nasıl bizden serbest muhasebeci ruhsatı ya da yeminli ruhsatı, bağımsız denetim içinde varsa koyun diyorlar, zaten bugüne kadar koyuyordun. Bu sefer komiserlik için açılacak havuza buradaki ruhsatın konması talebidir yani bağımsız denetçi ruhsatını da koyar, mali müşavir ruhsatını da koyar.

Seçim zaten hâkimin takdirindedir, burada bir hâkime yol gösteren bir karar olduğuna göre yargının kararına müdahale etmeyecek gerekli bilgileri bizim arkadaşlarımız koyar.

Bu konuda mevcut olan şeyi de çok ciddi bir şekilde destekliyoruz. Bakanlığın bir eğitim yetkisi verdiği kurumlardan alınmış olan bu sertifikasyona bağlaması. Bu nedenle de Kamu Gözetimi Kurumunun talebine bağlı tutulmasını, bizim meslek mensupları arasında bir ayrımcılık yapmaya benzer. Şimdi, burada değerli Komisyon üyelerinin çoğunluğu avukat, ister iktidar partisinden ister muhalefet partilerinden. Bu avukat arkadaşlar arasında şu anda yaş yani deneyim süresi dışında bugüne kadar gördüğümüz bütün yapılandırmalarda bir farklılaştırma yok. Bizde de bu süre, asgari süre bizim meslekte beş yıl kabul edilir. Şu ana kadar da Adalet Bakanlığının bilirkişilik bağlamında yararlanırken aradığı süre beş yılı aşmış olmaktadır. Bunu takdirlerinize bırakıyoruz.

Ben arkadaşlarım adına bugün size bunu aktarmak ve sizin bu konuda yeniden inşa edilen bir mesleğe yardım etmeniz için söylüyorum. Son olarak da uluslararası uygulama açısından söyleyeyim, sizi de çok yakından ilgilendirdiği için mesleğinizle ilgili, bizim bu yaptığımız programların dünyada adı “Forensic Accounting” ve “Forensic Auditing”tir. Bu “forensic” kelimesinin Türkçe manası ihtilaflı işler muhasebesi ve ihtilaflı işlerin denetimi kapsamındadır. Biz zaten TÜRMOB olarak yıllarca bunu özel sertifikasyon olarak yapıyoruz. EĞer bunu uygun görürseniz ve burada bir meslek kuruluşuna, birliği olan bir kuruluşa asgari beş yıl olanların olması konusunda desteğiniz olursa meslek grubu olarak size müteşekkîr kalırız.

Söz verdiğinizin için Sayın Başkanım çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah, ben teşekkür ediyorum.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumundan bir arkadaşımız var zannediyorum. Bu konuyla ilgili kısa bir açıklama yapsa Türkiye’de ne kadar kamu yararına iş yapan kuruluşları denetleyen bağımsız kuruluş var? Çünkü, eleştirilerin bir kısmını biz sabahleyin... Sayın Başkan bizleri de ziyaret ettiler öğlenden sonra, belki bunların bir kısmını Genel Kurul –burada olmasa da- sürecine kadar konuşmamızda fayda olacak.

BAŞKAN – Bence de bunu es geçmeyelim.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Bu Kamu Gözetimi Kurumu bir bilgilendirsin Komisyonumuzu, ondan sonra eleştirilerin bir kısmında haklılık payı var, onları beraberce konuşalım.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU GÖZETİMİ MUHASEBE VE DENETİM STANDARTLARI KURUMU BAŞKAN YARDIMCISI DERVİŞ ALTINOK – Sayın Başkanım, sayın heyet; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Masum Bey’in de ifade ettiği üzere biz bağımsız denetim hukuku içerisinde, bağımsız denetimin kimler tarafından yapılacağı, bunların denetiminin nasıl yapılacağını, nasıl yetkilendirileceği, hak ve yükümlölüklerinin neler olacağını gerek Ticaret Kanunu’yla gerekse 660 sayılı KHK’yle birlikte bağımsız denetim hukuku olarak kurumsallaştırılmış sistematik bir yapı şeklinde teşkil edildi efendim. Fakat bağımsız denetime tabi olan işletmeler... Aslında bağımsız denetim bizim Türk hukuk sisteminde 1989’dan beri SPK’yla birlikte kuruldu. Fakat halka açık şirketlerde ya da Sermaye Piyasası Kurumunun düzenlemesine tabi işletmelerde ve bankacılık sektörüne münhasır kılınmıştı. Hem bu yapı sebebiyle hem de dünyadaki uygulamalarla birlikte 2011 yılında bu bağımsız denetim hukukundaki dağınlıklığın giderilmesi adına da Kamu Gözetimi Kurumu kurularak bu sistematik tek çatıda birleştirilmek istendi.

Fakat, hem bankacılık sektörünün hem sermaye piyasası sektörünün hem de işletme büyüklükleri, istihdam olanakları açısından kamu yararını ilgilendirdiği düşünülen işletmeler için belli tecrübeleri haiz kişilerin bu denetimleri gerçekleştirmesi babında da denetim kuruluşlarına yani bu denetimleri gerçekleştirecek kişilerde ve denetim kuruluşlarında bir ayrıma gidildi. Bu ayrımın temel sebebi de şu: Bankacılık sektöründe ve sermaye piyasasında yaşanacak ciddi sıkıntıların ekonomiye ne kadar zarar verdiği görüldü, dolayısıyla bu denetimleri yapacak olanların belli tecrübeleri haiz olması istendi. Bizim bağımsız denetçilerimiz zaten -az önce Masum Bey de bahsetti- yeminli mali müşavirler ve serbest muhasebeci mali müşavirler içerisinde seçiliyor. Fakat her YMM ve SMMM bağımsız denetçi olamıyor. Çünkü denetim dediğimiz olgu aslında iki boyutlu bir olgu. Sizin öncelikle muhasebeyi bilmeniz gerekiyor, muhasebeyi bildikten sonra da bu muhasebenin nasıl olması gerektiğine dair denetim nosyonunuzun olması gerekiyor.

Dolayısıyla, biz muhasebenin üzerine bina edilmiş bir denetimden dolayı muhasebe tecrübesinin olması amacıyla da belli süreli denetim tecrübeleri öngörüldü. Fakat, sadece genel itibarıyla bir denetim tecrübesi değil, sermaye piyasasında da bankacılıkta da denetim yapabilmek için özel denetim süreleri öngörüldü. Bizim kamu yararını ilgilendiren işletmeleri denetleyecek denetim kuruluşlarının özel denetim ekipleri kurması gerekiyor. Bunların en başında, birincisi bu denetimi gerçekleştirecek, denetimin sevk ve idaresinden sorumlu olacak sorumlu denetçilerin olması gerekiyor, bu sorumlu denetçiler diğer denetçilere nazaran belli denetim tecrübelerini haiz olmaları gerekiyor. Yani sıradan bir denetçi, denetim yetkisini almış, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavir doğrudan tek başına bir denetim kuruluşunun denetimini üstlenemiyor. Denetim kuruluşu adına denetim üstlenemiyor. Sorumlu denetçi olması gerekir, sorumlu denetçi olması için de 2019 yılından itibaren daha evvel en az üç yıl denetim tecrübesine sahip olması gerekiyor. dolayısıyla, bu tecrübeye sahip olanlar ancak kamu yararını ilgilendiren işletmeler içerisinde denetim yapabilecek durumdadır. Kamu yararını ilgilendirecek işletmeler içerisinde sadece sorumlu denetçi değil aynı zamanda o sektörde faaliyet gösteren işletmeleri denetleyebilecek nitelikleri haiz denetçilerin de bulunması gerekir. Bu bağlamda, kamu yararını ilgilendiren bir işletmenin denetimini yapan, örneğin sermaye piyasasında faaliyet gösteren işletmelerin denetimini yapacak olanlar sadece üç yıllık sorumlu denetçilerden değil aynı zamanda bizim yetkilendirdiğimiz sermaye piyasası, bankacılık ve sigortacılık alanlarında da yetki alması gerekiyor. Biz bunu özel sınavlarla yapıyoruz yani sizin sıradan bir işletmeyi denetlemek için bağımsız denetçilik yetkinizin olması gerekmektedir birlikte SPK ya da bankacılık şirketini denetlemek için ayrıca sermaye piyasası mevzuatını da bilmeniz gerekiyor, bankacılık mevzuatını da bilmeniz gerekiyor ve bu alanlarda özellikle denetim yapmış olmanız gerekiyor.

Dolayısıyla, kamu yararını ilgilendiren işletmelerin böyle bir önemi var. Bu düzenleme içerisinde, kamu yararını ilgilendiren işletmelerin denetimini yapanların bulunmasının istenmesinin sebebi de bunların denetim tecrübesinden dolayı bugüne kadar konkordato sürecinde yaşanan birtakım sıkıntıların giderilmesi amaçlanmıştır. Zira bugüne kadar meri mevzuatta sadece finansal analiz raporu denilen bir nitelik belirtilmişti. Ancak bunun bizim muhasebe hukukumuzda, ne ticaret hukukunda ne vergi hukukunda –muhasebeyi düzenleyen alan için söylüyorum- bir karşılığı yoktu.

Dolayısıyla hukuki niteliği belli olmayan bir şeyi bir hukuk sistematığının içerisine oturtup bunu kimin yapacağını, nasıl yapacağını, hak ve yükümlülüklerinin neler olduğunu ve sorumluluklarının neler olduğunu belirleyemiyorduk. Temel olarak bağımsız denetime dönüştürülmüş olmasının istenmesi ve bunların da sadece bağımsız denetim yapan herkes tarafından değil özellikle bu işlemin özelliğinden dolayı belli nitelikleri haiz, tecrübeyi haiz kişiler tarafından yapılmasının ve denetim kuruluşları tarafından yapılmasının ve böylelikle bu yapılan denetimlerden yani finansal analizi yerine, bağımsız denetime dönüşmesiyle beraber hem bir standarda kavuşturulması, uluslararası düzenlemelere

uygun bir şekilde denetimin gerçekleştirilmesi hem raporlanması hem de bu yapılan denetimlerin üzerinde denetimleri gerçekleştirenin sorumlulukları da deruhte etmesi anlamında kamu yararını ilgilendiren işletmelerin olması gerektiği düşünüldü, bu bağlamda gerçekleştirildi. Bugün itibarıyla bizim yetkilendirdiğimiz Kamu Gözetimi Kurumu olarak toplam 263 tane denetim kuruluşu var. Bu denetim kuruluşlarının 127 tanesi kamu yararını ilgilendiren şirketleri denetleyen denetim kuruluşları. Bunların da az önce arz ettiğim üzere, diğerlerinden farkı, sorumlu denetçilerinin ve denetim ekibinde yer alan kişilerin belli mesleki tecrübeye ve belli alanlardaki mevzuat bilgisine ve daha evvel denetim yapmış olma geçmişine sahip olmaları efendim. Toplam şu an 8 vilayette kamu yararını ilgilendiren denetim kuruluşu var, kamu yararını ilgilendiren şirketleri denetleyen denetim kuruluşu var ama bu, şu demek değil: Bu 8 ildeki denetim kuruluşları Türkiye çapında denetim yetkisi alıyorlar. Dolayısıyla İstanbul'da, Ankara'da, Trabzon'da faaliyet gösteren bir denetim kuruluşu da Hatay'daki, Aksaray'daki ya da bir başka vilayetteki denetim işini üstlenebiliyor. Bunların diğerlerinden farklı olarak, işlerini de denetim ekibiyle beraber yapıyor olmaları gerekiyor. Dolayısıyla bu işletmelerin içerisinde denetim yapacak denetim ekibi, denetçiler de aslında tümüyle bu alanda, bahsettiğimiz alanda mevzuat bilgisine ve denetim geçmişine sahip olacaklar. Getirdiğimiz yeniliklerin önemli bir tanesi de bu.

BAŞKAN – Tamam, peki, teşekkür ederim.

Ali Bey, ne diyorsun bu işe?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Şimdi, efendim, mesele, biz bir önce konkordatoyu düzenlerken küçük işletmeler için o raporun alınmasına gerek yok demiştik. Neden? Zaten işletme bir ekonomik sıkıntıya girdi, ilave bir masraf yapmasın ve konkordatoya ön proje raporunu, finansal analiz raporlarını verirken zorlanmasın. Yaşadığımız süreç içinde bir kısım şirketlerin hukuk dışı yol ve yöntemlere başvurarak konkordato geçici kararını almasıyla birlikte bu sıkıntılarla karşılaştık. Az önce değerli yöneticimin söylediği 8 ilde 127 şirket var. Aslında bu kişilerin hepsi aynı yetkiye haiz yani 263 şirketin, bağımsız denetçilerin hepsi aynı yetkiyi haiz. Anladığım kadarıyla, ödedikleri harçları farklı, kamu yararına iş yapan, yapmayanla ilgili sınıflandırılırken; aynı ruhsata, aynı yetkiye tabi.

Bu konuyu Genel Kurul sürecinde bizim kendi içimizde de konuşmamızda fayda var.

BAŞKAN – Bence de yani bu bir tartışalım. Masum Bey'in söylediği önemli konular. Bir tarafa bırakırsak bu işi doğru yapmamış olabiliriz.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ UZMANI ALPER BULUR – Bir soru sorabilir miyim Başkanım?

BAŞKAN – Tabii, hocam, buyurun.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ UZMANI ALPER BULUR – Bir şey sormak istiyorum ben sadece, belki konuyla bağlantısı kurulabilir ilerideki tartışmalara ışık tutması açısından.

Şimdi, oldukça sınırlı sayıdaki kurumun aslında bu denetimi yapabilmesi ve onların raporlaması üzerine konkordato talebinin yapılması gündeme geldiğinde bu raporların alınmasındaki tarifesiz, ücretlendirmesi nasıl oluyor acaba? Belki bu gündeme gelebilir. Tabii ki serbest bir mesleki fayda olarak yürütülüyor bu ama bunlar ileri sürüldüğü gibi yani 40-50 binler civarında bir ücretlendirmeyle alınıyorsa, küçük işletmelerden biz bunu almaya devam edeceksek hak aramayı imkânsızlaştıracak noktaya ulaşabilir mi? Acaba alt düzenlemelerde bir tarife, tabii ki hakkının verilmesi anlamında bir tarifeyle bağlanabilir mi diye sormak istiyorum sadece. Belki o şekilde sorun çözülebilir diye düşünüyorum.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR –

Başkanım, teşekkür ederim.

Bu madde normal şartlarda İcra ve İflas Kanunu’nun 286’ncı maddesi bu madde. Bu maddenin mevcut hâlinde bir yönetmelik yetkisi yoktu Bakanlık adına. Şimdi, bu düzenlemeyle, taslak metninle bir yönetmelik yetkisi alınıyor. Burada kökü itibarıyla yapılan aslında üç şey var: Konkordato talebini mahkemeye taşıyacak olan borçlu firmanın bir rapor alması, mali durumunu bir bağımsız denetçi üzerinden mahkemeye sunması gerekiyordu şimdiki sistemde, mevcut sistemde. Çünkü bu rapor önemliydi, bu rapor şeklen dosyaya girdiği vakit hâkim borçlu firma lehine geçici mühlet kararı veriyordu. Geçici mühlet kararı ise çok önemli. Neden? Çünkü geçici mühlet kararı alan borçluları, alacaklılarından, icra takiplerinden koruyan bir karar bu, çok önemli. Dolayısıyla, hâkimin geçici mühlet kararının gerçekçi olması için bu bağımsız denetim kuruluşlarından alınan bu ön raporun da sağlıklı olması gerekiyordu fakat bu sekiz aylık tecrübemizde şunu gördük, belki onun yazımından kaynaklandı, belki uygulamadan kaynaklandı, orada deniyordu ki: “Birincisi bu raporun niteliği finansal analiz raporu.” Süreç içerisinde gördük ki verilen finansal analiz raporlarının firmanın mali pozisyonunu net bir şekilde ortaya koymadığı anlaşıldı. Hatta raporlarda “Bu raporun verilmiş olması, firmanın mali durumunun incelendiği, stoklarının sayıldığı anlamına gelmez.” gibi denetim kuruluşlarının kendilerini sorumluluktan kurtarmaya matuf ifadelerle raporların verildiği görüldü. Hâl böyle olunca verilen geçici mühlet kararlarının gerçekten hak eden şirketlerin yanında, hak etmeyen şirketlere de verildiği tartışması açıldı. Bu yüzden, yapılan birinci iş, raporun niteliğinin değiştirilmesi. Artık, finansal analiz raporu alınmayacak taslak metne göre, bundan sonra makul güvence veren denetim raporuna dönülüyor, makas değiştiriliyor.

İkinci yapılan şey: Başkanımızın da söylediği gibi, 263 civarında bu bağımsız denetim kuruluşu var, şirket bunlar. Bunların bir kısmı “KAYİK” dedikleri kısaca, işte, kamu yararını ilgilendiren yapıları denetliyorlar, bir kısmı da KAYİK değil, diğerlerini denetliyor. Yapılan iş, vidayı bir daha sıkamak ve KAYİK yetkisini haiz olan bağımsız denetim kuruluşlarından bundan böyle makul güvence veren denetim raporunu almak, ikinci vida sıkışı bu; bu, tartışılabilir. Toplamda 263 şirketin 127’si bu şekilde, 136’sı diğer türlü fakat şehirlere baktığımız vakit bu 127 KAYİK şirketi şu anda 8 ilde var. Diğerleri ise toplamda 23 ilde var, bu şu demek: KAYİK kabul edildiği –ben Komisyonunuza arz ediyorum- takdirde konkordato talep eden firmalar bu 8 ildeki KAYİK denetimini yapan şirketlerden ön raporları almaları gerekiyor ama KAYİK’i kaldırdığınız takdirde bu kez 23 vilayette konuşlu bağımsız denetim kuruluşlarından bu raporlar alınabilecek.

Bu maddede yapılan önemli bir düzenleme de bir standart getirilmesi. Bundan böyle taslak üzeri alınacak makul güvence veren denetim raporlarındaki taslak Türkiye Muhasebe Standartları olacak, o da uluslararası muhasebe standartlarıyla uyumlu. Bu maddenin (e) bendinde yapılan üç önemli değişiklik var.

Son olarak da 660 sayılı KHK’ye atf yapıyor. Buradaki raporların bundan böyle hazırlanışı, denetlenmesi, hazırlayanların sorumluluğu, 660 sayılı KHK’ye atf yapılmak suretiyle çok daha net, çok daha enikonu sorumlu bir hâle getiriliyor. Düzenleme bu noktada, tabiri caizse konkordato talep ederken vidaları sıkın ve artık, herkesin değil de gerçekten bu işten başarıya ulaşmayı amaç edinen şirketlerin gelmesini sağlayacak bir düzenleme diye düşünüyoruz.

Takdirinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Ben o zaman şöyle bir şey söyleyeyim: Analiz raporunu geçtik, bir denetleme raporu ihtiyacı var, tamam, bu bağımsız denetleme kurulları da var, bunların içerisinde 127 tanesi bu işe ehil, diğerleri ehil değil diyorsunuz?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) - Hayır, 263’ün hepsi ehil aslında.

BAŞKAN – Ehilse o zaman niye ayırıyoruz bunları? Diğerlerine bu yetkiyi niye vermiyoruz? 8 ilden niye 23 ile taksim etmiyoruz bunu? Meseleyi anladık da şu anda ayaküstü çözemeyeceğimiz bir şey ve bunu mutlak surette Genel Kurula gelinceye kadar burada iyi bir araştırma yapıp bu düzenlemeyi yapmamız lazım.

14’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

15’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 15- 2004 sayılı Kanunun 290 ıncı maddesinin beşinci ve altıncı fıkraları aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Komiserler, bilirkişilik bölge kurulları tarafından oluşturulan komiser listesinden seçilir. Listeye kayıt için Adalet Bakanlığı tarafından izin verilen kurumlardan alınacak eğitimin tamamlanmış olması zorunludur. Ayrıca, Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu, komiser olarak görevlendirilebilecek, yetkilendirilmiş ve sorumlu denetçi olarak onaylanmış bağımsız denetçileri liste halinde bilirkişilik bölge kurullarına bildirir. Listede görevlendirilecek komiser bulunmaması halinde liste dışından görevlendirme yapılır ve bu durum bölge kuruluna bildirilir. Bir kişi eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada geçici komiser ve komiser olarak görev yapamaz. Komiserin sorumlulukları hakkında 227 nci maddenin dördüncü ve beşinci fıkrası hükümleri uygulanır.

Konkordato komiserinin nitelikleri, eğitimi, eğitim verecek kurumlar ve eğitimden muaf tutulacaklar ile komiserliğe ilişkin diğer hususlar Adalet Bakanlığınca yürürlüğe konulan yönetmelikle belirlenir. “

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

16’ncı maddeyi okutuyorum:

MADDE 16- 2004 sayılı Kanunun 292 nci maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde yer alan “uymazsa” ibaresinden sonra gelmek üzere “ya da borçlunun alacaklıları zarara uğratma amacıyla hareket ettiği anlaşılıyorsa” ibaresi eklenmiştir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 16’ncı madde kabul edilmiştir.

17’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 17- 2004 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 15- Bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihte görülmekte olan konkordato talepleri hakkında talep tarihinde yürürlükte bulunan hükümlerin uygulanmasına devam olunur.

290 ıncı maddenin beşinci fıkrası uyarınca komiser listesi oluşturuluncaya kadar listeden görevlendirme usulü dikkate alınmaksızın komiser görevlendirilir. Bir kişinin eş zamanlı olarak beşten fazla dosyada komiser olarak görev alma yasağının takibi amacıyla, görevlendirilen geçici komiser ve komiserler mahkemenin bağlı bulunduğu bölge adliye mahkemesi bilirkişilik bölge kuruluna bildirilir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

18’inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 18- 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanununun 29 uncu maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Merkezi Takip Sistemi harcı:

Madde 29/A- Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun uyarınca yapılan takiplerde, Merkezi Takip Sistemi harcı peşin alınır.

Haciz aşamasına geçilmeden Merkezi Takip Sistemi aracılığıyla sonuçlanan icra takipleri için ayrıca icraya başvurma harcı ile tahsil harcı alınmaz.

İcra takibinin Merkezi Takip Sistemi kapsamında sonuçlandırılmaması veya takipten vazgeçilmesi halinde tahsil edilmiş olan Merkezi Takip Sistemi harcı iade edilmez. Ancak, kesinleşen takibe icra dairesinde devam edilmesi halinde, tahsil edilmiş Merkezi Takip Sistemi harcının ödendiği tarihte geçerli olan icraya başvurma harcı tutarını aşan kısmı takip sonunda alınacak tahsil harcına mahsup olunur.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

19’uncu maddeyi okutuyorum:

MADDE 19- 492 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı Tarifenin “B) İcra ve iflas harçları” başlıklı bölümünün “İcra harçları” başlıklı alt bölümüne aşağıdaki bent eklenmiştir.

“5. Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun kapsamındaki icra takiplerinde takibe konu alacak tutarı üzerinden (Bu suretle alınacak harç tutarı icraya başvurma harcından düşük olamaz.) Yüzde 2.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

ADALET BAKANLIĞI HUKUK VE MEVZUAT GENEL MÜDÜRÜ NİYAZİ ACAR – Başkanım, burada Maliyedeki arkadaşlar bizi uyardılar da parantez içindeki kısım yazılırken “yüzde 2”den sonra yazılmasından fayda var diyorlar, cetvellerinin mahiyeti itibarıyla, onu arz ediyorum efendim.

BAŞKAN – Onu redaksiyonla düzeltiriz.

Evet, 20’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 20- 13/1/201 1 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 5 inci maddesinden sonra gelmek üzere aşağıdaki madde eklenmiştir.

“Dava şartı olarak arabuluculuk

MADDE 5A- (I) Kanunun 4 üncü maddesinde belirtilen davalardan, konusu bir miktar paranın ödenmesi olan alacak ve tazminat talepleri hakkında dava açılmadan önce arabulucuya başvurulmuş olması dava şartıdır.”

BAŞKAN – Zeynel Bey, buyurun.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Şimdi Sayın Başkan, bu maddede ara buluculuğun tabii, genişletilmesi tartışılıyor. Geneli hakkında değerlendirme yaparken de...

BAŞKAN – Genelinde zaten yüzde 70’i bu konuda görüşüldü.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Görüştük ama tabii, bu tüm ticari davaları baştan sona etkileyebilecek ve zaman itibarıyla da oldukça kısa tutulan yani çok çekişmeli bir davada, dört hafta gibi bir süre içerisinde bu öngörülen ara buluculuğun gerçekleşme imkânı pek görünmüyor. Yani tamam, yargıyı işlevsel hâle getirelim, hızlandıralım derken bu yeterince tartışılmadı.

BAŞKAN – Evet, biraz uzatılması lazım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani uzatılması da olur. Bir de mesela, bugün size de bize de ziyarette bulunan Arabuluculuk Derneği Başkanı bu konuyu görüşmek üzere, daha sonra –davet ettiğiniz gün vardı sizin, salı günü- tekrar bunu değerlendiririz diye... Dolayısıyla muhataplarından...

BAŞKAN – O bana “Altı artı iki” diye söyledi.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Nasıl?

BAŞKAN – “Altı hafta, artı iki hafta daha gerektiğinde ilave edebilirsin.” dedi.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani bu kısım bence etraflıca ele alınmadan geçmiş olacak bu hâliyle.

BAŞKAN – Bir de şöyle bir şey söyledi: “Taraflar eğer kendi aralarında mutabık kalırsa uzatma yönünden, o şekilde de uzatılabilirsin, daha doğru olur.”

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani bunu bu hâliyle oylayıp daha sonra, Genel Kurul aşamasında mı bunu ele alalım diyorsunuz?

BAŞKAN – Bunu mu? Zaten öbürüne de alacağız Genel Kurul aşamasında, bunu da düzeltiriz. Önerge olsa bunu değerlendirdik ama.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Yani bizim değişiklik önergemiz var, önergeyi işleme alalım.

BAŞKAN – Varsa bakalım.

ZEYNEL EMRE (İstanbul) – Verdik zaten, var.

BAŞKAN – Tamam. Başka konuşanlara da söz verelim de ondan sonra önergeyi okutalım.

Buyurun Sayın Antmen.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Bu kanun teklifinin MTS’den sonra en önemli maddesi 20’nci maddesi çünkü Türk Ticaret Kanunu’na bir madde ilave ediliyor. Usul açısından, Türk Ticaret Kanunu gibi kaynak bir kodekse bir torba kanunla böyle bir madde eklenmesi doğru olmamakla birlikte bundan daha da önemli olanı biz şimdi çok ciddi miktarlara kadar varabilen ve belki de üç-beş yıl süren ve o sürede dahi aslında maddi gerçekliği zor yakaladığımız birçok bilirkişi raporuna gittiğimiz, keşifler yaptığımız ticari davalarda dört haftada, altı haftada ara buluculuk yöntemiyle bu davaları çözeceğimizi zannediyoruz. Ara buluculuğun zorunlu hâle getirilmesi ticari davalarda çoğu sonuçlanmayacaktır ama başka bir şey yapacağız. Değerli milletvekilleri, burada avukatlık hukuku anlamında, avukatlar anlamında da aslında en çok mesleğin hüner gerektirdiği, mesleki anlamda en çok çalışma gerektiren bir dalı ara buluculukla yok edeceğiz. Hem avukatlık mesleğine burada büyük bir zarar verme söz konusu hem de üzerinde toplumsal bir konsensüs olmadan bu kadar büyük bir dava bölümünü zorunlu ara buluculuğa götüreceğiz. Bu yargılama sürecini artıracak. Ticari davalar, tacirler arası ticari davalar, HMK 17/2; sözleşme varsa arada biliyorsunuz, yetki şartı doğal olarak, emredici hüküm olarak sözleşmedeki yere gider. Burada, aşağıdaki maddelerde yetkiyle ilgili sıkıntılar var ama siz ticari davaları ara bulucuya götürüp Anadolu’nun başka yerlerinde buna belki de ara buluculuk yaptıracaksınız ama davadaki yetki şartı HMK 17/2’ye göre İstanbul, Ankara, İzmir’de olacak. Büyük şirketler de bundan zarar görebilecek ama daha da önemlisi, bir ticari dava 100 bin lirayla başlamaz belki; 1 milyon, 2 milyon, 5 milyon, 10 milyonluk davalar da var. Bunun madde metninden çıkartılması ve toplumsal bir konsensüs sağladıktan sonra, üzerinde Barolar Birliğinin, baroların ve tacirlerin görüşü alındıktan sonra, Odalar ve Borsalar Birliğinin, ticaret odasının, sanayi odalarının görüşü alındıktan sonra bunun tekrar ele alınıp tartışılması gerekmektedir diye düşünüyorum. İlla ısrar edilecek, hayır, bu gelecek, bu kanun teklifi çıkacak, Genel Kurula getirilecek deniliyorsa da o zaman biz bir devrim yapalım. Zaten bütün şirketlerin avukatları

var. Zaten belli bir sınırdan sonra avukat tutma zorunluluğu da var şirketler için. Ara buluculuk görüşmelerinde avukatların bulunması mecburi hâle gelsin ama evveleminde söylemek istediğim, bu hükmün kanun teklifinden çıkartılması. Üzerinde konsensüs yok, üzerinde tartışma yapılmadı; kırk sekiz saat içinde biz bunu geldik geçirdik, çıktı gitti, ondan sonra toplumda da bize karşı ciddi tepkiler de olacaktır diye düşünerek, sözümü de fazla uzatmadan çünkü giriş bölümünde bahsettim, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Yalnız şöyle bir şeyi yanlış anlamıyoruz değil mi yani bu işi ara bulucu filan çözmiyor, ara bulucunun öyle bir görevi yok zaten.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Çözüyor, çözebilecekse.

BAŞKAN – Tarafları bir araya getirip konuşturuyor, onların birbiriyle görüşmesini sağlıyor, ara bulucunun görevi bu.

ABDULLAH GÜLER (İstanbul) – Yani karşıda bir çağrı varsa zeminini hazırlıyor.

BAŞKAN – Tabii.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Tarafları karşı karşıya getirecek.

BAŞKAN – Tamam, karşı karşıya gelirler, kendi aralarında tartışır, görüşürler, ister 1 milyonluk olsun ister 10 milyonluk; anlaşırsa mesele yok, anlaşamazsa da anlaşamazlar.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkanım, işte orada ara buluculuğun mecburi değil ihtiyari olması lazım çünkü biliyorsunuz, hakem heyetleri var ticaret...

BAŞKAN – Anladım da yani ara bulucu varken ne zarar görecektir? Belki anlaşacaklar, anlaşamazlarsa da zaten devam edip gidecekler yoluna.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Şöyle: Avukatlık Kanunu 35/A maddesine göre taraflar avukatları yardımıyla, 4'ü bir araya gelirse, 2 taraf ve 2 avukatı zaten ilam hükmünde anlaşabiliyorlar. Ticaret ve sanayi odalarının hakem heyeti var, İstanbul Tahkim Heyeti var ve büyük firmaların yani yabancı ülkelerle bizim, mesela, Paris Şartı'nı koyup yabancı ülkelerdeki tahkime de götürebiliriz, mecburi tahkim hükümlerimiz de var. Biz bu hükümle mecburi tahkimi bile devre dışı bırakabiliriz. Yani burada sizin sorunuz, ara bulucu bir araya getirsin.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkan, şimdi, bizim bugün...

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sözümü kesmeyin lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Çok özür dilerim Alpay Bey.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Vekil, bir cümleyle bağlayacağım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Tamam.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Şimdi, burada, sizin sorunuz: Ara bulucu bir araya getirsin. Ama bakın, ekonomik kriz var veya yok, kriz deriz, ekonomik sıkışıklık deriz, yani o kavramları tartışmak için söylemiyorum, örnek veriyorum, 100 bin dolar alacağı var. Büyük şirket “Ödemiyorum kardeşim.” dedi. Dava aç. Açamayacak. Ara bulucuya gidecek, diyecek ki: “Sana bu davayı açarsan üç sene, beş sene. Sana 100 bin lira vermeyeceğim, 10 bin lira vereceğim.” Protesto olmamak için, çeki yazılmaması için, hapse girmemesi için, belki de çocuğuna ekmek götürmesi için mecburi ara buluculukta çoğu küçük işletme büyük zarar görecektir. Bu anlamda söylemek istedim.

Sözünüzü kestim.

Buyurun lütfen.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Sayın Başkanım, bizim şu anki zaten 6325 sayılı Kanun’umuz 2013’ten beri yürürlükte, ihtiyari ara buluculuk var. Biz 1 Ocak 2018’den geçerli 7036 sayılı İş Mahkemeleri Kanunu’nu çıkardığımız tarihe kadar da iş hukukunda da vardı. Ancak bunlar uygulanabilir hususlar değil. 168 bin davayı on bir ayda biz ihtilafsız çözdük, sulhla çözdük. Neden çözdük? Ara bulucunun önüne götürdüğümüz ikisini bir masanın etrafına getirdiğimiz ve müşterek kararı onların vermesine imkân sağladığımız için çözdük.

Şimdi, ara buluculukla sorunu tamamıyla çözmek zorunlu mu? Hayır, değil. Önce ara bulucuya gitmek zorunlu. Ara bulucuya gitsinler. Ara bulucu kim? Avukat. Bugün Türkiye’deki en büyük ara buluculuk şirketlerinin yöneticisi arkadaşlarla konuştum, “Yüzde 99 iş hukukunda avukatlarıyla geliyor her iki taraf da.” diyor. Her iki taraf da bu şekilde sorunu çözüyor. Yüzde 1-2 dava için belki bir gün sonra, bir zaman sonra avukatla davayı takibi de zorunlu kılacağız ama yüzde 1’lik bir dava için avukatla mutlak takip zorunluluğunu getirdiğimizde birçok kamuoyu “Avukatlara ilave bir iş yapıyorsunuz. Kendinizi koruyorsunuz.” diye yine bize siyaseten gelip karşı çıkacak. Büyük, hayırlı bir işe meslek taassubuyla yaklaştınız diye engel olacak. Bu nedenle, zorunlu hâle getirmiş olmamız sorunun çözülmesine değil, sorunun bir araya getirilmesine vesile kılıyor.

Ben bu işin Türkiye açısından çok büyük bir devrime başlangıç yapacağına inanıyorum. İş mahkemesiyle başladık, ticaret mahkemesinde de ara bulucuyu müştereken seçmek elimizde. Yani beş yıllık genç bir avukat arkadaş belki 500 milyonluk bir davayı çözecek diye düşünmeyelim. Biz en iyi ara bulucu şirketleri bir araya gelip tercih ettiğimizde oraya gitmek zorunda değiliz, orada sorunu çözmek zorunda da değiliz.

Bu açıdan, ben faydalı olacağını düşünüyorum. Adım adım gittiğimizde de Türkiye’ye önemli bir katkı sağlayacak.

Takdirlerinize.

BAŞKAN – Turan Bey, buyurun.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Efendim, teşekkür ediyorum.

Şimdi, bu konu alttan ya da üstten bakılacak bir konu değil. Yani ara buluculuğun gerekli olup olmamasının tartışmasını yaparken burada ana sorunlardan bir tanesi, bu yasa teklifinin olgunlaştırılmadan getirilmesidir. Şimdi, “Devrim yapıyoruz.” diyorsunuz, devrimi biz yaparız, merak etmeyin, hukuk devrimini biz yaparız.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Biz yaptık, zaten geçen defa yaptık, birinci devrim tamamlandı. İş mahkemesiyle tamamladık.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Yapa yapa geldik zaten 1920’lerden beri, Medeni Kanun dâhil yapa yapa geldik, siz de yapın, hep beraber yapalım. Ama devrimi yapacak adamlar yok burada ya, Ticaret Odası yok, Sanayi Odası yok, ya, baroyu geçtim, onu zaten her şey...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Barolar Birliği burada, TOBB burada.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Şimdi, hayır, bakın, bunları şöyle olgunlaştıracaksınız: Arkadaşları buraya çağırarak değil, bu arkadaşlar tabanlarıyla iletişim kuracaklar. Odalar profesyonelleşmiş, aşağıda başka şeyler oluyor. Esnaf sanatkâr kooperatifleri var, şunlar var, bunlar var, Türkiye’nin can damarı olabilecek bir dünya kurum var, bu işe tepki gösteren var, yanında olan var. Olayı sadece büyük holdinglerin meselesi olarak algılayamayız ki siz bunu dava şartı olarak getirdiğiniz andan itibaren ticaret erbabı olan insanların tamamına bunu dava şartı olarak koyacaksınız.

Ayrıca, ortada, evet, tahkim var, Avukatlık Kanunu’nun 35/A maddesi var. Bunlar niye yetmiyor,

o da tartışılmadan? Bu konunun ham getirilmesi yanlıştır. Bakın, burada bunu konuşacağız, sonra gideceğiz, Genel Kurulda bir daha konuşacağız. Bunu bizim önümüze zataliniz getiriyorsanız, bu konuda farklı çevrelerin görüşleriyle donatarak getirseydiniz, o devrimi yapsaydınız gerçekten. Uzun süredir muhafazakârlaştınız bu konuda, bir devrim yapsaydınız, bunu sağlıklı tartışabilseydik.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Komisyonun dışında onu konuşayım, siz de bu sözünüzü geri alacaksınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Tamam, konuşuruz.

Ana mesele burada budur. Bakın, bizi bir muhafazakârlıkla isnat etmeyin burada yani “Biz devrim yapıyoruz.” derken biz de buna karşı çıktığımızda bir muhafazakârlık yapıyormuşuz gibi algılanmasın. Toplumun ihtiyaçları nedir, sosyolojik durumumuz nedir, ticari durumumuz nedir, elimizdeki hukuksal materyaller nedir, bu süreç içerisinde nereye oturacak, zamanı doğru mu, yanlış mı, bu tartışmayla bunu yapmamız gerekiyordu. O yüzden, buradaki duruşta hemfikir olamıyoruz bazı noktalarda.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, tahkimle ilgili bir ufak katkı: Tahkim bir yargılama hukuku, medeni usul hukuku, iddia, ispat, yargılama, hüküm, temyiz, istinaf, temyiz. Ama bu bir anlaşma, bu bir sulh, bu bir kucaklaşma, bu bir dostane çözüm.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – 35/A niye yetmiyor?

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Efendim, kaç tane uyguladık, bana söyleyin.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Uygulamayı engellemezseniz olur. 35/A’yı biz uyguluyoruz hayatımızda.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Kaç kez uyguladınız.

TURAN AYDOĞAN (İstanbul) – Çok, ben avukatlık hayatımda çok uyguladım.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Ben 1 tane uygulayabildim, evet, peki.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Sayın Başkan, bir cevap vereyim sayın milletvekiline, kısa bir cevap.

BAŞKAN – Senin cevap da hiç eksilmiyor maşallah.

Buyurun.

ALPAY ANTMEN (Mersin) – Çok kısa Sayın Başkan.

Çok teşekkür ediyorum.

Şimdi, ticari davada mecburi ara buluculukta tarafların avukatların da bulunmasını istemek veya arzu etmek bir meslek taassubu değil, taraflardan herhangi birinin bir zarara uğramasını engellemek, hak yenmesini engellemek ya da ekonomik olarak güçlü tarafın ekonomik olarak daha zayıf olan tarafı ezmemesini istemektir.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Doğru, ben teşekkür ediyorum.

Evet, Bankalar Birliğini temsil eden arkadaş dinleyelim.

TÜRKİYE BANKALAR BİRLİĞİ HUKUK DANIŞMANI BERKANT ÜLGİN – Efendim, teşekkür ediyor, hazıruna saygılar sunuyoruz öncelikle.

Şimdi, elbette, hızlı, pratik ve hesaplı olan bir çözüm yolu olan ara buluculuk yönteminin ticari uyumsuzluklarda kullanılması bizim de arzu ettiğimiz bir şeydir. Ancak zorunlu ara buluculuk

uygulamasının bir limit gözetilmeksizin uygulamaya alınması, özellikle hızlı hareket etme ihtiyacının gerektiği yüksek montanlı alacaklar açısından süreçlerimize bir adım daha eklenmesinin ve zaman kaybına yol açmasının endişesini yaşıyoruz.

Bunların, bu endişenin aşılabilmesi için makul bir limitle bu zorunlu ara buluculuk sürecinin sınırlandırılmasının uygun olacağını değerlendiriyor, heyetin takdirlerine sunuyoruz.

Ayrıca, bütüne baktığımızda, icra iflas hukukundan kaynaklanan tarafların haklarının açıkça saklı tutulduğunun yasal düzenleme içerisinde ifade edilmesinin uygulamada kolaylık ve tereddütleri giderecek yönde bir imkân sağlayacağını düşünüyoruz. Bu kapsamda da esasen dava olmakla birlikte icra takip sürecinin bir parçası olan itirazın iptali davalarının da bu şekilde bu kapsamın içerisinde yer alıp almayacağının açıklığa kavuşturulmasını arzu ediyoruz.

Saygılar sunuyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Odalar Borsalar Birliğini temsilen size söz vereceğim.

Buyurun.

TOBB HUKUK MÜŞAVİRİ AV. BURKAY ARAZ – Sayın Başkanım, değerli hazırun; efendim, biz de bu ara buluculuk sistemini destekliyoruz aynı işçi ve işveren alacaklarında olduğu gibi de yine burada 2 tacir arasında da ara buluculuk müessesesini destekliyoruz.

Aynı şekilde, tahkimi de destekliyoruz. Bizim kendi TOBB Tahkim Divanımız da var ama ikisinin farklı şeyler olduğunu düşünüyoruz. Biri ahilik geleneğinden gelen, anlaşma usulü yapılan, iki tarafın birlikte bir masaya oturup anlaşmasına yol açan bir şey, diğeri daha hızlı bir yargılama yolu olan tahkimdir. Biz yine de bunu destekliyoruz.

Söyleyeceğimiz, ekleyeceğimiz de bir şey yok Başkanım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Buyurun Hocam.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLTESİ UZMANI ALPER BULUR – Sayın Başkanım, değerli üyeler; herkesi yine saygıyla selamlıyorum.

Çok da fazla vaktinizi almak istemiyorum ama biraz şöyle kurum hakkında da bilgilendirmekte fayda olduğunu düşünüyorum. Hepimizin de bildiği gibi -üzerinde çalışılan bir konu çünkü- ara buluculuk süreci bir adalete erişim mekanizmasıdır. Adalete erişim de hepimizin bildiği gibi, zaten artık lisans kitaplarımızda da yer alıyor, usul kitaplarımızda, gerek medeni usul gerek idari usul gerek ceza usul, fark etmez, uyuşmazlık içinde olan tarafların kendileri için adil olduklarının düşündükleri bir yolda yürümelerine ve adil bir sonuca ulaşmalarına adalete erişim diyoruz. Adalete erişim mekanizmaları çeşitlidir. Örneğin taraflar müzakere ederek adalete erişebilirler. Eğer müzakereyi karşılıklı beceremiyorlarsa bu konuda onlara yardımcı olan süreç yönetimi konusunda bağımsız ve tarafsız bir ara bulucunun yer aldığı ara buluculuk sürecinde buna ulaşabilirler. Tahkim yargılamasını tercih edebilirler, devlet mahkemesindeki yargılamayı tercih edebilirler. Bütün bunlar adalete erişim mekanizmasının parçalarıdır. Şimdi, diğer mekanizmalarla karıştırıldığında... Az önce sayın milletvekilimiz de ifade etti, Ali Bey, tahkim bir yargılama mekanizmasıdır ve asla ara buluculukla kıyaslanamaz çünkü ara buluculuk bir yargılama mekanizması değildir, tamamen alternatif diye ifade ettiğimiz ama daha çok dostane veya barışçıl olarak adlandırdığımız bir uyuşmazlık çözüm mekanizmasıdır. Avukatlık Kanunu 35/A'yı değerlendirdiğimiz zaman da... “Niye 35/A varken ara buluculuk ihtiyacı duyuluyor?” diye sorulmuştur sayın milletvekilimiz tarafından. Avukatlık Kanunu 35/A -ki bu konuda Barolar Birliğinin

Dergisi'nde 2010 yılında yazılı makale bu konudaki en kapsamlı makalelerden birisidir aynı zamanda, benim yazdığım makale- bir müzakere yöntemidir yani tarafların avukatlarıyla beraber katıldığı, iki tarafında da avukatlarıyla katıldığı bir müzakere yöntemidir fakat müzakere çok zor bir alternatif uyuşmazlık çözüm yöntemidir. Müzakere sürecinden sonuç elde etmeniz için iki tarafın da çok iyi müzakereci olması gerekir. O yüzden şirketlerin uluslararası alanda müzakerecileri vardır, ülkelerin müzakerecileri vardır. O yapılandırılmış müzakere yöntemindeki adımların birer birer nasıl atılacağını çok iyi bilmeleri gerekir. Eğer taraflar bu donanımına sahip değillerse bu konuda, süreç yönetimi konusunda özel bir eğitim almış ara bulucuların yardımıyla müzakereyi yönetirler. Aslında ara buluculuk süreci müzakere sürecinin içerisine bağımsız ve tarafsız üçüncü kişilerin katılımının sağlandığı ve süreç yönetimi konusunda taraflara yardımcı olunan bir başka alternatif uyuşmazlık çözümüdür. Dolayısıyla biz maalesef müzakere sürecini de en son aşamadan başlattığımız için günümüzde yani “Bu teklifi kabul ediyor musun?”dan başlattığımız için sonuç elde edemiyoruz. İstatistik olarak çok fazla yansımıyor. Hâlbuki en baştan itibaren olaylar, duygular, çıkar odaklanması, seçeneklerin masaya getirilmesi gibi yapılandırılmış süreç baştan aşağıya uygulanırsa çok sağlıklı sonuçlar elde edebildiğimizi görüyoruz. Şimdi, iş hukukunda geçtiğimiz yıl itibarıyla, bu yılın başı itibarıyla dava şartı uygulamasına geçildiği zaman bir tecrübe etme imkânımız oldu. Ara bulucularımızın özellikle işçi ve işveren arasındaki ilişkilerde –bu çok soru işareti oluşturmıştı biliyorsunuz- eşitlik ve adillik dengesini nasıl sağlayabilecekler? Orada acaba hak temelli yaklaşımla veya menfaat temelli yaklaşımla bunu sağlayabilecekler mi sorusu çok soruluyordu. Bugün itibarıyla görüyorum ki ben -takip ettiğim kadarıyla- bu konuda ara bulucularımız başarılı bir sınav vermiştir. Çünkü tabii ki taraflar arasında eşitli olmayabilir. Hiçbir uyuşmazlıkta eşitlik yoktur zaten. İşçi ve işveren de eşit değildir, iki tacir de eşit değildir, kiralayan kiracı da eşit değildir. Ama eşitlik ara buluculuk sürecinde uyulması gereken temel bir ilkedir ve bu eşitlik ilkesini gözetme yükümlülüğü de ara buluculara aittir. Ara bulucularımız kim? Hukuk fakültesi mezunu, beş yıllık mesleki kıdem sahibi en azından kişilerdir. Almış oldukları eğitim sonucunda Bakanlığın denetim ve disiplini altında bu süreci yürüten kişilerdir. Öncelikle çok fazla yapılan ara buluculuk süreçlerinde tepkiler geliyor ama işçilerin mağduriyetine sebep olduğumuz uyuşmazlıkların somutlaştırılması gerekiyor. Yani farazi konuşmalar olduğunu görüyorum çünkü ben de ara buluculuk sürecinde ara buluculuk yapıyorum. Benim yürüttüğüm ara buluculuk sürecinde işçiler “Allah razı olsun.” diye ayrılıyor çünkü biz onların hak temelli yaklaşımını, haklarının neler olduğunun masaya getirilmesini sağlıyoruz. Ara buluculuk sürecinde en büyük yanlışlardan birisi de şudur: Ara buluculuktaki en büyük yanlışlı ifadelerden bir tanesi: “Ara buluculuk süreci hak temelli değil, menfaat temelli bir süreçtir.” ifadesi yanlış bir ifadedir. Ara buluculuk süreci hak temelliden ziyade menfaat temellidir. Önce haklarını bilecekler, haklarını bilecekler. Alternatif uyuşmazlık çözümünden bahsediyoruz. Uyuşmazlık demek zaten hak olarak hukuk düzenince korunan bir menfaatin ihlali demektir zaten. Dolayısıyla önce haklarını bilecekler. Haklarını bildikten sonra bundan yüzde 100 eminsek biz ara buluculuk sürecine ancak devam edebiliriz ve menfaat temelli yaklaşımla bir sonuç elde etmelerine yardımcı olabiliriz. Dolayısıyla burada eğer taraflar haklarını tam olarak koruyamıyorsa gerek işçi-işveren uyuşmazlıklarında gerek ticari uyuşmazlıklarda ara buluculuk şunu söyleyecek, hukukçu olduğu için de bunu görebilecek zaten, uzmanlık eğitimden de sonra özellikle: “Haklarınızı tam olarak koruyamadığınızı görüyorum. Ara buluculuk sürecinden beklenen faydanın sağlanmadığı gözükmektedir. Devlet mahkemesindeki yargılamada hakkınızı arayabilirsiniz.” Bakın, ara buluculuk süreci dava şartı hâline gelse bile sadece başlangıçtaki başvuruyu zorunlu hâle getiriyor. Ara buluculuk sürecinde sizlerin de bildiği gibi 3 aşamalı bir iradilik vardır. Girişte iradidir, devamında iradidir ve sonuçlandırmakta iradidir. Dava şartı uygulaması sadece girişteki iradiliği kaldırıyor. Devamında veya sonuçlandırma iradi olmaya devam ediyor ve burada öngörülen süre bir ay veya bir buçuk ay veya iki

ay olarak değerlendirdiğimizde çok büyük kayıp olarak değerlendirilemez. Hani zamanla yarışıyoruz diye de bir eleştiri gelmişti. İlk derece yargılamasının bir-bir buçuk yıl sürdüğü bir ticaret mahkemesi uygulamasından bahsediyoruz. Bölge adliye mahkemesi ve Yargıtayla beraber kesin hüküm elde edilmesi üç yıl alabiliyor. Ara buluculuk sürecinde kaybedilme ihtimali olarak da değerlendiresek bile bir-bir buçuk aylık süre çok büyük kayıp değil. Kaldı ki taraflar bu sürede her türlü geçici koruma tedbirine başvurabilirler. İhtiyati haciz ve ihtiyati tedbir süreci bu anlamda devam ediyor ara buluculuk sürecine girseler bile. Dolayısıyla bu kurumdan beklenen faydanın sağlanması amacıyla... Biraz da karşılaştırma olarak örnekler vereyim. Yarı zorunlu veya zorunlu modellere geçilmesi kaçınılmazdır. Tüm dünya şunu görmüştür: Ara buluculuk süreci iradi olarak yürütüldüğünde ve taraflar bu sürece girdiğinde yüksek başarı elde edilmiştir, tüm dünya bunu gözlemlemiştir. Yüzde 95'in üzerinde başarı sağlanmıştır ama aynı zamanda şu da gözlemlenmiştir: Çok az kişi bu sürece giriyor yani iradi olarak bıraktığınızda gelenler yüzde 98 anlaşıyor ama çok az kişi geliyor. Peki, ne yapalım o zaman? İngiltere ve Amerika'da olduğu gibi yarı zorunluluk yani yargılama giderlerinin pahalılığı ve tarafların davayı kazansalar bile barışçıl yöntemleri tercih etmedikleri için yargılama giderlerine mahkûm edilmesi yaptırımından bahsediyorum veya Kıta Avrupa'sındaki gibi dava şartı modelinde olduğu gibi tam zorunluluk modelleri. Bunun etkisi aslında kamu spotu etkisidir. Yani insanlar ara buluculuk süreciyle tanışsınlar, sürece girsinler, avantajlarından istifade etsinler ama anlaşmak istemiyorlarsa anlaşma zorunluluğu kesinlikle yoktur. Dava açabilirler anlamında bir süreç yürütüyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Verdiğiniz ders için teşekkür ediyorum hocam.

HACETTEPE ÜNİVERSİTESİ HUKUK FAKÜLESİ UZMANI ALPER BULUR – Yani uzattım biraz, kusura bakmayın.

BAŞKAN – Buyurun.

ABDURRAHMAN TUTDERE (Adıyaman) – Evet, teşekkür ediyorum Başkanım.

Aslında benim sormak istediğimi sayın hocam cevapladı da... Şimdi, bu ticari davalarda özellikle ihtiyati tedbir ve ihtiyati hacizlerde durum nasıl uygulamada? Bunlar da sonuçta tarafları tacir oldukları için ve Ticaret Kanunu'nun 5'inci maddesi kapsamında değerlendirilebilecek durumlar söz konusu olabilir. Bu durumda yine ara buluculuk dava şartı gibi itirazlarla karşılaşılrsa hak kayıpları ve mağduriyetler olmayacak mıdır? Bu konunun bir tartışılması gerektiğini düşünüyorum. Bunu soracaktım.

BAŞKAN – Buyurun avukat hanım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV.SERAY ŞENFER – Sayın Başkanım, izninizle biraz vakit alacağım.

BAŞKAN – Alma, alma şimdi, akşamın bu saatinde niye vakit alıyorsun?

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV.SERAY ŞENFER – Bir parça alacağım, bir daha söz almayacağım Başkanım, son olarak karşınıza çıkıyorum.

BAŞKAN – Çok şeyi çok kısa zamanda söyleyebilirsin yani o kabiliyetin var.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV.SERAY ŞENFER – Teşekkür ediyorum.

Ben hemen kısaca bir süreci hatırlatmakta yarar görüyorum. Kurum nasıl davrandı bu süreç anlamında. İş hukukunda dava şartı ara buluculuk kurumu getirildiğinde özellikle sosyal hukuk devleti bağlamında güçlü işverenin karşısında zayıf işçi olacağından bahisle bunun hak arama özgürlüğüne engel teşkil edeceğine ilişkin itirazlarımızı yazılı olarak sunduk. Muhtemelen Meclis Başkanlığına da

duyduk, duyuruları yaptık.

BAŞKAN – Burada ne diyeceksin? İkisini de tutacağız buradakilerin bakalım.

TÜRKİYE BAROLAR BİRLİĞİ TEMSİLCİSİ AV.SERAY ŞENFER – Devam ediyorum kısaca: Dile getirdiğimiz endişeleri bertaraf etmek için ve çözümünü de bulduk, avukatla temsil zorunluluğunun getirilmesi gerektiğini ifade ettik. Hatta kanun koyucuya yardım etmek adına da devlete herhangi bir yük getirmemek için ödenecek ücretin kaynağını dahi çalışma olarak getirmiştik. Bu taleplerimiz kabul edilmedi. Sonuçta dava şartı olarak ara buluculuk kurumu hukuk dünyamıza girdi, hoş geldi. Şimdi iş hukukundan sonra ticaret hukuku ve devamında sanırım dile getirildiği üzere başka başka hukuk bilimlerinde de bu sistemin getirilmesi düşünülüyor. O zaman bunu söylemek zorundayız ki özellikle 23’üncü maddenin, teklifin çok uygun olduğunu düşünüyoruz. Şöyle ki bu dava şartı olarak ara buluculuk kurumuna ilişkin genel bir düzenleme getiriyor. Sizden kurumum adına talebim özellikle o maddede avukatla temsil zorunluluğunu hak arama özgürlüğü bağlamında tekrar tekrar dikkate almanız çünkü tahmin ediyorum ki bu hukuk yolları arttıkça bu konuya dair her seferinde biz uzmanlar olarak davet ettiğiniz takdirde ya da sayın vekiller olarak sizler birbirimize aynı şeyleri söylüyor olacağız ama bir adım ya da bir gelişme kaydedemeyeceğiz. Dolayısıyla bu konunun takdirlerinize sunulmasını çok önemsiyoruz kurumum adına ki teklif sahibi sayın milletvekilimiz de ikinci kez ifade etti, ara buluculuğun en büyük şirketlerinden birinin ifadesiyle yüzde 99’u avukatla temsil ediliyormuş. Dolayısıyla şayet bu bilgi gerçekse -ki umarım öyledir, meslektaşlarım adına da sevindirici bir hâl- uygulamada böyle giden bir sistemi resmiyete kazandırmakta, kanunlaştırmakta da bir sıkıntı olmaz diye düşünüyorum.

Son olarak da 35/A’yla ilgili ki kurumum son bir yıldır bu konuya çok önem verdi, hepimizin ayıbbı olduğunu düşünüyorum, tüm meslektaşlarımızın çünkü yaklaşık on altı senelik bir kurummuş uzlaşma sağlama kurumu. Bununla ilgili alt düzenlemeler oluşturduk, onun dışında da avukatlarımıza siz temsil zorunluluğu getirirseniz biz meslektaşlarımıza bu konuda ara buluculukta taraf vekilliği konusunda çok ciddi eğitimler vermeyi düşüneceğimizi düşünüyorum, kurumum adına söyleyebilirim bunu. Şuradan çıkıyorum: 35/A’ya daha çok sahip çıkmak için, bu uygulamayı genişletmek için eğitimler veriyoruz.

Takdirlerinize sunuyorum.

Çok teşekkür ederim beni dinlediğiniz için.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum, sağ olasın, çok güzel ifade ettin.

Ali Bey, son olarak size söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi, biz tabii, arkadaşlarımızla çalışırken burada 23’üncü maddenin (13)’üncü fıkrası, malum, iş hukukunda “İki saate kadar ücreti anlaşma olmazsa devlet karşılayacak.” hükmü var. Aynı hususu buraya da dercettik. Efendim, her iki taraf da tacir, her iki taraf da işletme sahibi; anlaşamazlarsa niçin devlet bunu ödemek durumunda kalsın? Bu konu uzunca da konuşuldu çünkü Maliye Bakanlığı da bu yükün altına girmeyi çok arzu etmiyordu. Daha sonra iş mahkemesindeki anlaşılamayan hususlara ve ödediğimiz paraya baktığımızda elde edilen menfaat, çözülen ihtilafların sayısı, ortaya çıkan toplumsal menfaat devletin bu külfeti de üstlenmesini, eğer anlaşma sağlanamazsa ara buluculuğun ücreti kimden alacağı belli olmadığından dolayı ara buluculuk merkezindeki avukat arkadaşlarımız mağdur olup sistem çökmesin diye bunun da devletin üzerine, Adalet Bakanlığı bütçesine konulması kuralını getirdik ki sistem daha iyi yürüsün diye.

Az önce Bankalar Birliği temsilcisi değerli sınıf arkadaşım Muammer Bey’in söylediği husus da

23'üncü maddenin (16)'ncı fıkrası, bu fıkarda koruma tedbirleri yani ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbirdeki bir hafta ve on günlük takibe girme ve dava açma süreleri işlemeyeceği, ara buluculuğa gittiğinde eğer ihtiyati haciz ve ihtiyati tedbir almak istiyorsa alacaklı bu hakkını, müracaat etsin, alsın, ara buluculukla ilgili sistemi uygulasin; anlaşma sağlanırsa onun sonucuna göre, anlaşma sağlanamazsa zaten tedbir ve ihtiyati haciz devam edip o süreler de düşmediğinden dolayı bir mağduriyet oluşmasın diyoruz.

Bence tabii, biz iyi çalışıldığını düşünüyoruz. Mutlak surette iyinin daha iyisi var, sonuç itibariyle insanız, hata yapma, eksik bırakma ihtimalimiz de var. Genel Kurula kadar eksik gördüğümüz hususları da dile getirip onları da düzeltmek elimizde ancak biz ihtilafları, hâkim sayısını ne kadar çok artırırsak artıralım, mahkeme sayısını ne kadar çok artırırsak artıralım verilen kararlarda “Ben bu karara razıyım.” duygusunu oluşturmamız müddetçe bu sorunları çözme şansımız yok. İşte ara buluculukta benim görüşüm “Karşı tarafla uzlaştım, bir noktaya geldim ve ben bundan mutluyum, razıyım; dolayısıyla artık gideceğim bir istinaf, temyiz, itiraz yok.” diyor, bu açıdan son derece faydalı bir iş yapacağımızı ümit ediyorum.

Hepinize teşekkür ediyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Madde üzerinde bir önerge vardır, okutuyorum.

Adalet Komisyonu Başkanlığına

Komisyonumuzda görüşülmekte olan Abonelik Sözleşmesinden Kaynaklanan Para Alacaklarına İlişkin Takibin Başlatılması Usulü Hakkında Kanun Teklifi'nin 20'nci maddesinin tekliften çıkartılmasını arz ve teklif ederiz.

Zeynel Emre

Süleyman Bülbül

Alpay Antmen

İstanbul

Aydın

Mersin

Turan Aydoğan

Tufan Köse

İstanbul

Çorum

MADDE: 20'nci maddenin tekliften çıkartılmasıyla alakalıdır.

Gerekçe: Teklifin 20'nci maddesiyle ticari davalarda zorunlu ara buluculuk getirilmekte olup bu hüküm toplumun tüm katmanlarıyla tartışılmamış ve üzerinde henüz konsensüs sağlanmamıştır. Kaldı ki ticari uyuşmazlıklar için hakem heyetlere ve tahkim yolu mevcut olup ticari davalar için ara buluculuğa gerek bulunmamaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

21'inci maddeyi okutuyorum.

MADDE 21- 6102 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- (1) Bu Kanunun dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin hükümleri, bu hükümlerin yürürlüğe girdiği tarih itibariyle ilk derece mahkemeleri ve bölge adliye mahkemeleri ile Yargıtayda görülmekte olan davalar hakkında uygulanmaz.”

BAŞKAN - Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

22'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 22- 7/6/2012 tarihli ve 6325 sayılı Hukuk Uyuşmazlıklarında Arabuluculuk Kanununun

3 üncü maddesinin birinci fıkrasına aşağıdaki cümle eklenmiştir.

“Şu kadar ki dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin 18/A maddesi hükmü saklıdır.”

BAŞKAN - 22’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

23’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 23- 6325 sayılı Kanuna Dördüncü Bölümden sonra gelmek üzere “Dava Şartı Olarak Arabuluculuk” başlığıyla Beşinci Bölüm ve aşağıdaki madde eklenmiş, diğer bölümler buna göre teselsül ettirilmiştir.

“Dava şartı olarak arabuluculuk

MADDE 18/A - (I) İlgili kanunlarda arabuluculuğa başvurulmuş olması dava şartı olarak kabul edilmiş ise arabuluculuk sürecine aşağıdaki hükümler uygulanır.

(2) Davacı, arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılamadığına ilişkin son tutanağın aslını veya arabulucu tarafından onaylanmış bir örneğini dava dilekçesine eklemek zorundadır. Bu zorunluluğa uyulmaması hâlinde mahkemece davacıya, son tutanağın bir haftalık kesin süre içinde mahkemeye sunulması gerektiği, aksi takdirde davanın usulden reddedileceği ihtarı içeren davetiye gönderilir. İhtarın gereği yerine getirilmez ise dava dilekçesi karşı tarafa tebliğe çıkarılmaksızın davanın usulden reddine karar verilir. Arabulucuya başvurulmadan dava açıldığının anlaşılması hâlinde herhangi bir işlem yapılmaksızın davanın, dava şartı yokluğu sebebiyle usulden reddine karar verilir.

(3) Daire Başkanlığı, sicile kayıtlı arabuluculardan bu madde uyarınca arabuluculuk yapmak isteyenleri, varsa uzmanlık alanlarını da belirterek, görev yapmak istedikleri adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonlarına göre listeler ve listeleri ilgili komisyon başkanlıklarına bildirir. Komisyon başkanlıkları, bu listeleri kendi yargı çevrelerindeki arabuluculuk bürolarına, arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirecekleri sulh hukuk mahkemesi yazı işleri müdürlüğüne gönderir.

(4) Başvuru, uyuşmazlığın konusuna göre yetkili mahkemenin bulunduğu yer arabuluculuk bürosuna, arabuluculuk bürosu kurulmayan yerlerde ise görevlendirilen yazı işleri müdürlüğüne yapılır.

(5) Arabulucu, komisyon başkanlıklarına bildirilen listeden büro tarafından belirlenir. Ancak tarafların listede yer alan herhangi bir arabulucu üzerinde anlaşmaları hâlinde bu arabulucu görevlendirilir.

(6) Başvuran taraf, kendisine ve elinde bulunması hâlinde karşı tarafa ait her türlü iletişim bilgisini arabuluculuk bürosuna verir. Büro, tarafların resmi kayıtlarda yer alan iletişim bilgilerini araştırmaya da yetkilidir. İlgili kurum ve kuruluşlar, büro tarafından talep edilen bilgi ve belgeleri vermekle yükümlüdür.

(7) Taraflara ait iletişim bilgileri, görevlendirilen arabulucuya büro tarafından verilir. Arabulucu bu iletişim bilgilerini esas alır, ihtiyaç duyduğunda kendiliğinden araştırma da yapabilir. Elindeki bilgiler itibarıyla her türlü iletişim vasıtasını kullanarak görevlendirme konusunda tarafları bilgilendirir ve ilk toplantıya davet eder. Bilgilendirme ve davete ilişkin işlemlerini belgeye bağlar.

(8) Arabulucu, görevlendirmeyi yapan büronun yetkili olup olmadığını kendiliğinden dikkate alamaz. Karşı taraf en geç ilk toplantıda, yetkiye ilişkin belgeleri sunmak suretiyle arabuluculuk bürosunun yetkisine itiraz edebilir. Bu durumda arabulucu, dosyayı derhâl ilgili sulh hukuk mahkemesine gönderilmek üzere büroya teslim eder. Mahkeme, harç alınmaksızın dosya üzerinden yapacağı inceleme sonunda en geç bir hafta içinde yetkili büroyu kesin olarak karara bağlar ve dosyayı büroya

iaade eder. Mahkeme kararı büro tarafından 11/2/1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümleri uyarınca taraflara tebliğ edilir. Yetki itirazının reddi durumunda aynı arabulucu yeniden görevlendirilir ve dokuzuncu fıkrada belirtilen süreler yeni görevlendirme tarihinden başlar. Yetki itirazının kabulü durumunda ise kararın tebliğinden itibaren bir hafta içinde yetkili büroya başvurulabilir. Bu takdirde yetkisiz büroya başvurma tarihi yetkili büroya başvurma tarihi olarak kabul edilir. Yetkili büro, beşinci fıkra uyarınca arabulucu görevlendirir.

(9) Arabulucu, yapılan başvuruyu görevlendirildiği tarihten itibaren üç hafta içinde sonuçlandırır. Bu süre zorunlu hâllerde arabulucu tarafından en fazla bir hafta uzatılabilir.

(10) Arabulucu; taraflara ulaşamaması veya taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması ya da tarafların anlaşması yahut tarafların anlaşamaması hâllerinde arabuluculuk faaliyetini sona erdirir ve son tutanağı düzenleyerek durumu derhâl arabuluculuk bürosuna bildirir.

(11) Taraflardan birinin geçerli bir mazeret göstermeksizin ilk toplantıya katılmaması sebebiyle arabuluculuk faaliyetinin sona ermesi durumunda toplantıya katılmayan taraf, son tutanakta belirtilir ve bu taraf davada kısmen veya tamamen haklı çıksa bile yargılama giderinin tamamından sorumlu tutulur. Ayrıca bu taraf lehine vekalet ücretine hükmedilmez. Her iki tarafın da ilk toplantıya katılmaması sebebiyle sona eren arabuluculuk faaliyeti üzerine açılacak davalarda tarafların yaptıkları yargılama giderleri kendi üzerlerinde bırakılır.

(12) Tarafların arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaları hâlinde, arabuluculuk ücreti, Arabuluculuk Asgari Ücret Tarifesinin eki Arabuluculuk Ücret Tarifesinin İkinci Kısımına göre aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde karşılanır. Bu durumda ücret, Tarifenin Birinci Kısımında belirlenen iki saatlik ücret tutarından az olamaz.

(13) Arabuluculuk faaliyeti sonunda taraflara ulaşamaması, taraflar katılmadığı için görüşme yapılamaması veya iki saatten az süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâllerinde, iki saatlik ücret tutarı Tarifenin Birinci Kısımına göre Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenir. İki saatten fazla süren görüşmeler sonunda tarafların anlaşamamaları hâlinde ise iki saati aşan kısma ilişkin ücret aksi kararlaştırılmadıkça taraflarca eşit şekilde uyuşmazlığın konusu dikkate alınarak Tarifenin Birinci Kısımına göre karşılanır. Adalet Bakanlığı bütçesinden ödenen ve taraflarca karşılanan arabuluculuk ücreti, yargılama giderlerinden sayılır.

(14) Bu madde uyarınca arabuluculuk bürosu tarafından yapılması gereken zaruri giderler; arabuluculuk faaliyeti sonunda anlaşmaya varılması hâlinde anlaşma uyarınca taraflarca ödenmek, anlaşmaya varılamaması hâlinde ise ileride haksız çıkacak taraftan tahsil olunmak üzere Adalet Bakanlığı bütçesinden karşılanır.

(15) Arabuluculuk bürosuna başvurulmasından son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar geçen sürede zamanaşımı durur ve hak düşürücü süre işlemez.

(16) Dava açılmadan önce ihtiyati tedbir kararı verilmesi halinde 6100 sayılı Kanunun 397 nci maddesinin birinci fıkrasında, ihtiyati haciz kararı verilmesi halinde ise 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 264 üncü maddesinin birinci fıkrasında düzenlenen dava açma süresi, arabuluculuk bürosuna başvurulmasından son tutanağın düzenlendiği tarihe kadar işlemez.

(17) Arabuluculuk görüşmeleri, taraflarca aksi kararlaştırılmadıkça, arabulucuyu görevlendiren büronun bağlı bulunduğu adli yargı ilk derece mahkemesi adalet komisyonunun yetki alanı içinde yürütülür.

(18) Özel kanunlarda tahkim veya başka bir alternatif uyuşmazlık çözüm yoluna başvurma zorunluluğunun olduğu veya tahkim sözleşmesinin bulunduğu hallerde, dava şartı olarak arabuluculuğa

ilişkin hükümler uygulanmaz.

(19) İlgili kanunlarda dava şartı olarak arabuluculuğa ilişkin kabul edilen özel hükümler saklıdır.

(20) Bu bölümde hüküm bulunmayan hâllerde niteliğine uygun düştüğü ölçüde bu Kanunun diğer hükümleri uygulanır.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

24’üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 24- 3/11/2016 tarihli ve 6754 sayılı Bilirkişilik Kanununun 7 nci maddesinin dördüncü fıkrasında yer alan “bölge adliye mahkemesi adalet komisyonu” ibaresi “Bakanlık” şeklinde değiştirilmektedir.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

25’nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 25- 6754 sayılı Kanunun 11’inci maddesinin birinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“(1) Bilirkişiliğe başvuru, ilgilinin yerleşim yerinin veya mesleki faaliyetlerini yürüttüğü yerin bağlı olduğu bölge kuruluna ilgili belgeler eklenmek suretiyle yapılır. Başvuru şekline ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.”

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

26’ncı maddeyi okutuyorum:

Yürürlük

MADDE 26- (1) Bu Kanunun;

a) 1 ilâ 9 uncu maddeleri, Geçici 1’inci maddesi, 18 ve 19 uncu maddeleri 1/4/2019 tarihinde,

b) Diğer maddeleri yayımı tarihinde, yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

27’nci maddeyi okutuyorum:

Yürütme

MADDE 27- (1) Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.

BAŞKAN – Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Madde kabul edilmiştir.

Teklifin tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Teklifin tümü kabul edilmiştir.

Özel sözcü olarak Orhan Kırçalı, Sabri Öztürk, Belgin Uygur, Mahmut Atilla Kaya’yı oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Muhalefet şerhi için pazartesi saat 12.00’ye kadar süre veriyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Komisyonu redaksiyon yetkisi verilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Toplantıyı kapatıyorum.

Kapanma Saati: 23.15